

O'zbek tili
Stardart darslik

우즈베크어 표준교재 B2

Mashrabbekova Aziza · 이지은 · Rihsiyeva Gulchehra

*Til bilgan
- el biladi*

Til - millat ko'zgusi

한국외국어대학교
HANKUK UNIVERSITY OF FOREIGN STUDIES

CFL 특수외국어교육진흥사업

1-dars

O'ZIMNI BAXTIYOR HIS QILYAPMAN

난 행복해요

Darsning maqsadi (학습목표)

- His-tuyg'uga bog'liq leksika bilan tanishish
감정(느낌)과 관련된 어휘 알아가기
- O'tgan zamon davom fe'li, kelasi zamon davom fe'lini nutqda qo'llashni o'rganish
동사의 과거진행, 미래진행 표현 학습하기
- Biror nojo'ya hodisa yoki harakat yuz berishiga oz qolganini ifodalash
어떤 적절치 않은 사건이나 행동이 발생하기 직전의 압박함을 표현하기
- So'zsiz muloqot vositalari bilan tanishish
말로 하지 않는 소통 방법 알아가기

Kirish savollari (도입 질문)

1. Siz o'zingizni ta'sirchan odanM deb hisoblaysizmi?
2. O'z his-tuyg'ularingizni nazorat qila olasizmi?
3. Siz qachon o'zingizni baxtiyor his qilasiz?
4. Sizningcha, jahl kelganda nima qilish kerak?
5. Sizningcha, ayollar erkaklarga nisbatan hissiyotga ko'proq beriladimi? Yoki bu shunchaki stereotipmi?
6. Kecha xuddi mana shu vaqtda nima qilayotgan edingiz? O'zingizni qanday his qilayotgan edingiz?
7. Ertaga kunduzi soat 2 larda nima qilayotgan bo'lasiz?

Yangi so'zlar 새로운 단어

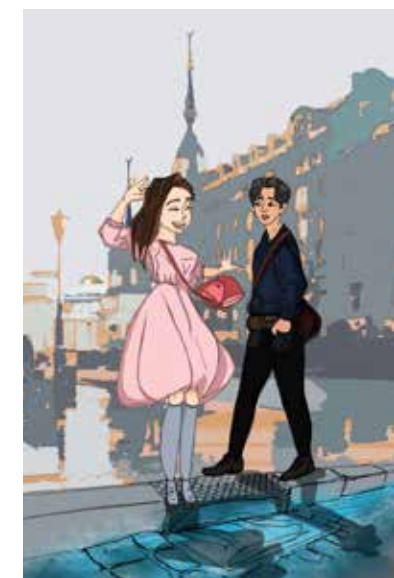
단어	뜻
ariq	도랑, 개천
ariqcha	작은 도랑, 실개천
dazmol	다리미
dissertatsiya (~ yozmoq, ~ himoya qilmoq)	학위논문(~ 쓰다, 논문 발표하며 방어하다)
hamkor	협력자(파트너)
maqsad	목적
pochtachi	우편 배달부
raqib	경쟁자, 상대
raqib jamoa	경쟁팀, 상대팀
stress	스트레스
tush	꿈
yagona davlat imtihoni	대학수학능력평가(수능)
artmoq	뒹다, 뒹아내다
dazmol qilmoq (=dazmollamoq)	다리미질
hayot tugamoq	인생이 끝나다
his qilmoq	느끼다
hozirlik ko'rmoq(-ga ~)	준비하다
intervyu olmoq (-dan ~)	인터뷰하다
ishga kirishmoq	취직하다
ko'rmay qolmoq	보지 못하다
maqsadga erishmoq	목적을 달성하다, 목표에 이르다
muhokama qilmoq	논의하다
ro'y bermoq (= yuz bermoq = sodir bo'lmoq) (hodisa ~)	일어나다, 발생하다
taqillatmoq	두드리다
tasavvur qilmoq	상상하다
tush ko'rmoq	꿈을 꾸다
uyg'otmoq	깨우다
vovullamoq	(개가) 짖다
voz kechmoq (-dan ~)	포기하다
yoddan ko'tarilmoq	잊어버리다
o'qishga qabul qilinmoq	입학하다, 합격하다
afsuslanmoq	속상하다
asabiylashmoq	예민해지다, 긴장하다

단어	뜻
hasad qilmoq	질투하다
havas qilmoq	부러워하다, 갈망하다
hayajonlanmoq	설레다, 긴장하다
his-tuygʻu	감정, 느낌
jirkanmoq	혐오하다, 역겨워하다
qaygʻurmoq	염려하다, 걱정하다
qizgʻanmoq	욕심내다
qoʻrqmoq	무서워하다
qoyil qolmoq	감탄하다
rashk qilmoq	질투하다
stressga tushib qolmoq	스트레스를 받다
uyalmoq	부끄러워하다
xafa boʻlmoq	기분 상하다, 슬퍼하다
xayolga berilmoq	상상에 빠지다
yengil tortmoq	안심하다, 마음이 놓이다.
zerikmoq	심심하다, 지루하다
oʻzida yoʻq xursand boʻlmoq	무척 기쁘다
oʻziga ishonmoq	자신을 믿다
oʻzini aybdor his qilmoq	죄책감을 느끼다
oʻzini baxtiyor his qilmoq	행복감을 느끼다
oʻzini yengil his qilmoq	마음이 놓이다
oʻzini yolgʻiz his qilmoq	외로움을 느끼다
oʻzini yoʻqotmoq	자기 자신을 잃다
oʻziga kelmoq	정신을 차리다
gʻazablanmoq	화내다
gʻururlanmoq	자랑스러워하다
sharmanda boʻlmoq	창피하다
bekor	
biram	아주
boʻylab	~에 따라
shunchalik	이만큼, 이렇게
necha kundan beri ~	며칠째
oʻzi ham ~	~(이)나
~ degan gap emas	~한다는 말이 아니다
Ochigʻini aytsam, ~	솔직히 말해서
qoʻldan boy bermoq	잃다, 상실하다
Qora dengiz	흑해

- A** Juda xursand koʻrinasiz? Tinchlikmi?
- B** Suyunchi bering! Tibbiyot universitetiga oʻqishga qabul qilindim!!! Oʻzimni biram baxtiyor his qilyapmanki!*
- A** Voy, zoʻr boʻlibdi-ku! Tabriklayman!
- B** Rahmat. Oʻziyam oldin oʻqishga kirishga toʻrt marta harakat qilgan edim-da!
- A** Toʻrt marta?
- B** Aha! Tasavvur qiling-a! Imtihon oldidan stressga tushib qoldim. Necha kundan beri asabiylashib, yaxshi uxlay olmayotgan edim. Lekin hozir oʻzimni juda yengil his qilyapmanki!
- A** Nimadan shunchalik qoʻrqdingiz? Axir imtihondan yiqilsangiz ham, bu hayot tugadi degan gapmas-ku!
- B** Bilmasam. Men shifokor boʻlishni bolalalikdan orzu qilaman. Shunga maqsadimga erisha olmaslikdan qoʻrqdim, shekilli. Ochigʻini aytsam, hayotimda hali hech narsaga shunchalik qaygʻurmagan edim.
- A** Endi yengil tortgandirsiz?
- B** Nimasini aytasiz. Bu safar ham imtihondan yiqilganimda, orzuymdan voz kechishimga toʻgʻri kelardi.
- A** Lekin, xudoga shukr qiling, oʻqishga kirib oldingiz! Xudo xohlasa, bir oydan keyin universitetda maza qilib oʻqiyotgan boʻlasiz... Voy, ehtiyot boʻling, ariqcha bor ekan.
- B** Uh-h.. Tuf-tuf-tuf..(koʻksiga tuf-tuf deb qoʻyadi) Yiqilishimga sal qoldi-ya! Xursandligimdan, xayolga berilib, ariqchani koʻrmay qolibman.

1. V-(A)YOTGAN EDIM

(1인칭) ~를 하고 있었다.

과거에 진행하고 있는 행동을 표현할 때 사용한다. '~을 하고 있었다'로 보통 해석한다. '동사어간-(a)yotgan edi'가 기본형이고, 다른 인칭은 'edi'에 인칭어미를 붙여 표현할 수 있다.

예를 들어, "O'tgan yili shu paytda biz Jeju orolida maza qilib dam olayotgan edik."은 "우리는 작년 이맘 때 물디브 섬에서 즐겁게 휴식을 취하고 있었다."로 해석할 수 있다. 이 문장에서 주어는 1인칭 복수인 Biz 이기 때문에 edi에 -k을 붙였음을 알 수 있다. 아래 예문을 통해 나머지 인칭 표현도 반드시 확인하자.

1 Misollarni o'qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Kechirasiz, qo'lim kir. Mashinamni tuzatayotgan edim.
- 2) Kecha kechki soat 8 da otam televizor ko'rayotgan edilar.
- 3) O'tgan yili shu paytda biz Jeju orolida maza qilib dam olayotgan edik.
- 4) O'tgan kuni shu paytda yagona davlat imtihonini topshirayotgan edingiz-a?
- 5) Kecha shu paytda men kutubxonada dars tayyorlab o'tirgan edim.
- 6) Oyijon, meni bekor uyg'otdingiz. Ajoyib tush ko'rayotgan edim.

2. V-(A)YOTGAN BO'LAMAN

~하고 있을 것이다.

미래의 어느 특정 시간동안 진행되고 있는 행위에 대해 말할 때 사용한다. 즉, 미래의 특정 시기에 '~하고 있는 중일 것이다/~하고 있을 것이다'로 해석이 가능하다. '동사어간+-(a)yotgan bo'lmoq' 형태가 기본이며, 인칭은 bo'lmoq을 변화시켜 표현할 수 있다. 예를 들어, "Kelasi yil shu paytda O'zbekistondagi Koreya elchixonasida ishlayotgan bo'lasiz."은 "당신은 내년 이맘 때 주 우즈베키스탄 대한민국 대사관에서 일하고 있을 것이다."로 해석할 수 있다. 마찬가지로 "Bugun kechki soat 6 da men "Xalqlar do'stligi" san'at saroyida konsert tomosha qilayotgan bo'laman."은 나는 오늘 저녁 6시에 Xalqlar do'stligi 예술 궁전에서 콘서트를 보고 있을 것이다."라고 해석 가능하다.

1 Misollarni o'qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Bugun kechki soat 6 da men "Xalqlar do'stligi" san'at saroyida konsert tomosha qilayotgan bo'laman.
- 2) Xudo xohlasa, kelasi yil shu paytda O'zbekistondagi Koreya elchixonasida ishlayotgan bo'lasiz.
- 3) Ertaga kechki soat 6 da sevgan qizim bilan Han daryosi bo'ylab sayr qilayotgan bo'lamiz.

3. V-GAN BO'LAMAN

~ 했을 것이다.

미래에 이미 완료된 행위에 대한 표현이다. 미래의 특정 시기에 이미 '~했을 것이다'로 해석할 수 있다. 기본 형태는 '동사어간+gan bo'lmoq'이며, bo'lmoq에 인칭어미를 붙여 인칭을 표현한다. 예를 들어, "Ertaga ertalab soat 9 da men uyda bo'lmayman, ishga ketgan bo'laman."은 "나는 내일 아침 9시에는 집에 없을 것이다. 일하러 간 상태일 것이다."로 해석할 수 있다.

1 Misollarni o'qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Ertaga ertalab soat 9 da men uyda bo'lmayman, ishga ketgan bo'laman.
- 2) **A:** Ertaga soat 2 larda birga tushlik qilaylik.
B: Soat 2 larda tushlik qilib bo'lgan bo'laman.
- 3) Otam kech soat 8 larda uyga qaytgan bo'ladilar. O'sha paytda keling.
- 4) Eh-h... Kech qoldik. Kinoteatrga yetib borganimizda kino allaqachon boshlanib bo'lgan bo'ladi.

4. V-(I)SHIMGA SAL QOLDI (BIR BAXYA QOLDI)

~할 뻔 했다

어떤 (대부분 좋지 않은, 부정적인) 일이 발생할 뻔했다는 의미로 쓴다. 한국어로 표현하면, '(자칫하면) ~할 뻔 했다'가 된다. 기본형태는 '동사어간-(i)shga sal qoldi' 또는 '동사어간-(i)shga bir baxya qoldi'로, 인칭은 동명사로 만들어준 다음 소유형 인칭어미를 붙여 구분할 수 있다. 예를 들어, "Yo'llar juda sirpanchiq ekan. Yiqilishimga sal qoldi."는 "길이 매우 미끄럽네요. 자칫하면 넘어질 뻔했어요."로 해석할 수 있다. 즉, 동명사 yiqilish에 -im을 붙여 1인칭인 내가 넘어질 뻔 했음을 표현한 것이다. "Singlim shunday qo'rqqan ediki, baqirib yuborishiga sal qoldi."는 "내 여동생은 너무 무서워서, 소리를 지를 뻔했다."로 여동생 3인칭 표현을 위해 yuborish에 -i를 붙였음을 알 수 있다.

1 Misollarni o'qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Yo'llar juda sirpanchiq ekan. Yiqilishimga sal qoldi.
- 2) Yo'llar tirbandligidan vokzalga kechroq yetib keldik. Poyezdga kechikishimizga sal qoldi.
- 3) Singlim shunday qo'rqqan ediki, baqirib yuborishiga sal qoldi.
- 4) Voy, yo'lga qarasangiz bo'lmaydimi?! Avtohalokatga uchrashimizga bir baxya qoldi-ya*!
- 5) Shunday ajoyib imkoniyatni qo'ldan boy berishingizga sal qoldi-ya!
- 6) Iroda uyalganidan yig'lab yuborishiga sal qoldi.
- 7) Sahnada yiqilib, hammaning oldida sharmanda bo'lishimga sal qoldi.

★

* -ya 조사는 문장의 끝에 붙여서 뜻을 강화하는 역할을 한다. 이 문장에서도 '차사고 날뻔 했네!'라며 까딱하면 사고가 날뻔 했음을 강조하고 있다.

"A" mashqlar guruhi (연습문제 A)

1 Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna soat 4 da * men * uyga ketmoq
→ *Soat 4 da men uyga ketayotgan edim.*

1) kecha shu paytda * men * uxlamoq

→ _____

2) o'tgan kuni kunduzi * siz * derazani artmoq

→ _____

3) kecha kunduzi soat 2 da * Laziza * kiyimlarni dazmol qilmoq

→ _____

4) shanba kuni kechki soat 6 da * biz * basketbol o'ynamoq

→ _____

5) yakshanba kuni soat 11 da * men * kafeda o'tirmoq

→ _____

② Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna Yomg'ir boshlandi. Men bog'da sayr qildim.
→ *Yomg'ir boshlanganida men bog'da sayr qilayotgan edim.*

1) Telefonim jiringlab qoldi. (Men) shikofor bilan maslahatlashdim.

→ _____

2) Biz yangi film haqida suhbatlashdik. Singlim jurnal o'qidi.

→ _____

3) Bugun ertalab men sizni ko'rdim. Siz mashina haydab ketdingiz.

→ _____

4) Sangmin do'stini ko'rdi. U avtobusga chiqdi.

→ _____

5) Pochtachi eshikni taqillatdi. Otam va onam ovqatlandi.

→ _____

6) Meni uyg'otdingiz. (Men) ajoyib tush ko'rdim.

→ _____

③ Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

1-namuna Anvar aka gazeta o'qimayotgan edi, (televizor ko'rmoq) +
→ *Anvar aka gazeta o'qimayotgan edi, televizor ko'rayotgan edi.*

2-namuna Men kitob o'qiyotgan edim, (uxlamoq) –
→ *Men kitob o'qiyotgan edim, uxlamayotgan edim.*

1) Laziza qo'shiq kuylamayotgan edi, (raqsga tushmoq) +

→ _____

2) Men ovqat pishirayotgan edim, (uy tozalamoq) –

→ _____

3) Onam kiyim dazmollayotgan edi, (idish yuvmoq) –

→ _____

4) Biz janjallashmayotgan edik, shunchaki (gaplashmoq) +

→ _____

4 Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna Soat 2 da Sangmin shifoxonada tishini davolatayotgan edi.

(Nima qilayotgan edi? Soat nechada?)

→ Soat 2 da Sangmin nima qilayotgan edi?

Sangmin kecha soat nechada tishini davolatayotgan edi?

1) O'tgan hafta soat 10 da Chisu va Seyun o'zbek tilini o'rganayotgan edi.

(Kim? Nimani?)

→ _____

2) Siz akangizni avtovus bekatida kutib turgan edingiz. (Kimni? Qayerda?)

→ _____

3) Xolam do'konda sotuvchiga gapirayotgan edi. (Kimga? Qayerda?)

→ _____

4) Hovlida kuchuk vovullayotgan edi. (Nima qilayotgan edi? Qayerda?)

→ _____

5) Akam mashinasini tuzatayotgan edi. (Kim? Nimani?)

→ _____

5 Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna ertaga kechki soat 8 da Iroda (uy vazifasini bajarmoq)

→ Ertaga kechki soat 8 da Iroda uy vazifasini bajarayotgan bo'ladi.

1) kechqurun soat 10 larda men (vanna qabul qilmoq)

→ _____

2) kelasi juma kuni shu paytda Seyun va Chisu Pusanga (mashinada ketmoq)

→ _____

3) ertaga soat 3 da sizlar konferensiyada (o'tirmoq)

→ _____

4) ertaga kechqurun biz kursdoshimizning to'yida (raqsga tushmoq)

→ _____

5) payshanba kuni soat 1 da biznes hamkorlarimiz bilan (tushlik qilmoq)

→ _____

6) kelasi chorshanba kuni soat 11 da yangi loyihani (muhokama qilmoq)

→ _____

⑥ Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna Bir haftadan keyin Sangmin nima qilayotgan bo'ladi?

(Qora dengizda suzmoq)

→ *Bir haftadan keyin Sangmin Qora dengizda suzayotgan bo'ladi.*

1) Ertaga soat 3 da nima qilayotgan bo'lasiz? (Registonni ziyorat qilmoq)

→ _____

2) Kelasi sentyabrda professor nima qilayotgan bo'ladi? (talabalarga dars bermoq)

→ _____

3) Chorshanba kuni soat 5 da jurnalist nima qilayotgan bo'ladi?

(Prezidentdan intervyu olmoq)

→ _____

4) Kechasi soat 12 da nima qilayotgan bo'lasizlar? (uxlamoq)

→ _____

⑦ Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna Menga tungi soat 11 dan keyin qo'ng'iroq qilmasligingizni

so'rayman. Bu vaqtda men (uxlamoq)

→ *Tungi soat 11 dan keyin qo'ng'iroq qilmasligingizni so'rayman.*

Bu vaqtda men uxlayotgan bo'laman.

1) Bugun kechqurun Seyunga qo'ng'iroq qilmang. U paytda Seyun

(sayohatga hozirlik ko'rmoq)

→ _____

2) Hech kimga ertalabki soat 6 gacha qo'ng'iroq qilmang. Bu paytda hamma

(uxlamoq)

→ _____

3) Shanba kuni Lazizaning kelishini kutmasangiz ham bo'ladi. U kuni Laziza

(ishlamoq)

→ _____

4) Alisherni tushlikdan keyin bezovta qilmasangiz. U vaqtda Alisher

(dissertatsiya yozmoq)

→ _____

8 Matnni o'qing va to'g'ri javoblarni belgilang.

Зитунел уелл олгел олреллел.

Sardor o'zida yo'q xursand. Chunki bir oy oldin u orzu qilgan ishga kirdi. Hozir u har kuni ishga boradi. U nonushta qilib, soat 8 larda uydан chiqib ketadi va soat 8.30 larda ishga yetib keladi. U darhol ishni boshlaydi va soat 12.00 gacha ishlaydi. Keyin bir soat tushlik qiladi. Tushlikdan qaytib kelib, yana ishga kirishadi. Soat 5 da hamma ishlarini tugatib, uyga qaytadi.

Soat 7.45 da Sardor:

- a) uydан chiqib ketayotgan bo'ladi
- b) uydан chiqib ketgan bo'ladi
- d) uxlayotgan bo'ladi
- e) nonushta qilayotgan bo'ladi

Soat 8.15 da u:

- a) uydан chiqib ketayotgan bo'ladi
- b) uydан chiqib ketgan bo'ladi
- d) ishga ketayotgan bo'ladi
- e) ishga yetib borgan bo'ladi

Soat 9.00 da u:

- a) ishni boshlagan bo'ladi
- b) ishni boshlayotgan bo'ladi
- d) ishlamayotgan bo'ladi
- e) ishxonaga kirib kelayotgan bo'ladi

Soat 12.25 da u:

- a) oshxonaga ketayotgan bo'ladi
- b) tushlik qilib bo'lgan bo'ladi
- d) tushlik qilayotgan bo'ladi
- e) tushlik qilishni boshlayotgan bo'ladi

Soat 4.00 da u:

- a) ishini tugatgan bo'ladi
- b) ishlagan bo'ladi
- d) ishlayotgan bo'ladi
- e) ishini tugatayotgan bo'ladi

Soat 5.15 da Sardor:

- a) ishxonasidan chiqib ketayotgan bo'ladi
- b) ishxonasidan chiqib ketgan bo'ladi
- d) ishxonasidan chiqib ketadi
- e) ishini tugatayotgan bo'ladi

9 Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna

L1_8

(men)

→ Yiqilishimga sal qoldi.

(stakanlar)

(biz)

(mashina)

(raqib jamoa)

1) → _____

2) → _____

3) → _____

4) → _____

10 Bo'sh joylarni mos so'zlar bilan to'ldiring. 빈칸을 적절한 단어로 채우세요.

zerikmoq	havas qilmoq	o'zidan xafa bo'lmoq	o'zini yolg'iz his qilmoq
xursand bo'lmoq	rashk qilmoq	uyalmoq	xafa bo'lmoq
qo'rqmoq	charchamoq	g'azablanmoq	sog'inmoq

- 1) → Barcha do'stlarim va oila a'zolarim o'z ishlari bilan band bo'lishsa, menga hech kim e'tibor bermasa, men _____.
- 2) → Imtihonda yaxshi javob bera olmasam, men _____.
- 3) → Yaxshi hodisa yuz bersa, men _____.
- 4) → Qilgani biror ishim bo'lmasa, men _____.
- 5) → Do'stim boshqa shaharga ketsa, men _____.
- 6) → Kechasi uyga qaytayotganimda biror odam orqamdan yursa, men _____.
- 7) → Imtihonlarim va uy vazifalarim ko'p bo'lsa, men _____.
- 8) → Biror yomon ish qilib qo'ysam, men _____.
- 9) → Mashhur odamlarni ko'rsam, men ularga _____.
- 10) → Sevgan qizimga boshqa yigitlar qarasa, men _____.
- 11) → Meni kimdir aldamoqchi bo'lsa, men _____.
- 12) → Men onamni uzoq vaqt ko'rmasam, uni _____.

11 Gapning ma'nosiga qarab, chap va o'ng tomondagi qismlarni tutashtiring. 문장의 의미를 파악하여 왼쪽과 오른쪽 문장을 서로 연결하세요.

1) Kimdir uning pulini o'g'irlaganda u	•	• a) juda faxrlangan edi.
2) Xolasi vafot etganda u	•	• b) qattiq rashk qilgan edi.
3) Boks bo'yicha musobaqada yutganda u	•	• d) qattiq uyalgan edi.
4) Katta it unga qarab yugurib kelayotganda u	•	• e) juda g'azablangan edi.
5) Yaqin do'stini tug'ilgan kuni bilan tabriklash esidan chiqqanda u	•	• f) juda xafa bo'lgan edi.
6) Yoqtirgan qizi bilan eng yaqin do'sti tashqariga chiqib ketganda u	•	• g) qo'rqqan edi.

O‘qish (읽기활동)

» Matnni o‘qing. Berilgan gap to‘g‘ri bo‘lsa, ○ belgisini, noto‘g‘ri bo‘lsa, ✕ belgisini qo‘ying.

지문을 읽고, 주어진 문장이 옳으면 ○ 표시를, 틀리면 ✕ 표시를 하세요.

Daryo bo‘yidagi voqea

Mening ismim – Seyun. O‘tgan kech men daryo bo‘ylab uyga qaytayotgan edim. To‘satdan ajib hodisa ro‘y berdi. Keling, sizni qiziqtirayotgan bu voqeani bir boshdan so‘zlab beray.

Vaqt allamahol bo‘lgan edi. Men og‘ir, mashaqqatli va uzoq cho‘zilgan ish kunidan so‘ng horib-charchab uy tomon borayotgan edim. Osmonda katta to‘lin oy nur sochar edi. Hammayoq jimjit. Ishxonamdagi muammolarni sal-pal unutish uchun yo‘l yoqasidagi mayxonaga kirib, ikki finjon pivo ichib oldim. Qorong‘i kechada to‘lin oy menga juda go‘zal ko‘rindi va daryo bo‘yida to‘xtab, biroz oyni tomosha qilmoqchi bo‘ldim. Sohilning suvga yaqin yeriga o‘tirib olib, oyga termildim: oymoma juda ham go‘zal va maftunkor edi. Men qattiq charchoq va ikki finjon pivo ta’sirida qachon ko‘zlarim yumilganini, qanday qilib ko‘zim ilinganini sezmay qolibman. Biroz mudrabman, shekilli, uyg‘onganimga oy bulutlar orqasiga yashirinib olgan, hammayoq qop-qorong‘i edi.

Men o‘rnimdan turayotib, birdan toyib ketdim. Daryoga tushib ketishimga sal qoldi. Yaxshiyamki, qirg‘oqdagi butani ushlab qolishga ulgurdim. Shunda bexosdan suv betida butun yuzini ajin bosgan qariyaning aksini ko‘rib qoldim. U menga qarab turardi. “Kim bu o‘zi?! Voy, menga o‘xshaydi-ku! Lekin namuncha qari?! Bo‘lishi mumkin emas...”. Qo‘rqqanimdan turgan joyimda baqadek qotib qolgandim. Keyin yuzlarimni ushladim. Shu lahzada yengilgina to‘lqin kelib, qariyaning suvdagi aksini yuvib ketdi. Uning o‘rnini o‘spirinning aksi egalladi, so‘ngra bolakay ko‘rindi. Ha, ha, aniq bolakay edi. Qizig‘i,

to‘satdan 갑자기
ajib 놀라운, 멋진
bir boshdan 처음부터
mashaqqatli 곤란한, 어려운
cho‘zilmoq 늦어지다, 미루자, 길어지다
horib-charchab 지치다
nur sochmoq 반짝이다
hammayoq 모든 곳
jimjit 조용한, 적막한
sal-pal 조금, 약간
yo‘l yoqasi 길가
finjon 잔

sohil 물가, 해변
termilmoq 쳐다보다, 응시하다
oymoma 달(어머니)
maftunkor 매력적인
charchoq 피곤
ko‘z ilinmoq (피곤하여) 눈이 감기다
mudramoq 졸리다, 나른하다

qirg‘oq 해안, 강둑
buta 덤불
bexosdan 갑자기
ajin 주름
ajin bismoq 주름지다
aks 반사, 그림자

baqa 개구리
lahza 순간
to‘lqin 파도

bolakay 소년

beg‘ubor 청결한
tabassum 미소

u ham men edim. O‘zimning bolaligimdagi aksim menga beg‘ubor tabassum bilan boqib turardi. Men beixtiyor orqaga chekindim va qattiq hayratdan peshonamni ushladim. Peshonamdan sovuq ter chiqayotgan edi. “Bularning hammasi asablarim charchaganidan bo‘lsa kerak... Davolanishim kerak. Pivoni ham bekor ichibman. E, jin ursin!” deb o‘zimga-o‘zim dalda berdim.

Shunda kimdir mening yelkamdan ushladi. Qarasam, oppoq kiyimli bir otaxon. U menga jilmayib qarab: “O‘g‘lim, daryo oqyapti, vaqt o‘tyapti, umr o‘tyapti...” – dedi. Men o‘rnimdan turib, “Otaxon, siz kimsiz?” deb so‘ramoqchi bo‘ldim. Lekin otaxon qanday paydo bo‘lgan bo‘lsa, shunday g‘oyib bo‘lgan edi.

Birozdan keyin o‘zimga kelib, hammasini tushundim. Xudo menga bu hayotda savob ishlarni ko‘proq qilishim uchun vaqt beryapti. Ulgurib qolishim kerak. Shunday deb o‘yladim-da, xotirjam tortib, uyga ketdim.

boqmoq 바라보다
beixtiyor 무의식적으로
orqaga chekinmoq 뒤로 물러서다
hayrat 놀람
ter chiqmoq 땀이 나다
bekor 괜히, 공연히
Jin ursin! 아,젠장!, 에잇!
dalda bermoq 격려하다, 추켜세우다

g‘oyib bo‘lmoq 사라지다

o‘ziga kelmoq 정신을 차리다
savob ish 선행

xotirjam tortmoq 침착하다, 안정하다

» To'g'rimi yoki noto'g'ri?

- 1) Bu voqea Seyun ishdan uyga qaytayotganda sodir bo'ldi. ()
- 2) Seyun daryoda cho'milayotgan edi. ()
- 3) Birdan suvdan oq kiyim kiygan otaxon chiqdi. ()
- 4) Seyun oq kiyimdagi otaxonni ko'rib, xursand bo'lib ketdi. ()
- 5) Oq kiyimdagi otaxon tez g'oyib bo'ldi. ()
- 6) Bularning hammasi Seyunning tushi edi. ()
- 7) Suv betida o'rta yoshli kishining aksi ko'rindi. ()
- 8) Seyun bilan yuz bergan voqealarning sababi uning charchaganidan ham edi. ()
- 9) Otaxon Seyunga shoshilmasdan ish qilish kerakligini aytdi. ()

» Davra suhbatida ishtirok eting. 둥글게 모여 앉아 대화에 참여하세요.

- 1) Onangiz yoki otangizni tug'ilgan kunlari bilan tabriklash yodingizdan ko'tarilsa, o'zingizni qanday his qilasiz?
- 2) Haddan tashqari katta tezlikda ketayotgan mashinaning ichida o'zingizni qanday his qilasiz?
- 3) Siz bir muhim ish bilan shug'ullanayotganingizda kimdir sizga gapirsa, o'zingizni qanday his qilasiz?
- 4) O'zbek tilida gapirayotganingizda xato qilsangiz, o'zingizni qanday his qilasiz?
- 5) Siz nimangiz yoki kimingiz bilan faxrlanasiz?
- 6) Siz qattiq uyalgan yoki sharmanda bo'lgan vaziyatni eslaysizmi? Nima ro'y bergan edi?

IMO-ISHORA – JONLI ISTIFODA

Nutq kishilar o'rtasida muloqotni ta'minlaydi va bunday muloqot og'zaki va yozma ko'rinishda amalga oshadi. Og'zaki nutqda tovushlar, yozma nutqda harflardan foydalaniladi. Shuningdek, fikr almashishning mutlaqo boshqa, tovush va harflarsiz yuzaga chiqadigan ko'rinishi ham bor. Buni shartli ravishda "so'zsiz muloqot" deyish mumkin. So'zsiz muloqotda kishilar o'z fikr-tuyg'ularini, hissiyotlarini bosh, yuz, lab, ko'z, qo'l, oyoqni turlicha harakatlantirish orqali ifodalaydilar.

Har bir xalqning o'ziga xos "imo-ishoralar tili" – so'zsiz muloqoti bor.

O'zbek xalqi muloqot paytida imo-ishoralardan me'yorida foydalanadigan xalq desak, mubolag'a bo'lmas. Bu, albatta, so'zlashayotgan insonlarning emotsional holatiga, bir-biriga munosabatiga, mavqeyiga, ba'zi holatlarda jinsiga ham bog'liq bo'ladi. Imo-ishoralar ba'zida yakka holda qo'llansa, ba'zida so'zli muloqotga jo'r bo'lib keladi. O'zbeklar ko'plab ishoralarni o'ng qo'l bilan bajaradilar.

Quyida sizlarga o'zbek tilining faol imo-ishoralar lug'atini taqdim etmoqchimiz.

	Bajarilishi	Ma'nosi
L1_14	O'ng qo'lni ko'ksiga qo'ygan holda bosh va belni biroz egish	Assalomu alaykum. Xayr, sog' bo'ling. Rahmat. Xo'p bo'ladi.
L1_15	O'ng qo'lni ko'tarib, vertikal yoki gorizontal yo'nalishda harakatlantirish	Xush kelibsiz. Xayr.
L1_16	Uzoqdagi kishiga o'ng qo'lni shunchaki ko'tarish	Salom. Qalaysiz? Xayr.

Qo'shimcha ma'lumotlar

	Bajarilishi	Ma'nosi
L1_17 	Boshni vertikal holatda iring'ash	Ha. Roziman.
L1_18 	Boshni gorizontal holatda chayqash	Yo'q. Rozi emasman.
L1_19 	Ko'rsatkich barmoqni "bigiz" qilib harakatlantirish	Adabingni beraman. Mumkin emas.
L1_20 	Ko'rsatkich barmoqni manglayga qo'yib, o'ng va chap tomonga aylantirib harakatlantirish	Aqldan ozgan. Jinni. Ahmoq.
L1_21 	Kaftni pastga qarab harakatlantirish	Bo'laveradi. Bo'lar ish bo'ldi.
L1_22 	Ko'rsatkich barmoqni o'ziga qarata harakatlantirish	Bu yoqqa kel.

Qo'shimcha ma'lumotlar

	Bajarilishi	Ma'nosi
L1_23 	Qo'lni sal ko'tarib, ko'rsatkich barmoqni ko'rsatish	Bir minutga mumkinmi? Qarab yuborasizmi?
L1_24 	Ko'rsatkich barmoqni lablar ustiga bosish	Jim bo'ling. Gapirmang.
L1_25 	Bosh barmoqni ko'rsatish	Juda zo'r.
L1_26 	Barmoqning (sinchaloqning) uchini ko'rsatish	Ozgina, juda kam.
L1_27 	O'rta barmoq va ko'rsatkich barmoqni pastga qaratib, yurgizish	Men ketdim. Ketdik.
L1_28 	Ko'rsatkich barmoq yoki kaftni bo'yin ostidan bir marta gorizontal holatda harakatlantirish	E, to'yib ketdim. Jonga tegdi. Yetarli!

Qo'shimcha ma'lumotlar

	Bajarilishi	Ma'nosi
L1_29	Ikki qo'l barmoqlarini bir-birining ustiga panjara qilib qo'yish	qamoq, qamalmoq
L1_30	Kafti bilan o'z peshonasiga urish	Esim qursin! Yodimdan ko'tarilibdi!
L1_31	Bosh barmoq, ko'rsatkich va o'rta barmoqlarni bir-biriga yengilgina ishqalash	pul, daromad.
L1_32	O'ng qo'lni ko'tarish	Gapirishga, javob berishga ruxsat so'rash.
L1_33	Ikkala kaftni bir-biriga ishqalash	Ish bitdi. Xavotirga o'rinq.
L1_34	Ikkala kaftni sal yuqoriga ko'tarib, bir-biriga ishqalash	umid qilish, ilinj.

Qo'shimcha ma'lumotlar

	Bajarilishi	Ma'nosi
L1_35	Musht ko'rsatish	Hali ko'rasan mendan! Adabingni beraman!
		
L1_36	Bosh barmoq va sinchaloqni yozib, qolgan barmoqlarni bukib, quloqqa yaqin keltirish	Qo'ng'iroq qiling. Qo'ng'iroq qilaman. Telefonlashamiz.
		
L1_37	Ikkala kafti bilan yonoqlarini berkitish	Qilgan ishimdan yoki gapirgan gapimdan uyalyapman.
		
L1_38	Ko'rsatkich barmoqni yuzga qo'yib, boshni biroz chayqatish	Uyat-ey.
		
L1_39	Piyolani bir-ikki chertib qo'yish	Choy quyib bering.
		
L1_40	Harbiylardek o'ng qo'lni o'ng manglayga qo'yib, chest berish	Xo'p bo'ladi. Aytganingizni bajaraman.
		

Qo'shimcha ma'lumotlar

	Bajarilishi	Ma'nosi
L1_41 	Chap ko'zni qisib qo'yish	Hazillashyapman. Sirimni ochib qo'ymang.
L1_42 	Ko'zni bir yumib, ochish	Tushunarli. Rozi bo'laver.
L1_43 	Pastki labni burish	Noroziman.
L1_44 	Pastki labni (yoki bir tomonini) tishlash va biroz boshni chayqash	Yaxshi ish bo'lmadi.
L1_45 	Burun va labni bujmaytirish	Yoqmadi.
L1_46 	Qo'lni ko'ksiga qo'yib, ko'zlarni katta ochib, qoshlarni ko'tarish.	Yo, tavba!

Qo'shimcha ma'lumotlar

	Bajarilishi	Ma'nosi
L1_47 	Ikkala kaftni ochib, yuzga surish	Tamom bo'ldi. Qazo qildi.
L1_48 	Yoqasini tishlash (asosan, ayollar tomonidan bajariladi)	Yo, tavba! Ishonish qiyin!
L1_49 	Yoqasini biroz ochib, uch marta sekingina tuf-tuf deyish (asosan, ayollar tomonidan bajariladi)	Qo'rqib ketdim-a!

2-dars

SO'NGGI PUSHAYMON – O'ZINGGA DUSHMAN

마지막 후회는 자신에게 적이다

Darsning maqsadi (학습목표)

- Biror harakatni qilganidan yoki qilmaganidan afsuslanishni ifodalash
어떤 행동을 했거나 하지 않은 것에 대한 후회 표현하기
- Maqsadni yoki biror harakatning sababini ifodalash
목적이나 어떤 행동의 이유/원인 표현하기
- Maslahat berish
조언하기
- Hali sodir bo'lmagan taxminiy harakat yoki holatni ifodalash
아직 일어나지 않은 행동 혹은 상황에 대한 추측성 표현하기
- Hali aniq bo'lmagan reja haqida gapirish
확정되지 않은 계획에 대해 말하기

Kirish savollari (도입 질문)

1. Hayotingizdagi eng qattiq pushaymon nima?
2. Siz qilgan ishingizdan tez-tez pushaymon bo'lib turasizmi?
3. Dam olish kunlari uchun rejalaringiz aniq bo'ldimi?
4. Baxtli bo'lish uchun nima qilish kerak?
5. Shu kunlarda nimalar qilishga harakat qilyapsiz?

Yangi so'zlar 새로운 단어

단어	뜻
allamahal	늦은 시간
anjuman	포럼, 회의, 미팅, 컨퍼런스
dushman	적
intensiv kurs	집중 과정
kiyim ilgich	옷걸이
niyat	의향, 뜻
nomzod	후보자
nuqtayi nazar	입장, 시각
pushaymon (~ yemoq)	후회(~하다)
saylov	선거
sahar (-da)	새벽(~에)
yangilik (~ kiritmoq)	혁신(~하다)
velotrenajyor	실내자전거
zargarlik	세공업
zargarlik buyumi	장신구
o'rtoqlik o'yini (=o'rtoqlik uchrashuvi)	친선 경기
antiqa	골동품
adolatli	공정한
kechirimli (~ bo'lmoq)	용서하는(~하다)
mukammal	완벽하게
falon	많은, 이리이러한, 어떠한
biznes yuritmoq	사업을 하다
boshqarmoq	운영하다
fikrni jamlamoq	집중하다
hadya qilmoq (=sovg'a qilmoq)	선물하다
hisobot topshirmoq	보고서를 제출하다
hisob bermoq	보고하다
lat yemoq	다치다
narx ko'tarilmoq (narx oshmoq)	가격이 오르다, 상승하다
narx tushmoq	가격이 내려가다, 떨어지다
niyat qilmoq	(의향, 뜻을 가지고) 하려고 하다, 다짐하다
ovozi chiqmay qolmoq	목소리가 나오지 않다
sig'moq	(물건 등) 들어가다

단어	뜻
toymoq	미끄러지다
toyib ketmoq	미끄러져 넘어지다
va'daning ustidan chiqmoq	약속을 지키다
chidamoq	견디다, 참다
arang (=zo'rg'a)	겨우
~ munosabati bilan	~로 인해, ~인 관계로
muntazam (=muntazam ravishda)	꾸준히
tobora	더욱 더, 점점
undan ko'ra	차라리, 그에 비하면
Hech ishi yurishmayapti.	일이 잘 되지 않다
Qutlug' bo'lsin!	복 많이 받으세요!
Iye.	(애석한 일, 유감스러운 일이 발생했을 때 쓰는 감탄사) 아니, 응
Attang.	속상하게도, 안타깝게도
shundoq ham	이대로도
So'nggi pushaymon – o'zingga dushman.	마지막 후회는 당신에게 적이다.
Jon kuydirmasang, jonona qayda, Tog'ga chiqmasang, do'lona qayda.	애를 쓰지 않으면 사랑하는 여인을 만날 수 없고 산에 오르지 않으면 산사나무를 볼 수 없다.

- A** Mana, dadajonisi, mashq qilib ozaman deb olgan velotrenajyoringiz ham bekor turibdi. Bir kun ham shug'ullanmadingiz-a?!
- B** Bekor turgani yo'q. Kiyim ilgich vazifasini o'tayapti-ku. Juda qulay. Ha-ha-ha... Hazil. Gapingiz to'g'ri. Velotrenajyor olmasam bo'lar ekan. Undan ko'ra, har kuni sportzalga qatnasam bo'larkan. Falon pulga olgan edim.
- A** Mayli, afsuslanmang. So'nggi pushaymon – o'zingga dushman, deyishadi-ku. Bir nima qilarmiz.
- B** Sotsammikan deyapman.
- A** Sotmasak bo'lmaydi. Hali o'g'limizning kontrakti turibdi*.
- B** Ha, u ham bor. Necha pulga sotsak bo'larkan-a?
- A** Qimmatroq sotaman desangiz, internet orqali sotganingiz ma'qul, menimcha.
- B** Ha, mayli, internet orqali sotishga harakat qilarman. Siz xafa bo'lmang, oyijonisi. Velotrenajyorni sotib, yangi kiyim javoni xarid qilamiz!

* 구어체 우즈베크어로 'kontrakt'는 대학생이 대학교에 학비로 지불하는 돈을 의미하기도 한다.

1. V-(A)MAN DEB

(내가) ~해야지 하며, ~한다고 해놓고는

‘~deb,’ 이전의 문장은 “(내가) ~해야지 하며, ~하느라고”로 해석되며, 이어지는 문장에서 주어의 행동에 대한 이유, 원인을 설명한다. 예를 들어, “Kecha futbol ko‘raman deb, uy vazifasini qilish yodimdan ko‘tarilibdi.”는 “어제는 축구 봐야지 하며, 숙제하는 것을 깜빡해버렸다.”라고 해석할 수 있는데, 숙제를 깜빡한 이유가 바로 ~deb 구문을 통해 설명된다.

1 Misollarni o‘qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Kecha futbol ko‘raman deb, uy vazifasini qilish yodimdan ko‘tarilibdi.
- 2) Bolalarini boqaman deb, ona uch joyda ishlashiga to‘g‘ri kelgan edi.
- 3) Chiroyli bo‘laman deb, plastik jarrohlik qildirayotganlarning soni tobora oshib bormoqda.
- 4) Men O‘zbekistonga o‘zbek tilini o‘rganaman deb kelganman.

2. V-SAM BO‘LAR EKAN

(내가) ~할 걸 그랬어요.

이미 발생한 행동에 대한 후회를 표현할 때 사용한다. ‘~할 걸 그랬다’로 해석할 수 있으며, 문법 형태는 ‘동사어간-sa-인칭어미 bolar ekan’이다. 예를 들어, “Uchrashuvga kech qolib, juda uyaldim. Uydan ertaroq chiqsam bo‘lar ekan.”는 “약속에 늦어서 너무 부끄러웠다. 집에서 더 일찍 떠날 걸 그랬어요.”가 된다. 인칭은 -sa접사에 붙이는 인칭어미(-sam, -sak, -sang, -sangiz, -sa, -salar)를 통해 표현 가능하다.

2 Misollarni o‘qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Uchrashuvga kech qolib, juda uyaldim. Uydan ertaroq chiqsam bo‘lar ekan.
- 2) Eh-h... Bugun kech turib, darsga bora ola olmadim. Tonggacha kompyuterda o‘yin o‘ynamasam bo‘lar ekan.
- 3) Oshqozonim og‘riyapti. Kecha achchiq ovqatlarni yemasam bo‘larkan.
- 4) Attang, soyabonimni olsam bo‘larkan.

3. V-SAMMIKAN DEYAPMAN

(내가) ~할까 해요

앞으로 하고 싶은 일에 대하여 이야기할 때 사용하는 표현이다. 의미는 ‘~할까 해요/합니다’로, 문법 형태는 ‘동사어간-sa-인칭어미-mikan deyapman’이다. 예를 들어, “Telefonim eskirdi. Yangi telefon sotib olsammikan deyapman.”는 “핸드폰이 너무 낡았네요. (나는) 새 핸드폰을 살까 해요.”라는 의미가 된다. 본 문법 표현은 확고한, 확정된 계획, 소망에 대한 표현이라기 보다는 한번 이렇게 해볼까 하는 계획에 대한 표현에 가깝다. 인칭은 -sa접사에 인칭어미를 붙여 구분하는데, 2인칭의 경우 다른 이의 의향, 계획을 물어보는 표현이 될 수 있다.

- Men -sammikan deyapman.
 Sen -sammikan deyapsanmi? (다른 사람의 계획을 물어볼 때)
 Siz -sammikan deyapsizmi? (다른 사람의 계획을 물어볼 때)
 U 동사어간 -sammikan deyapti.
 Biz -sakmikan deyapmiz (deb o‘ylayapmiz).
 Sizlar -sammikan deyapsizmi? (다른 사람의 계획을 물어볼 때)
 Ular -sammikan deyapti(lar).

3 Misollarni o‘qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Telefonim eskirdi. Yangi telefon sotib olsammikan deyapman.
- 2) Kelasi oydan yoga bilan shug‘ullansammikan deyapman.
- 3) A: Kechki ovqatga nima yemoqchisiz?
 B: Do‘stlarim bilan bugun kabob yesakmikan deb o‘ylayapmiz. Biz bilan borasizmi?

4. V-MASAM BO‘LMAS/BO‘LMAYDI

(내가) ~하지 않으면 안되요, 안된다

어떠한 일을 꼭 해야 한다고 표현할 때 사용한다. 문법 형태는 ‘동사어간-ma-sa-인칭어미 bo‘lmas/bo‘lmaydi’이며, “~하지 않으면 안되요, 안된다”는 이중 부정, 즉 ‘강하게’ 무엇을 ‘해야 한다’의 의미를 가진다. 예를 들어, “Katta kompaniyaga ishga kirmoqchi bo‘lsangiz, ingliz tilini yaxshi o‘rganmasangiz bo‘lmaydi.” 는 “큰 회사에 취직하려면 영어를 안 배우면 안 된다(배우지 않으면 안 된다).” 라는 의미이다. 인칭은 ‘-ma-sa’에 인칭어미(-masam, -masak, -masang, -masangiz, -masa, -masalar)를 붙여 표현한다.

4 Misollarni o‘qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Ertaga yaqin do‘stimning to‘yi. Bormasam bo‘lmas.
- 2) Katta kompaniyaga ishga kirmoqchi bo‘lsangiz, ingliz tilini yaxshi o‘rganmasangiz bo‘lmaydi.
- 3) Bolalarni boqishimiz, o‘qitishimiz kerak. Shunga er-xotin ikkalamiz ham ishlamasak bo‘lmaydi.
- 4) Yangi uy olish uchun pulimiz yetmaydi. Kredit olmasak bo‘lmaydi, shekilli.
- 5) Karim yaxshi olim bo‘lishi uchun astoydil o‘qimasa bo‘lmaydi.

5. -MIKAN?

~인가요?, ~려나요?

어떤 상황, 상태, 행동에 대한 예상, 추측, 전망 등을 질문 형태로 표현할 때 사용한다. 문법 형태는 크게 ‘명사/형용사-mikan-인칭어미’, ‘동사어간-시제-mikan-인칭어미’가 되며, 의미는 ‘~인가요, ~일까요?’이다. 동사를 활용할 경우, 과거, 현재(진행), 미래 등 다양한 시제로 표현 가능하다. 예를 들어, “Imtihon qiyin bo‘larmikan-a?”는 “(조만간 있을) 시험이 어려울려나?”로, “Men kecha uni xafa qilmadimmikan-a?”는 “(내가) 어제 그를 기분 상하게 하지는 않았겠지요?”로 과거의 상황에 대한 추측의 표현을 담고 있다.

OT, SIFAT N/A+MIKAN? : ~인가요? ~려나요?

Men	yaxshi odam+ chiroyli+	mikan+	man	?
Sen			san	
Siz			siz	
U			-	
Biz			miz	
Sizlar			sizlar	
Ular			(lar)	

HOZIRGI-KELASI ZAMON FE’LI 현재-가까운 미래

Men	yaxshi baho ol+	ar+	mikan+	man	?
Sen				san	
Siz				siz	
U				-	
Biz				miz	
Sizlar				sizlar	
Ular				(lar)	

ANIQ O‘TGAN ZAMON FE’LI 과거

Men	yaxshi baho ol+	dim+	mikan		?
Sen		ding+			
Siz		dingiz+			
U		di+			
Biz		dik+			
Sizlar		dingiz+			
Ular		di(lar)+			

UZOQ O'TGAN ZAMON FE'LI 대과거

Men	yaxshi baho ol+	gan+	mikan+	man	?
Sen				san	
Siz				siz	
U				-	
Biz				miz	
Sizlar				sizlar	
Ular				(lar)	

HOZIRGI ZAMON DAVOM FE'LI 현재진행

Men	rivojlan+a+	yotgan+	mikan+	man	?
Sen	yaxshi o'yna+			san	
Siz				siz	
U				-	
Biz				miz	
Sizlar				sizlar	
Ular				(lar)	

KELASI ZAMON MAQSAD FE'LI 미래지향

Men	aktrisa bo'l+	sa+	m+	mikan	?
Sen			ng+		
Siz			ngiz+		
U			-		
Biz			k+		
Sizlar			ngiz+		
Ular			lar+		

5 Misollarni o'qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Hozir Xivada havo yaxshimikan?
- 2) A: Alisher bu kitobni o'qiganmikan-a?
B: O'qigan bo'lsa kerak.
- 3) Bu yerda hojatxona bormikan-a?
- 4) U meni sevarmikan-a?
- 5) Imtihon qiyin bo'larmikan-a?
- 6) Men kecha uni xafa qilmadimmikan-a?

6. V-(A/Y)MAN DESANGIZ, ~

(당신이) ~라 하신다면, ~라 한다면,

상대가 어떤 일이나 상황이 이루어지길 소망하는 것을 화자 입장에서 전달하여 말할 때 사용한다. 문법 형태는 '동사원형-(a/y)man desangiz,~'이며, 이어져 오는 구문에서는 대체로 상대의 어떤 소망이나 계획에 대해 화자가 제언, 제안, 충고 등의 내용이 오게 된다. 즉, '당신이 ~하려면, 당신은 ~하셔야 합니다.' 등의 형태로 주로 나타난다.

예를 들어, "O'zbekcha yaxshi gapiraman desangiz, o'zbeklar bilan ko'proq muloqot qiling." 는 "(당신이) 우즈베크어를 잘 하고 싶으시다면, (당신은) 우즈베크인들과 더 많이 소통하셔야 합니다/소통하세요."의 뜻이다.

6 Misollarni o'qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Ozaman desangiz, sport bilan shug'ullanishingiz kerak.
- 2) Samarqandga boraman desangiz, Toshkent vokzalidan Afrosiyob poyezdiga chiqing.
- 3) Professor Tolipov bilan uchrashamiz desalaring, dushanba kuni soat 11.00 da falsafa kafedrasiga kelinglar.
- 4) O'zbekcha yaxshi gapiraman desangiz, o'zbeklar bilan ko'proq muloqot qiling.

7. V-(I)SHGA HARAKAT QILMOQ

~하도록/~하기 위해 노력하다/애쓰다

어떤 행위가 성사되도록 노력할 때 사용하는 표현이다. 문법 형태는 ‘동명사-ga harakat qilmoq’이며, ‘~하기 위해, ~하도록 노력하다/애쓰다’로 해석할 수 있다. 예를 들어, “Aytganingizdek qilishga harakat qilaman.”은 “(당신이) 말씀하신 대로 해보겠습니다.”, “Kompyuteringizni tuzatib berishga harakat qilamiz.”는 “(당신의) 컴퓨터를 고쳐보도록 노력해볼 게요.”가 된다.

7 Misollarni o‘qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Aytganingizdek qilishga harakat qilaman.
- 2) Kompyuteringizni tuzatib berishga harakat qilamiz.
- 3) Hech qachon sizni xafa qilmaslikka harakat qilaman.
- 4) Bo‘lgan noxush voqeani esingizdan chiqarishga harakat qiling.
- 5) Muammolar haqida o‘ylamaslikka harakat qiling.
- 6) Har bir nomzod saylovda g‘olib bo‘lishga harakat qiladi.
- 7) Boshqa odamning ham nuqtayi nazarini tushunishga harakat qilish kerak.

“A” mashqlar guruhi (연습문제 A)

1 Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna Men O‘zbekistonga o‘qish maqsadida keldim.

→ *Men O‘zbekistonga o‘qiyman deb keldim.*

1) U yerga mashhur odamlar bilan uchrashish maqsadida bordim.

→ _____

2) Yaxshi kompaniyaga ishga kirish maqsadida ingliz tilini mukammal o‘rgandim.

→ _____

3) Otam sog‘lom bo‘lish maqsadida sport bilan muntazam shug‘ullanadi.

→ _____

4) Ozish maqsadida shirinliklardan voz kechdim.

→ _____

② Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna Tez yugurdim. Natijada, oyog'imni qayirib oldim.
→ *Tez yuguraman deb, oyog'imni qayirib oldim.*

1) Parhez qildim. Natijada, kasal bo'lib qoldim.

→ _____

2) Kechasi bilan serial ko'rdim. Natijada, ishga kech qoldim.

→ _____

3) Hamma ishimni tugatdim. Natijada, qattiq charchadim.

→ _____

4) Singlim juda ko'p ashula aytdi. Natijada, ovozi chiqmay qoldi.

→ _____

5) Do'stim internet orqali arzonroq mashina sotib olmoqchi bo'ldi. Natijada, firibgarga uchradi.

→ _____

③ Namunaga qarab bajaring. Kerakli joyda bo'lishsiz shakldan foydalaning.
예문처럼 완성하세요. 필요한 곳에는 부정형을 활용하세요.

Namuna Ertalab arang turdim. Darsga kech qolishimga sal qoldi.
(uxlagani ertaroq yotmoq)
→ *U xlagani ertaroq yotsam bo'lar ekan.*

1) rosa pivo ichgandik. Bugun ertalabdan boshim og'riyapti.

(ozroq ichmoq)

→ _____

2) Qornim juda to'yib ketdi. Endi hisobot yozish uchun fikrimni jamlay olmayapman. (to'yib ovqat yemoq)

→ _____

3) Kecha do'stim bilan kino ko'rdik. Juda zerikarli ekan.

(boshqa kinoni ko'rmoq)

→ _____

L2_3

4) Bugungacha taqdimotni tayyorlab bo'lishim kerak edi. Ulgurmadim. (oldindan tayyorlanmoq)

→ _____

5) Ofisda ishim ko'pligi sababli yaqin dugonamning to'yiga bora olmadim. U juda xafa bo'ldi. (nima bo'lganda ham bormoq)

→ _____

6) Eh-h... Zinada toyib ketib, oyog'imni qayirib oldim. (sekinroq yurmoq)

→ _____

- ④ Namunaga qarab bajaring. Kerakli joyda bo'lishsiz shakldan foydalaning.
예문처럼 완성하세요. 필요한 곳에는 부정형을 활용하세요.

Namuna Ozaman deb, nonushta qilmagan edim. Boshim og'rib qoldi.
Chiday olmayapman.
→ *Nonushta qilsam bo'larkan.*

- 1) Kechasi serial ko'raman deb, imtihonga tayyorlana olmadim. Shu tufayli imtihondan yaxshi o'tmadim.
→ _____
- 2) Tezroq yetib boraman deb, taksiga o'tirgan edim. Yo'llar juda tirband ekan. Muhim uchrashuvga kech qoldim.
→ _____
- 3) Kecha savdo markazida bir ko'ylak yoqqan edi. Lekin qimmatligi uchun olmagan edim. Bugun olaman deb borsam, tugab qolibdi.
→ _____

- ⑤ Namunaga qarab bajaring. Kerakli joyda bo'lishsiz shakldan foydalaning.
예문처럼 완성하세요. 필요한 곳에는 부정형을 활용하세요.

Namuna –Bu hafta dam olish kunlarida Jeju oroliga bormoqchi edim, samolyotga bilek qolmabdi. (ertaroq harakat qilmoq)
→ –Esiz! *Ertaroq harakat qilsangiz bo'larkan.*

- 1) –Umida, tashqarida yomg'ir yog'yapti. Zontigingiz bormi? (zontikni olmoq)
→ –Rostdanmi? Uyga qanday ketaman endi? _____
- 2) –Kino rosa ham qiziqarli ekan. Nimaga bormadingiz? (bormoq)
→ –Rostdanmi? Eh-h... _____
- 3) –Ertadan boshlab Yangi yil bayrami munosabati bilan savdo markazlarida qishki kiyimlar 70% chegirma bilan sotilar ekan. Men kecha qimmat narxga palto sotib olgan edim. (sotib olmoq)
→ –Yo'g'-e? Esiz! _____
- 4) –Sangmin, kecha Koreya va O'zbekiston o'rtasidagi futbol bo'yicha o'rtoqlik o'yinini ko'rdingizmi? Juda qiziqarli bo'ldi. (uxlamoq)
→ –Yo'g'-e? Esiz! Biroz dam olaman deb, uxlab qolibman. _____

⑥ Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna –Shanba kuni nima qilmoqchisiz? (Samarqandga borib kelmoq)
→ –Samarqandga borib kelsammikan deyapman.

1) –Yozgi ta'tilda nima qilmoqchisiz? (soatbay ishlamoq)

→ –

2) –Imtihon tugasa, nima qilmoqchisiz? (kafega bormoq)

→ –

3) –Universitetni bitirgandan keyin nima qilmoqchisiz?

(magistraturada o'qishni davom ettirmoq)

→ –

4) –Xivaga nimada bormoqchisiz? (samolyotda bormoq)

→ –

5) –Onangizning tug'ilgan kuniga nima hadya qilmoqchisiz?

(biror antiqa zargarlik buyumini hadya qilmoq)

→ –

⑦ Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna O'qishimga pul to'lashim kerak. (soatbay ishga kirmoq)
→ Soatbay ishga kirmasam bo'lmas * (bo'lmaydi.)

1) Ertaga orzuyimdagi kirish uchun suhbatim bor.

(suhbatga yaxshi tayyorlanmoq)

→

2) Oyog'ingiz qattiq lat yegan. (shifokorga uchramoq)

→

3) Ertaga saharda aeroportga borishimiz kerak. (uxlagani ertaroq yotmoq)

→

4) – Anjumanga qatnashishim shartmi?

– Bu juda muhim anjuman. (qatnashmoq)

→

5) Kecha ziyofatda menga bir qiz juda yoqib qoldi. Esiz, uning telefon raqamini olmabman. (uni topmoq)

→

6) Ertaga yig'ilishda Alisher hisobot topshiradi.

(hisobotni bugun yozib tugatmoq)

→

7) 15 minutdan keyin konsert boshlanadi. Ulgurmasligimiz mumkin. (shoshilmoq)

→

8 Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna Unga nima bo'ldi?
→ *Unga nima bo'ldikan-a?*

1) Onam biladimi?

→ _____

2) Ertaga kelasizmi?

→ _____

3) Yo'llar tirbandmi?

→ _____

4) Allamahol bo'ldi. Singlim uyga qachon keladi?

→ _____

5) Sevgan qizim hozir uxlayaptimi?

→ _____

6) Yangi prezident kim bo'ladi?

→ _____

7) U Rossiyada tug'ilganmi?

→ _____

9 Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna –Doim sog'lom bo'lishni xohlayman. Nima qilsamikan?
→ *–Sog'lom bo'laman desangiz, sport bilan muntazam
shug'ullanishingiz kerak.*

1) –Chekishni tashlay olmayapman. Nima qilsamikan?

→ _____

2) –Do'stlarim ko'p bo'lishi uchun nima qilsamikan?

→ _____

3) –Kechirimli bo'lish uchun nima qilsamikan?

→ _____

4) –Rus tilida ham yaxshi gapirishni istayman. Nima qilsamikan?

→ _____

5) –Biror tashkilotni boshqarishni orzu qilaman. Nima qilsamikan?

→ _____

6) –Uzoq umr ko'rishni xohlardim. Nima qilsamikan?

→ _____

7) –O'zbek tilidan yetuk mutaxassis bo'lishni niyat qilganman. Nima qilsamikan?

→ _____

8) –Umrimning oxirida hech narsadan afsuslanmaslik uchun nima qilsamikan?

→ _____

10 Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna qanday qilib *ozmoq (parhez qilmoq)

→ – Qanday qilib ozsamikan-a?

– Ozaman desangiz, balki, parhez qilishingiz kerakdir.

1) qanday qilib ingliz tilini tez o'rganmoq (ingliz tili intensiv kursiga yozilmoq)

→ – _____

→ – _____

2) qanday qilib yaxshi ish topmoq (bir necha kompaniyalarga rezyumeni yubormoq)

→ – _____

→ – _____

3) nima bilan shug'ullanmoq (do'stlar bilan uchrashmoq)

→ – Juda zerikarli. _____

→ – _____

4) qanday qilib chekishni tashlamoq (mutaxassis shifokor bilan maslahatlashmoq)

→ – _____

→ – _____

5) Sardorga qanday yordam bermoq (uning o'zi bilan yaxshilab gaplashib ko'rmoq)

→ – _____ Hech ishi yurishmayapti.

→ – _____

6) yangi chiqqan kompyuterni qayerdan sotib olmoq (eng katta maishiy texnika

buyumlari do'koniga bormoq)

→ – _____

→ – _____

11 Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

1-namuna Yig'ilishga ertaroq keling.

→ Yig'ilishga ertaroq kelishga harakat qiling.

2-namuna U doim xushmuomala.

→ U doim xushmuomala bo'lishga harakat qiladi.

1) Intervyuda hayajonlanmang.

→ _____

2) Va'damning ustidan chiqdim.

→ _____

3) Sangmin kechagi mag'lubiyat haqida o'ylamas edi.

→ _____

4) Konsertga bilet topaylik.

→ _____

5) Ishimizga yangilik kiritishimiz kerak.

→ _____

6) Direktorimiz doim xodimlarga nisbatan adolatli.

→ _____

7) Sardor bolalikdan ko'p kitob o'qirdi.

→ _____

O'qish (읽기활동)

» 1. Dialogni do'stingiz bilan mashq qiling. 친구와 함께 대화를 연습하세요.

- A Yangi mashina sotib oldingiz, deb eshitdim. Qutlug' bo'lsin!
- B E-e-e... Nimasini aytasiz?! Shoshilmasam bo'lar ekan.
- A Iye, nega?
- B E-e-e... Falon pulga sotib olgan edim. Lekin hozir 30% chegirma bilan sotishayotgan ekan.

1)	yangi mashina sotib olmoq	2)	yangi ishga kirmoq	3)	uy sotib olmoq	4)	yangi biznes boshlamoq
	Falon pulga sotib oldim.		Falon pul topaman, deb o'yladim		Falon pulga sotib oldim.		Falon daromad olaman, deb o'yladim.
	Hozir 30% chegirma bilan sotishyapti.		Maoshi juda kam.		Hozir uylarning narxi tushyapti.		Biznes yuritish oson emas.

» 2. Dialogni do'stingiz bilan mashq qiling va o'zingiz ham shunga o'xshash dialoglar tuzing. 친구와 함께 대화를 연습하세요. 이와 유사하게 새로운 대화를 만들어 보세요.

- A Laziza, qanday qilib ozsamikan-a?
- B Ozib nima qilasiz? Shundoq ham ozg'insiz-ku.
- A Yo'g'-e. Hech qaysi kiyimim sig'mayapti.
- B Yana-da ozaman desangiz, har kuni kamida 5 km sayr qilishni maslahat beraman.
- A Unda ozaman deb, har kuni erta turishimga to'g'ri kelar ekan-da.
- B Jon kuydirmasang, jonona qayda, tog'ga chiqmasang, do'lona qayda, deyishadi-ku.

» 3. Matnni o'qing. Berilgan gap to'g'ri bo'lsa, O belgisini, noto'g'ri bo'lsa, X belgisini qo'ying.

지문을 읽고, 주어진 문장이 옳으면 O 표시를, 틀리면 X 표시를 하세요.

Yoshlik – faol ijtimoiy hayot davri. Yoshligimizda hammamiz qaysi vaziyatda nima qilish kerakligi haqida aniq tasavvurga egaman deb, o'zimizga qattiq ishonamiz. Xatoga yo'l qo'yishimiz, biror kishi haqida noto'g'ri hukm chiqarishimiz mumkinligi haqida esa umuman o'ylamaymiz ham. Hayotda faqat bittagina to'g'ri yo'l bordek tuyuladi.

Umr o'tishi bilan esa voqelikka qayta baho berishni boshlaymiz, “to'g'ri yo'lni tanladimmikan” degan gumonlar paydo bo'la boshlaydi.

Yoshimiz ulg'aygani sari har bir vaziyatni tahlil qilishga harakat qilamiz. Har doim ham o'tmishimizni qoniqish bilan esga olmaymiz.

Ko'pchiligimiz hayot taqdim etgan, lekin boy berilgan imkoniyatlarga afsuslanamiz, qayerda, qaysi vaziyatda qanday xato qilganimizni tushuna boshlaymiz. Jahon statistikasiga ko'ra, odamlarning 80 foizi ta'lim olmaganidan afsuslanar ekan, 50 foizi – o'z xohish irodasi bilan turmush qurmaganliklari, so'ralganlarning 45 foizi esa kasb tanlashda xatolikka yo'l qo'yg'anliklaridan afsuslanadilar. Shuningdek, so'ralganlarning o'ndan biri ro'yobga chiqmagan bolalikdagi orzularini esga oladi.

Xalq orasida shunday gap yuradi: “Qilmagan ishga pushaymon bo'lgandan qilgan ishga pushaymon bo'lgan yaxshiroq”. Siz bu gapni qanday tushunasiz? Siz ham bu fikrga qo'shilasizmi?

ijtimoiy 사회적인

tasavvur (-ga ega bo'lmoq)

관념, 생각, 의견, 견해 (~가지다)

xatoga yo'l qo'ymoq

실수를 하다

hukm (~ chiqarmoq) 판단 (하다)

voqelik 진실, 본성, 사실

baho bermoq

평가하다, 점수를 주다

gumon (~ paydo bo'lmoq)

의심 (~생기다)

ulg'aymoq (나이가) 들다

qoniqmoq 만족하다

esga olmoq 기억하다

taqdim etmoq 제공하다

boy bermoq (기회를) 놓치다

xohish-iroda 자유 의지

ro'yobga chiqmoq 이루다

» To'g'rimi yoki noto'g'ri?

- 1) Yoshlik – faol siyosiy faoliyat davri hisoblanadi. ()
- 2) Kishi yoshi ulg'aygan sari qilgan ishlarini tahlil qila olmaydi. ()
- 3) Umr o'tishi natijasida odamlar voqelikka qayta baho bera boshlaydilar. ()
- 4) Odamlarning 80 foizi sevgani bilan turmush qurmaganiga afsuslanadilar. ()
- 5) Odamlar har doim o'z o'tmishini qoniqish hissi bilan eslaydilar. ()
- 6) Statistika ko'ra, kasb tanlashda xato qilgan odamlar ta'lim olmagan odamlarning sonidan ko'p ekan. ()

» Davra suhbatida ishtirok eting. 등글게 모여 앉아 대화에 참여하세요.

- 1) “Hayot bir marta beriladi” deyishadi. Koreys tilida ham shunga o'xshash ifoda bormi? Siz bu ifodani qanday tushunasiz?
- 2) Oldin qilgan qanday ishingizdan pushaymonsiz?
- 3) Qaysi qila olmagan ishingizga afsuslanasiz?
- 4) Ertaga vafot etsangiz, eng katta pushaymoningiz yoki armoningiz* nima bo'lar edi?

* armon 이루지 못한 꿈

O'LIM VA DAFN BILAN BOG'LIQ URF-ODATLAR

Dunyo xalqlarida asrlar davomida amal qilinib keladigan turli urf-odatlar bor. Shunday odatlar qatoriga dafn qilish va undan keyingi marosimlar kiradi va dunyo xalqlari ularni har xil o'tkazadi. O'zbek etnografiyasida dafnga tayyorgarlik ko'rish, uni o'tkazish va uch hayit oralig'ida bo'ladigan bir necha marosimlar mavjud.

O'zbek xalqi “O'lim – haq”ligini anglagan holda unga ikki holatda – ruhan va moddiy tayyorgarlik ko'radi:

1. Musulmonchilikda vafoti yaqinlashgan kishi ko'proq tavba qiladi, ibodatlarini mukammal ado etadi, kishilardan qarzlari bo'lsa, ularni qaytarishga kirishadi, oila a'zolari, aka-ukalari, do'st-birodarlari, qarindosh-urug'lari va tanigan-bilganlaridan uzr so'raydi, o'zidan rozi bo'lishlarini tilaydi. Bolalari va aka-ukalariga so'nggi tilagi – vasiyatini bildiradi. O'zbek xalqi vasiyatlarida, asosan, o'limdan so'ng ham farzandlarning ahil yashashlari, qarindosh-urug'lar bilan uzilishib ketmasliklari, musulmonchilik odoblariga ko'ra ish tutishlari kabi ezgu amallar tilanadi.

2. Tayyorgarlik ishlarida kafanlik mato olish, g'assol uchun beriladigan moddiy ashyolar, aza ishtirokchilariga tarqatiladigan kiyimlik matolar va boshqa narsalar to'planadi. O'zbek ayollari: parangi, ko'ylaklik mato, lozim, ro'mol, mahsi-kovush kabilarni, o'zbek erkaklari esa chopon, qiyiq, mahsi-kovush, do'ppi singari kiyimlarni olib qo'yadilar. O'limlik uchun bunday tayyorlanishning bosh sababi vafotidan keyin hech kimga og'irligini tushirmaslikdir.

O'zbek xalqida dafn marosimi – ta'ziya ko'pchilik bilan o'tkaziladi. Bunda jarchi ta'ziya haqida mahalla ahlini xabardor qiladi. Mahalladoshlar, marhumni taniganlar janozada qatnashishni o'zlariga farz hisoblaydilar va kelib marhumning yaqinlariga: “Bandalik”, “Olloh sabr bersin, bardam bo'ling”, “Xudo rahmat qilsin” deb ko'ngil so'raydilar. Marhumning yaqinlari mayit diniy qoidalarga ko'ra g'assol tomonidan poklanishidan oldin vidolashishlari kerak bo'ladi. Mayit diniy qoidalarga ko'ra poklangandan keyin hech kimga ko'rsatilmaydi va janaza namozi o'qilishi uchun tobutga solib olib chiqiladi. Janaza namozi xaloyiq qarshisida diniy ulamo – imom tomonidan o'qiladi. Janaza namozidan oldin imom marhumning kimdadir qarzi yoki olgan biror buyumi qolib ketgan bo'lsa, uni egasiga qaytarish haqida marhumning yaqinlaridan va'da oladi va janaza namozini o'qiydi. Bunday gap-so'zsiz janaza namozi o'qilmaydi.

O'zbekchilikda tobutni qabristonga ta'ziyaga kelgan erkaklar yelkasida ko'tarib olib boradi. Bu jarayonda marhum solingan tobutni uch marta ko'tarib olib yurish savobli odatga aylangan. Agar qabriston juda uzoq bo'lsagina maxsus mashinada eltadilar. Mayit go'rkov va marhumga yaqinlar yordamida qabrga qo'yilgandan keyin imom maxsus suralarni o'qiydi. Shundan so'ng marhumning yaqinlaridan biri xaloyiqdan yana bir marta rozilik so'raydi. Masalan, otasi vafot etgan bo'lsa, farzandi: “Xaloyiq, otamiz qanday odam edilar?” deydi. Xaloyiq: “Yaxshi odam edi! Olloh rahmat qilsin!” deb o'rnidan qo'zg'aladi. Nachora: O'lim shoh-u gadoga barobar.

Odat bo'yicha qabristonga ayollar bormaydi. Mozorni dafn marosimining ertasidan boshlab ziyorat qilishlari mumkin bo'ladi.

O'zbek xalqida dafndan keyingi marosimlar ham bor. Birinchi bo'lib, ta'ziyaga kelganlar marhum xonadoniga fотиha o'qigani boradilar, ertasi kuni ta'ziyaga kelolmaganlar kelib, Qur'on tilovat qilib ketadilar. Bu odatlar keyin ham davom etadi: marhum dafn etilganining uchinchi kunida "uch", yettinchi kunida "yetti", yigirmanchi kunida "yigirma", qirqinchi kunida "qirq", bir yil to'lganda "yil oshi" marosimlari bo'ladi. Ushbu ma'raka marosimlari marhumning yaqinlari va mahalladoshlar ishtirokida o'tkaziladi. Kishi vafotiga bir yil to'lganda el-yurtga katta osh tortiladi, qiz farzandlar va yaqin ayollar ishtirokida marhumning kiyimlari yuviladi, shuning uchun "kiryuvdi" marosimi deyiladi. Ushbu marosim o'tgandan keyin marhumga yaqin ayollar azalik kiyimlari – ko'k rangli liboslarini yechadilar. Endi ular to'ylarga, ko'ngilochar joylarga borishlari mumkin bo'ladi. Etnograflarning fikricha, o'zbek ayollari azalik kiyimlarni uch hayit o'tguncha kiyib yurish bilan o'zlarining marhumga bo'lgan hurmatlarini ifodalaganlar.

O'zbeklarda marhum hurmati bilan bog'liq yana bir odat bor. O'zbeklar biror kishi vafot etganini eshitsa, darhol "Xudo rahmat qilsin" deb, ikki kaftini yuziga surib, omin qiladi.

Aza bilan bog'liq ayrim irimlar:

- o'lik chiqqan uyda uch kungacha taom pishirilmaydi;
- qabriston ko'rsatkich barmoq bilan ko'rsatilmaydi;
- janozaga, ta'ziyaga bosh kiyimsiz borilmaydi;
- aza marosimi dasturxoniga non va boshqa noz-ne'matlar toq qo'yiladi;
- azaga kelganlar nonni toq olib kelishadi;
- qabristondan uyga qaytilgach, albatta, yuz-qo'l yuviladi, o'giz va burun chayiladi;
- janozaga, ta'ziyaga kelgan mehmonlar kuzatilmaydi.

QAYDLAR UCHUN

3-dars

MISH-MISHLARGA ISHONMANG

소문을 믿지 마세요

Darsning maqsadi (학습목표)

- O'zi bevosita guvoh bo'lmagan narsa va hodisa haqida gapirish
자신이 직접 목격하지 않은 사물이나 사건에 대하여 말하기
- Eshitganlariga nisbatan kinoya, ishonchsizlik bildirish
들은 것에 대하여 풍자(비꼬기), 불신 표현하기
- Mish-mishlar, irimlar haqida suhbat qurish 소문, 미신에 관한 대화하기
- Tushini so'zlab berish 꿈에 대해 말하기
- Xavotirni, hadikni ifodalash 걱정, 두려움 표현하기
- Aytishlaricha, bilishimcha kabi kirish so'zlaridan foydalana bilish
와 같은 도입어 활용하기
- Faol taqlid so'zlar bilan tanishish 많이 사용하는 의성어 익히기

Kirish savollari (도입 질문)

1. Boshqalar haqida gapirishni yaxshi ko'rasizmi? Eshitishni-chi?
2. Mish-mishlarga qanday qaraysiz?
3. Siz to'g'ringizda ham kimdir mish-mish tarqatganmi? Qanday?
4. Siz ko'p tush ko'rasizmi? Rangli tushlar ko'rasizmi yoki oq-qorami?
5. Hech tushingiz o'ngidan kelganmi?
6. Tush ta'birlariga ishonasizmi?
7. Koreyada qanday irimlar bor? Siz irimlarga ishonasizmi?

Yangi so'zlar 새로운 단어

단어	품사	뜻
janob	ot	... 씨, ~님 (남성의 경우)
xonim	ot	... 씨, ~님 (여성의 경우)
podsho(h)	ot	왕
malika	ot	공주
shahzoda	ot	왕자
bashorat	ot	예언
bashoratchi	ot	예언자
benzin	ot	휘발유
egizak	ot	쌍둥이
farishta	ot	천사
hamkorlik	ot	협력
hisob (sportda)	ot	점수(스포츠)
hissa	ot	공헌, 기여
kaft	ot	손바닥
kamchilik	ot	결점
koronavirus	ot	코로나바이러스
millat	ot	민족
mish-mish	ot	소문
qiyomat	ot	심판
qo'l ostidagi xodim	ot	부하 직원
rivoj	ot	발전
rivoyat	ot	전설, 설화
rizq (~ termoq, ~ sochmoq)	ot	음식, 식품, 식량
saroy	ot	궁전
sayyora	ot	행성
tartib	ot	규칙, 절차
tong sahar	ot	이른 아침, 새벽
vahima (~ qilmoq)	ot	공포, 당황, 두려움 (~하다)
vakil	ot	구성원, 위원
o'zga sayyoralik	ot	외계인
shaxsiy muammo	ot	개인적 문제
hissa qo'shmoq	fe'l	몫을 행하다, 기여하다
indamoq	fe'l	말하다

단어	품사	뜻
istiqomat qilmoq	fe'l	거주하다
mish-mish tarqatmoq	fe'l	소문을 퍼트리다
qichimoq	fe'l	가렵다
soddalashtirmoq	fe'l	간소화하다
tegajog'lik qilmoq	fe'l	추행하다, 괴롭히다
tishlamoq	fe'l	(이, 이빨로) 물다
tishlab olmoq	fe'l	(이, 이빨로) 물다, 물어버리다
yuqtirmoq	fe'l	(티끌) 묻히다, (질병) 옮기다
yuqtirib olmoq	fe'l	(병, 바이러스 등) 옮다
durang	ot	무승부
sobiq		
qattiqqo'l	sifat	엄격한
yupqa	sifat	얇게
shaxsiy	sifat	개인의
aslo	yuklama	절대
sun'iy ravishda	ravish	인공적으로
axiri	modal so'z	마침내
-(i)sh hech gap emas	to'liqsiz fe'l	~하기 쉽상이다, ~하는건 일도 아니다
Aytishlaricha, ~	kirish so'z	(사람들이) 말하기를, ~
Bilishimcha, ~	kirish so'z	제가 알기로는 ~
O'ylashimcha, ~	kirish so'z	제 생각으로는, ~
Xabar berishlaricha, ~	kirish so'z	예보에 따르면, ~
-da yozilishicha, ~	ko'makchi	~에 (쓰여진 바에) 의하면, ~
qo'lini so'ramoq	fe'l	청혼하다, 프러포즈하다
ishi yurishmoq	fe'l	사업(일)이 잘 되다
Amerika Qo'shma Shtatlari (AQSh)	ot	미국
Tavba.	ot	회개, 저런...
Ishonchim komil.	sodda gap	(나는) 확신합니다, 믿습니다
Bu yerda bir gap bor.	sodda gap	여기에 다른 말(일)이 있다.
Shamol bo'lmasa, daraxtning uchi qimirlamaydi.	maqol	바람이 없는데 나무 꼭대기가 움직이지 않는다
Xudo asrasin!	sodda gap	신의 가호가 있길!
Xayriyat(-ey).	modal so'z	다행히도, 감사하게도

- A** Klara, eshitdingizmi? Tursun aka endi ishga qaytmasmish. Hatto uni ishdan bo'shatishlari mumkinmish.
- B** Yo'g'-e? Men uni shaxsiy muammolari sabab ishga kelmayapti, deb o'ylabman.
- A** Bu yerda boshqa bir gap borgan o'xshaydi. Shamol bo'lmasa, daraxtning uchi qimirlamaydi.
- B** Siz u bilan ishlaganmisiz?
- A** Men u bilan bir bo'limda ishlamaganman-u, lekin aytishlaricha, u qo'l ostidagi xodimlariga doim baqirarmish, ishdan bo'shataman deb qo'rqitarmish. Buning ustiga ayollarga tegajoqlik ham qilarmish.
- B** Yo'q. Bo'lishi mumkin emas. Tursun aka unday odam emas. Men u bilan ishlaganman. Oliyjanob odam. Baqirganini ham, ayollarga tegajoqlik qilganini ham ko'rmaganman. Ishonchim komil, bu mish-mishlarning barchasi yolg'on.
- A** Shunaqami? Unda bu mish-mishlarni kim tarqatdikan-a? Odamlar ham ajoyib-ey*.
- B** Bilmadim. Lekin Tursun aka – yaxshi odam. Mish-mishlarga aslo ishonmang. Tursun aka bu mish-mishlardan keyin kasal bo'lib qolmasa bo'lgani.
- A** Ha, bunday gaplar odamni kasal qilib qo'yishi hech gap emas. Xudo asrasin!

1. -MISH

~라네, ~라고 한다

믿기지 않은 사실, 현상, 현실에 대해 말하거나, 타인에게 전해 들어 화자가 직접 확인하지 않은 일 혹은 꿈을 묘사할 때 사용한다. 전래 동화나 설화를 말할 때 빈번히 사용되는 문법이기도 하다. 형태는 '명사/형용사-mish-인칭어미' 또는 '동사어간-시제-mish-인칭어미'로 나눌 수 있다.

OT VA SIFAT 명사/형용사

Men			man.
Sen			san.
Siz	aktyor+	mish	siz.
U	boy+		.
Biz			miz.
Sizlar			sizlar.
Ular			(lar).

예를 들어, “U kambag‘almish, puli umuman yo‘qmish.”는 “그는 가난하대요, 돈도 거의 없대네요.”로 해석할 수 있다. 또는 “Tushimda men malikamishman. Katta saroyda yasharmishman.”은 “나는 꿈에서 공주였었어요. 큰 성에서 살더라고요.”가 된다.

MODAL SO‘ZLAR 조력어 (bor, yo‘q, kerak, mumkin)

bor, yo‘q, kerak, mumkin 등의 조력어에도 -mish를 붙일 수 있는데, 형태는 ‘~ bor-mish’, ‘~ yo‘q-mish’, ‘~ kerak+mish’, ‘~ mumkin+mish’가 된다. 예를 들어, “Hamma majlisga qatnashishi kerakmish.”는 “모두 회의에 참석해야 한답니다.”가 된다.

FE‘LLAR 동사

-msh 문법에 동사를 활용한 예로는, “Xabar berishlaricha, ertaga qattiq shamol bo‘larmish.”는 “뉴스에서 내일 강풍이 분대네요.”로 해석한다.

kelmoq				
	O‘tgan zamon fe‘li 과거	Hozirgi-kelasi zamon fe‘li 현재-가까운 미래	Hozirgi zamon davom fe‘li 현재 진행	Kelasi zamon maqsad fe‘li 미래 지향
Men	kelganmishman	kelarmishman	kelayotganmishman	kelmoqchimishman
Sen	kelganmishsan	kelarmishsan	kelayotganmishsan	kelmoqchimishsan
Siz	kelganmishsiz	kelarmishsiz	kelayotganmishsiz	kelmoqchimishsiz
U	kelganmish	kelarmish	kelayotganmish	kelmoqchimishmish
Biz	kelganmishmiz	kelarmishmiz	kelayotganmishmiz	kelmoqchimishmiz
Sizlar	kelganmishsizlar	kelarmishsizlar	kelayotganmishsizar	kelmoqchimishsizlar
Ular	kelganmish(lar)	kelarmish(lar)	kelayotganmish(lar)	kelmoqchimishlar

-mish 문법은 모두 화자가 직접 확인한 사실이 아닌 전해들은 말이나 이야기를 전달하는 경우 사용함을 기억하자.

1 Misollarni o‘qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Xabar berishlaricha, ertaga qattiq shamol bo‘larmish.
- 2) Tabva, u kambag‘almish, puli umuman yo‘qmish. Men uning hashamatli uyda yashashini, har kuni restoranlarda ovqatlanishini bilaman-ku.
- 3) Yangilikni eshitdingizmi? Anjelina Joli sobiq turmush o‘rtog‘i bilan qayta oila qurarmish.
- 4) U o‘zbek tilini 4 oyda mukammal o‘rganganmish. Bo‘lishi mumkin emas!
- 5) Tushimda men malikamishman. Katta saroyda yasharmishman.
- 6) Tunda soch olish mumkin emas. Tunda odamning joni sochiga o‘tar emish.
- 7) A Bu juda yaxshi kompyuter.
B Yaxshimish! Bir yilga qolmay buzildi-ku.

2. N+CHA, ~

~에 따르면, ~

명사나 명사구에 '-cha' 접사를 붙여서 '~에 따르면, ~ 의하면'의 표현이 가능하다. 다양한 형태로 조합이 가능한데, 주로 쓰이는 구문과 한국어 의미는 아래 표와 같다.

AYTISHLARICHA, ~	사람들의 말에 따르면~, 사람들이 하는 얘기로는~
N+NING AYTISHICHA, ~	N의 말에 따르면~, N의 정보에 의하면~
BILISHIMCHA, ~	제가 알기로는~, 제가 들은 바에 따르면~
ESHITISHIMCHA, ~	제가 들은 것에 따르면, 들은 바에 의하면~
XABAR BERISHLARICHA, ~	소식에 따르면~, 뉴스에 의하면~
YOZILISHCHA, ~	쓰여진 바에 의하면, 적힌대로~

예를 들어, “Aytishlaricha, bu yil qish juda sovuq kelarmish.”는 “사람들이 말하기를, 올 겨울은 매우 추울거라네요.”가 된다. 다음 대화에서도 해당 문법이 어떻게 사용되었는지 살펴보자.

“Hindistonlik bashoratchining aytishicha, 2 yildan keyin qiyomat bo‘larmish. Yer yuzida biron-bir jonzot qolmasmish. (인도 예언가의 말에 따르면, 2년 후에 심판의 날이 있을거래요. 지구 상에 어떤 생물도 남지 않을거라네요). -Ee-e, bo‘lmagan gap. Mish-mishlarga ishonib, vahima qilmang.(에이, 말도 안되는 소리. 그런 소문에 (~을 믿고) 겁먹지 마세요).”로 해석할 수 있다. 이 대화문에서는 mish-mishlar가 그렇고 그런 소문, 들리는 얘기, 풍문 등이 된다.

2 Misollarni o‘qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Aytishlaricha, bu yil qish juda sovuq kelarmish.
- 2) Aytishlaricha, janob Maqsudov juda qatiqqo‘l boshliq emish.
- 3) Rossiyalik olimning aytishicha, koronavirus sun‘iy ravishda yaratilganmish.
- 4) Bilishimcha, Aliya xonim bir necha yil davomida Amerika Qo‘shma Shtatlarida yashagan ekanlar.
- 5) Eshitishimcha, elchi janoblari O‘zbekiston va Koreya Respublikalaridagi hamkorlikning rivojiga katta hissa qo‘shayotgan ekanlar.
- 6) A Hindistonlik bashoratchining aytishicha, 2 yildan keyin qiyomat bo‘larmish.
Yer yuzida biron-bir jonzot qolmasmish.
B Ee-e, bo‘lmagan gap. Mish-mishlarga ishonib, vahima qilmang.

3. V+MASA BO‘LGANI

~이지 않았으면 좋겠다, ~않기를 바랄 뿐이다

어떤 부정적인 일이 생기지 않길 바랄 때 쓰는 표현으로, 문법 형태는 ‘동사어간-masa bo‘lgani’다. 예를 들어, “Shaharda xavfli virus tarqalgan. Yuqtirib olmasangiz bo‘lgani.”는 “도시에 위험한 바이러스가 퍼졌다. 당신이 감염되지 않기를 바랄 뿐이다.”로 해석할 수 있다. 해당 문법은 문장이 '~ bo‘lgani.’로 끝남을 기억하자. 인칭은 '동사어간-masa-'에 이어 가정법 인칭어미 제 3형(-masam, -masak, -masang, -masangiz, -masa, -masalar)을 적용하면 된다.

3 Misollarni o‘qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Soat 5.45 bo‘libdi. Uchrashuvga kech qolmasam bo‘lgani.
- 2) Bu xato tufayli boshliq sizni ishdan bo‘shatib yubormasa bo‘lgani.
- 3) Ko‘chada egasiz katta it yuribdi. Bizni tishlab olmasa bo‘lgani.
- 4) Shaharda xavfli virus tarqalgan. Yuqtirib olmasangiz bo‘lgani.

1 Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna –U tennis o‘ynashga usta.

→ *–Hm-m, ustamish! Kecha menga yutqazdi-ku.*

1) –Bu velotrenajyor zo‘r. O‘zimizda ishlab chiqarilgan.

→ _____

2) –U juda ham aqli.

→ _____

3) –Bu juda yaxshi sportzal. Basseyini ham bor.

→ _____

4) –U juda ham yaxshi boshliq.

→ _____

2 Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

1-namuna O‘tgan hafta Alisher o‘zga sayyoraliklarni ko‘ribdi. (Bunga ishonish qiyin)

→ *O‘tgan hafta Alisher o‘zga sayyoraliklarni ko‘rganmish.*

2-namuna Go‘zal shahzoda menga uylanmoqchi bo‘libdi. (Bu mening tushim edi)

→ *Tushimda go‘zal shahzoda menga uylanmoqchi bo‘lganmish.*

1) Hasan akaning puli yo‘q ekan. (Lekin yaqinda lotoreyada katta pul yutdi, deb eshitgan edim)

→ _____

2) Maykl Jekson tirik ekan. (Bunga ishonish qiyin)

→ _____

3) U kecha kasal bo‘lgan ekan. (Lekin men uni kecha kafeda muzqaymoq yeyayotganini ko‘rgan edim)

→ _____

4) Bu ayol 62 yoshda ekan. (Juda yosh ko‘rinadi. Ishonish qiyin)

→ _____

5) O‘ng kaftingiz qichisa, pul keladi. (Shunday irim bor)

→ _____

6) Oldingizdan qora mushuk chiqsa, ishingiz yurishmaydi. (Shunday irim bor)

→ _____

7) Men dengizda delfinlar bilan maza qilib suzib yurdim. (Bu mening tushim edi)

→ _____

8) Podsho menga qimmatbaho sovg‘alar hadya qildi. (Bu ham mening tushim edi)

→ _____

③ Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna Ob-havo ma'lumotlarida mamlakatimizga to'fon kirib kelishi xavfi borligini aytishdi.
→ *Ob-havo ma'lumotlarida aytishlaricha, mamlakatimizga to'fon kirib kelishi xavfi bor emish.*

1) Gazetalarda 2100-yilga kelib, dunyo aholisi 10 mlrd. ga yetadi, deb yozishyapti.

→ _____

2) Yangiliklarda yangi yulduz kashf etildi, deb aytishdi.

→ _____

3) Laziz yozda O'zbekistonda jazirama issiq bo'ladi, deb aytdi.

→ _____

4) Olimlar akulalar daraxtlardan ham oldin paydo bo'lgan, deb aytishyapti.

→ _____

5) Rivoyatlarda bu yerda oldin katta buloq bo'lardi, har kuni tong sahar ikki farishta yer yuziga rizq sochadi, deb aytiladi.

→ _____

④ Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna Rejalar amalga oshdimi? (Men bilaman: amalga oshmagan)
→ *Bilishimcha, rejalar amalga oshmagan.*

1) O'zbekiston va Koreya o'rtasidagi o'rtoqlik uchrashuvida kim g'olib bo'ldikan-a? (O'rtog'im aytdi: o'yin durang bilan tugagan)

→ _____

2) Uylarning narxi yana ko'tarilar ekanmi-a? (Tahlilchilar aytdi: uylarning narxi taxminan 5 foizga oshar ekan)

→ _____

3) Saylov natijalarini qachon e'lon qilisharkan? (Xabar berishdi: 25-oktyabr kuni e'lon qilishar ekan)

→ _____

4) Ertaga issiq suvni o'chirisharkanmi? (Aytishdi: uch kun issiq suv bo'lmas ekan)

→ _____

5) Benzinning narxi yana osharmishmi? (Ijtimoiy tarmoqlarda yozishdi: benzinning narxi osharkan)

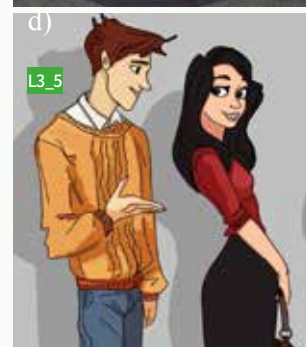
→ _____

6) AQSH elchixonasi viza berishni keyingi oydan to'xtatarkanmi? (Xabar berishdi: yangi prezident viza berish tartibini soddalashtirar ekan)

→ _____

5 Dialoglarni ularga mos rasmlar bilan tutashtiring.

- 1) A Ertaga dengizga bormoqchi edik. ●
Lekin havoning avzoyi yomon. ●
- B Ha, to'g'ri aytasiz. Ertaga bo'ron bo'lmasa bo'lgani.
- 2) A Ko'rdingizmi, Alisher shuncha katta ●
pulni cho'ntagiga soldi-ya? ●
- B Ko'rdim. Yo'qotib qo'ymasa bo'lgani.
- 3) A Ko'chada qor yog'yapti. Iroda esa ●
yupqa kiyinib, chiqib ketdi. ●
- B Ha, shamollab qolmasa bo'lgani.
- 4) A Tom Lara bilan ajrashib, Natashaga ●
uylanibdi. ●
- B Shuni ayting. Keyinchalik afsuslanmasa bo'lgani.

6 Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna Shu kunlarda Anvar akaning ko'rinishi uncha yaxshi emas.
→ *Kasal bo'lmasa bo'lgani.*

- 1) Tezroq harakat qilishimiz kerak: ma'ruza boshlanishiga 40 minut qoldi.
→ _____
- 2) Umid doim sevgan qizi bilan uchrashuvga kech qolib keladi. Sevgan qizi esa xafa bo'ladi-yu, lekin indamaydi.
→ _____
- 3) Boshlig'imizga hech bir qilgan ishim yoqmaydi. Doim kamchilik topadi.
→ _____
- 4) Doim haydovchilik guvohnomamni qayerdadir unutaman.
→ _____
- 5) Menimcha, Sangmin mashinani juda tez haydaydi.
→ _____
- 6) Ertaga egizak jiyanlarimning tug'ilgan kuni. Dadajonisi, bugun ularga sovg'a olib kelish esingizdan chiqmasin-a?
→ Bugun ishim juda ko'p edi. _____
- 7) Sarvar, axiri, chekishni tashladi-ya.
→ Xayriyat. Faqat _____

O'qish (읽기활동)

» Matnni o'qing. Berilgan gap to'g'ri bo'lsa, ○ belgisini, noto'g'ri bo'lsa, ✕ belgisini qo'ying. 지문을 읽고, 주어진 문장이 옳으면 ○ 표시를, 틀리면 ✕ 표시를 하세요.

TUSH

L3_6

Men tez-tez g'alati tushlar ko'rib turaman. Buvimning aytishlaricha, har bir tushda hikmat bor ekan. Men tushlarimni ko'pincha bashorat yoki ogohlantirishdek qabul qilaman. Tushlarimda hamma narsa xuddi o'ngimda sodir bo'layotgandek tuyuladi. Hamma narsa yaqqol ko'rinadi. O'zimni esa xuddi

tashqaridan tomosha qilib turgandek bo'laman. Men bu men ekanligimni tushunaman. Tushimda mana shunday “ogohlantirishlar” bo'lgan kunlari yana-da ehtiyotkorroq bo'lishga harakat qilaman. Ba'zida esa tushimda ko'rganlarim o'ngidan keladi.

Yaqinda bir ajoyib tush ko'rdim. Tushimda kimdir derazamni taqillatganmish va qandaydir qilgan ishim uchun minnatdorlik bildirganmish. Qilgan xizmatim uchun minnatdorlik tariqasida menga qovoq berganmish. Uyg'onganimga chindan ham deraza taqillayotgan ekan. Taqillatayotgan odam yon qo'shnimizning qizi Asila ekan. U mendan onasining uyda unutilib qoldirgan sumkasini olib borib berishimni iltimos qildi. Chunki qo'shnilarimiz qizchaning onasi ishlaydigan oshxonaga yaqin joyda ishlashimni bilishardi.

hikmat 지혜
ogohlantirish 경고

o'ngda 눈 앞에, 현실에
yaqqol 명확하게, 분명하게/ 명확한, 분명한

ehtiyotkor 조심하는, 주의하는
o'ngidan kelmoq 현실이 되다, 현실로 나타나다

tariqasida ~으로, ~로써
qovoq 호박
chindan ham 진짜로
yon qo'shni 옆집 이웃

va'da 약속
muvofiq (-ga ~) 약속한 대로

tutqazmoq (손에) 쥐어주다, 쥐어 잡게 하다
tutqazib qo'ymoq

uch (물건의) 한 쪽 끝
hayratda qolmoq 놀라다

Men va'damga muvofiq, sumkani qo'shnimga, u ishlaydigan oshxonaga olib borib berdim. Shunda u mendan minnatdor bo'lib, qo'limga oshxonada yangi yopilgan somsadan tutqazib qo'ydi. Men mashinamga o'tirib, somsadan yeb ko'rmoqchi bo'ldim. Sekin somsaning bir uchidan tishladim. Buni qarangki, qo'shnim bergan somsa qovoq somsa ekan! Hayratda qoldim. Sizda ham shunday holatlar bo'lganmikan?

» To'g'rimi yoki noto'g'ri?

- 1) Men hech qachon g'alati tushlar ko'rmayman. ()
- 2) Buvim menga har bir tushda hikmat borligini aytadi. ()
- 3) Mening ishxonam qo'shni qizchaning onasi ishlaydigan oshxona yaqinida joylashgan. ()
- 4) Bir kuni qo'shni qizning onasi Asila eshigimni taqillatdi. ()
- 5) Qo'shni ayol qilgan yaxshiligim uchun somsa berdi. ()
- 6) Mening qo'shnim go'shtli somsa pishirgan ekan. ()

» Davra suhbatida ishtirok eting. Duglge moye aya dawahe chmayhaseyo.

- 1) Odatda ko'rgan tushlaringiz esingizda qoladimi? Esingizda qolgan oxirgi tushingiz haqida gapirib bering.
- 2) Odatda tushingizga nimalar kiradi? Masalan, ish va o'qish kabi kun davomida sodir bo'lgan narsalarni ko'rasizmi yoki boshqa narsalarnimi?
- 3) Siz ba'zi tushlaringizni takror ko'rasizmi?
- 4) Tushlarimiz muammolarimizni hal qilishimizga yordam berishiga ishonasizmi? Siz tushlaringizning ma'nosini tushunishga harakat qilasizmi?
- 5) Tushingiz o'ngidan kelganmi?
- 6) Mish-mishlarga munosabatingiz qanday?
- 7) Hozirgi kunda qanday mish-mishlar mavjud? Misol keltira olasizmi?

» TAQLIDIY SO'ZLAR 의성어

L3_7 	L3_8 	L3_9
vovullamoq	miyovlamoq	ququlamoq
L3_10 	L3_11 	L3_12
qag'qag'lamoq	taqillamoq	chapillatmoq
L3_13 	L3_14 	L3_15
qah-qah urmoq	gurs etmoq	dukullamoq

TUSH VA UNING TA'BIRLARI

Psixologlarning tushuntirishlaricha, tush – uyquda sodir bo'ladigan o'ta subyektiv psixik hodisa. Odam bosh miya po'stlog'ining hujayralari tormozlanmagan vaqtda tush ko'rar ekan. Tush haqida ilmiy farazlar paydo bo'lmasidan avval odam o'zi ko'rgan tushlarini o'ngdagi voqealarga bog'lashni odat qilgan. Azaldan kishilar tushlarning ta'birlari va ta'birlar paydo bo'lgan. O'zbeklar orasida ham ta'birlar kishilar bo'lgan va ular xonlar oldida katta hurmatga ega bo'lgan. Olimlar tushni shunchaki uyquda kechadigan jarayon deb tushunadilar, ammo oddiy xalq tushga juda jiddiy munosabatda bo'lgan. Xalqlar o'z diniy e'tiqodi va madaniy qadriyatlariga ko'ra tushdagi voqealarni turlicha ta'bir qilganlar.

O'zbek xalqi odatda tushida yaxshi narsa ko'rsa, uni kimgadir aytish kerak, deb biladi. Agar tushda yomon narsa ko'rilsa, uni suvga aytish kerak, shunda yomonliklar suvga oqib ketadi, deyishadi. Yoki yomon tush ko'rilganda kishi o'z boshidan guruch, bug'doy, mosh kabi don mahsulotlaridan yetti dona olib, boshidan uch marta aylantirib, uy tomiga otib yuborish kerak, deyishadi. Shunday qilinsa, tushdagi yomonlik boshdan aylantirilgan donga o'tadi, o'sha donni qushlar yeb ketishi natijasida yomonliklar ham uzoqlashishiga ishoniladi.

O'zbek xalqida suv bilan bog'liq tush ta'birlari har xil ma'noga yo'yiladi. Masalan, tushda suv ko'rilsa, yorug'lik bo'ladi, deyiladi. Boshqa bir ta'birlar ko'ra, kishi tushida tinib turgan suvni ko'rsa,

마지막에 웃기겠습니다

o'ngida kassallikka yoki boshqa xavf-xatarga yo'liqadi, deb o'ylanadi. Agar tushda oqar suv ko'rilsa, o'ngda o'sha odamning hayotida tinchlik bo'ladi, bu hayot alomati, deb qaraladi.

Tushda ko'rilgan narsalarning ta'biri xalqlarning yashash joyiga ham bog'liq. Masalan, rus xalqida tushda ayiq ko'rish bilan bog'liq ta'bir bor, ammo o'zbeklarda bunday tush ta'biri yo'q. Negaki o'zbeklar yashaydigan hududlarda ayiq yo'q hisobi, ayiq o'zbek xalqi turmush tarziga begona hayvon. Aksincha, qo'y, ot, tovuq, ilon kabi hayvonlar-u jonivorlar bilan bog'liq tush ta'birlari bor. Masalan, o'zbek xalqida biror kishi tushida ilon ko'rsa, o'ngida katta boylikka ega bo'ladi, deb ta'bir qilinadi. Agar tushda otni ko'rsa, ulug' martaba va davlat topilishi aytiladi. Bemor odam tushida qora tovuqni ko'rsa, o'ngida tuzaladi.

IRIMLAR

Irim – tabiat hodisalari va hayotiy voqealarga ta'sir ko'rsatish maqsadida aytiladigan so'z, ibora, bajariladigan amal.

Qadimdam kishilar irim yordamida tabiat, ob-havo ofatlariga qarshi kurash; mehnat jarayoniga amaliy ta'sir qilish; balo-qazoni qaytarish, falokatdan asrash, dardga shifo izlash; raqibga zarar keltirish, urushda, turli musobaqalarda g'alaba qozonish; sevgi-muhabbatda o'madli bo'lish kabi muammolarni hal qilishga intilishgan.

O'zbek xalqida irimlar ko'p. Quyida ularning ba'zilariga qisqacha to'xtalamiz.

Tunda uy supurilmaydi va axlat tashlanmaydi. Sababi – supurgining uchidagi jinlar odamga tegib ketsa, kishi bedavo dardga uchrarmish.

Qiz bola uzatilganda orqasidan tosh otiladi. Shunday qilinsa, borgan joyida baxtli bo'lib, toshdek qotib, eridan ajrab kelmasmish.

Uzoq safarga ketayotgan odamga nonning bir uchi tishlatiladi va bu non shu odam qaytib kelgunga qadar ilib qo'yiladi. Mana shu nonni tishlagan odamning rizqi uyida uni kutarmish.

Uydan o'ng oyoq bilan chiqilsa, ish o'ngidan kelarmish.

Uyga isiriq, qalampir ilib qo'yilsa, yomonliklardan asrarmish.

O'ng qo'l kafti qichisa, pul kelarmish, chap qo'lniki qichisa – pul ketarmish.

Bosh kiyim birovga berilmaydi. Berilsa, baxti boshqaga o'tib ketarmish.

Oymoma qo'l bilan ko'rsatilmaydi. Shunday qilinsa, yuzga dog' tusharmish.

Safarga yoki ishga ketayotganda eshikdan chiqqandan so'ng orqaga qaytilsa, ish orqaga ketarmish.

4-dars

SOCHIMNI CHIROYLI QILIB QO'YING

머리를 예쁘게 해주세요

Darsning maqsadi (학습목표)

- Biron-bir harakat natijasida hosil bo'lgan holatning davom etishini ifodalash
어떤 행동의 결과로 발생한 상황의 지속성을 표현하기
- Davom etib kelgan biron-bir harakatning to'xtatilganini ifodalash
지속되어 온 어떤 행동이 중단됐음을 표현하기
- Kifoyalanishni ifodalash
만족감 표현하기
- Go'zallik saloni bilan bog'liq leksika bilan tanishish
헤어샵과 관련된 어휘 익히기

Kirish savollari (도입 질문)

1. Sochlaringiz o'zingizga yoqadimi?
2. Soch turmagi odamning tashqi ko'rinishiga ta'sir qiladi, degan fikrga qo'shilasizmi?
3. Kinoyulduzlardan qaysi birining soch turmagiga havas qilasiz?
4. Sochingiz to'kilib, siyraklashishidan qo'rqasizmi?
5. Go'zallik saloniga tez-tez borib turasizmi? U yerda qanday muolajalar olasiz?
6. Sartarosh sochingizni buzib qo'ygan holat bo'lganmi?

Yangi so'zlar 새로운 단어

단어	뜻
damlama	(차잎, 약재 등을) 우려낸(달인) 차(약물)
fen	드라이기
kimyoviy vosita	화학적 방법
kontakt	연락처
lak	헤어스프레이
manikyur	매니큐어
massaj (~ qilmoq)	마사지 (~하다)
soch turmagi	머리 치장, 스타일링
vosk	왁스
shampun	샴푸
chemodan	여행용 가방, 캐리어
aniqlamoq – aniqlanmoq	확정하다 - 확정되다
bo'yamoq	칠하다, 염색하다
kestirmoq	자르다
qulflamoq	잠그다
parvarish qilmoq	돌보다, 관리하다
soch to'kilmog	머리카락이 빠지다
sepmoq	뿌리다
surmoq	밀다
turmaklamoq	(긴 머리를) 모아 묶다
urf bo'lmoq	대세가 되다, 유행이다
uslub	방식, 스타일
yosharmoq	젊어지다
yasharib ketmoq	젊어져가다
betob	아픈, 환자
buguncha	오늘은
oldindan	미리, 사전에, 전부터
yetarli	충분한
-ning o'rniga	대신에
hojati yo'q (-ning ~)	(~의) 필요가 없다
hoji ona	(이슬람종교 의무 중 하나인 메카 순례를 마친 여성에 대한 호칭) 호지 어나
Qilmaganim qolmadi.	할 수 있는 건 다했다.

단어	뜻
Hech foydasi boʻlmadi.	전혀 도움이 되지 않았네요.
Kutganimdan ham zoʻr chiqibdi!	생각보다 좋게 나왔네요!
Oʻ-oʻ-oʻ!	오오오! (감탄사)
Koʻnglim xotirjam.	마음이 편하다, 안심하다
Valentin kuni	발렌타인 데이

A Assalomu alaykum. Men sochimni kestirmoqchi edim. Lekin navbatga yozilganim yoʻq edi.

B Vaalaykum assalom. Navbatga yozilishingiz shart emas. Hozir men boʻshman.

A Sochimni bugun yuvolmadim. Yuvib qoʻysangiz.

B Xoʻp boʻladi. Suvning harorati qalay?

A Juda yaxshi. Rahmat.

B Sochingizni qanday uslubda kestirmoqchi edingiz?

A Sochimni chiroyli qilib qoʻysangiz boʻldi. Bugun uchrashuvim bor.

B Sochingiz koʻp toʻkilayotgan ekan-a?

A Nimasini aytasiz. Qilmagan muolajam qolmadi. Maxsus shampunlar bilan ham yuvdim, turli niqoblar bilan ham parvarish qildim. Hech foydasi boʻlmadi.

B Kimyoviy vositalarning oʻrniga boshingizga qalampir damlamasini haftada bir-ikki marta sursangiz, sochingiz toʻkilmay qoʻyadi. Sochingizni boʻyaymizmi?

A Yoʻq, buguncha hojati yoʻq. Kelasi safar boʻyab qoʻyarsiz.

B Unda boʻldi. Soch turmagingiz tayyor. Fen bilan quritib qoʻyaymi?

A Ha, iltimos, quritib qoʻying.

B Mana, boʻldi!

A Oʻ-oʻ-oʻ. Bu menmi?! Oʻzimni tanimay qoldim-ku! Kutganimdan ham zoʻr chiqibdi! Qoʻlingiz dard koʻrmasin. Hozir shu uslub urf boʻlgan-a?

B Ha, toʻgʻri aytasiz. Sizga juda yarashdi, yosharib ketdingiz. Sochingizga ozgina lak sepib qoʻyaymi? Yoki vosk surib qoʻyaymi?

A Mayli, ozgina lak sepib qoʻying. Katta rahmat!

L4_1

1. V-(I)B QO'YMOQ

~을 해주다 / ~해놓다

문법 형태는 '동사어간-(i)b qo'ymoq'으로, 크게 두 가지 의미로 표현된다. 첫째, 다른 누군가가 어떤 일을 해줄 때, '~을/를 해주다'의 뜻이 되며, 둘째, 이미 어떤 행동을 완료해 놓은 상태임을 나타낼 때는 '~을/를 (이미) 해 놓다, 해 놓은 상태이다'가 된다.

예를 들어, 첫번째 의미의 경우에는, "Sochimni qisqa qilib kesib qo'ying."에서와 같이 "머리를 짧게 잘라 주세요"로 해석할 수 있으며, 두번째 의미로 사용한 예로는, "Bankda yig'ib qo'ygan pulim bor edi-da." 즉, "은행에 (이미) 모아 놓은 돈이 있었거든요."라는 뜻으로 표현 가능하다.

1 Misollarni o'qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Iltimos, qo'limni manikyur qilib qo'ying.
- 2) Sochimni kalta qilib kesib qo'ying.
- 3) **A:** Juda charchadim.
B: Massaj qilib qo'yaymi?
- 4) **A:** Sizga xabar yuborgan edim. Negadir javob yozmadingiz.
B: UZR. Darsdaligimda, odatda, telefonimni o'chirib qo'yaman-da.
- 5) **A:** Dadajonisi, ovqatingizni olib keting.
B: Voy, oyijonisi, ovqatni qachon tayyorlab qo'ygan edingiz? Albatta, olib ketaman.
- 6) **A:** Derazani yopaymi?
B: Yo'q, ozgina toza havo kirsin deb, ochib qo'ygan edim.
- 7) **A:** Qanday qilib mashina sotib oldingiz? Bu juda qimmat mashina-ku!
B: Bankda yig'ib qo'ygan pulim bor edi-da.

derazani ochmoq

derazani ochib qo'ymoq

2. V-SANGIZ BO'LDI

(그저) ~하기만 하면 된다, 충분하다

어떤 상황에서 특정 행동만 하면 되거나 혹은 그 정도 해 주면 된다는 의미를 전달할 때 사용한다. 문법 형태는 '동사어간-sa-인칭어미 bo'ldi'이며, 인칭어미는 제 3형을 취한다. 예를 들어, "Duo qilib qo'ysangiz bo'ldi. Shuning o'zi yetarli."는 "(그저) 기도만 해주시면 됩니다. 그것이면 충분합니다."라는 뜻으로 해석할 수 있다. 또한 "Doim oldimda bo'lsangiz bo'ldi."는 "항상 내 앞에 (당신이) 있으면 (그걸로) 됩니다."가 된다.

2 Misollarni o'qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Sochimning uchidan 2-3 sm olsangiz bo'ldi.
- 2) **A:** Ziyofatga men nima olib boray?
B: O'zingiz kelsangiz bo'ldi.
- 3) **A:** Sizga qanday yordam beray?
B: Idishlarni yuvib qo'ysangiz bo'ldi.
- 4) **A:** Og'lim, xizmatangiz uchun necha pul beray?
B: Qo'ysangiz-chi, hoji ona. Duo qilib qo'ysangiz bo'ldi. Shuning o'zi yetarli.
- 5) Mana bu matnni yaxshilab o'qib bersangiz bo'ldi.
- 6) Doim oldimda bo'lsangiz bo'ldi.

3. V-MAY QO'YMOQ

(어떤 일) ~하는 것을 멈추다, (더 이상) ~하지 않게 되다

어떤 행동이나 활동이 중단되어 말하는 순간까지도 하지 않는 상태나 상황을 설명할 때 사용한다. 즉, 어떤 상황이 발생함으로 인하여 이어지는 행동이나 상황이 화자가 말하는 순간에도 멈춘 상태로 지속됨을 표현한다. 문법 형태는 '동사어간-may qo'ymoq'이며, '~하는 것을 멈추다, (더 이상) ~하지 않게 되다' 등으로 표현할 수 있다. 예를 들어, "Otam kasal bo'lgandan keyin umuman chekmay qo'ydi."는 "아버지는 편찮으신 후에는 (현재까지) 담배를 끊고 계신다."로 해석할 수 있다. 즉, 이 문장은 '아버지는 질병으로 인해 금연을 하게 되었으며, 금연의 상태를 화자가 말하는 순간까지도 지속하고 있음'을 내포한다. 또 다른 예로, "Koronavirus tufayli odamlar bir-biri bilan qo'l berib so'rashmay qo'ydi."에서도 "코로나 바이러스 때문에 사람들은 더 이상 서로 손을 잡고 하는 인사(악수)를 하지 않게 됐다."로 해석 가능하다.

3 Misollarni o'qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Otam kasal bo'lgandan keyin umuman chekmay qo'ydi.
- 2) Koronavirus tufayli odamlar bir-biri bilan qo'l berib so'rashmay qo'ydilar.
- 3) To'y va boshqa marosimlar xonadonlarda o'tkazilmay qo'ydi.
- 4) Buvam juda keksa va betob. Odamlarni tanimay qo'ydi.
- 5) Lola keyingi paytlarda raqs to'garagiga qatnamay qo'ydi.
- 6) Mashhur xonanda Nafisa Ergasheva televizorda chiqmay qo'ydi.

"A" mashqlar guruhi (연습문제 A)

1 Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna

→ *Iltimos, kuchukka ovqat berib qo'ying.*

1)

L4_2a

2)

L4_3a

3)

L4_4a

4)

L4_5a

5)

L4_6a

6)

L4_7a

- 1) → _____
- 2) → _____
- 3) → _____
- 4) → _____
- 5) → _____
- 6) → _____

② Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna Kecha charchagan bo'lsam ham, idishlarni yuvib, keyin uxlagani yotdim.
→ Kecha charchagan bo'lsam ham, idishlarni yuvib qo'yib, keyin uxlagani yotdim.

- 1) Havo juda issiq. Majlis bo'ladigan xonaga ertaroq borib, konditsionerni yoqishim kerak.
→ _____
- 2) Konsertga biletlarni oldindan olganmiz. Shuning uchun shoshilmay borsak ham bo'ladi.
→ _____
- 3) Sumkangizni stolning ustiga qo'yganman.
→ _____
- 4) Telefon jiringlaganini eshitmabman. Musiqani baland qo'ygan edim-da.
→ _____
- 5) Mening javonimda muhim hujjatlar bor. Shuning uchun uni doim qulflayman.
→ _____
- 6) Eh-h.. Telefonim buzilib, ichidagi hamma saqlagan kontaktlarim, rasmlarim o'chib ketdi.
→ _____
- 7) Mashinangizni qayerga qo'ydingiz?
→ _____
- 8) Ertaga shohilmaslik uchun kechqurun narsalaringizni chemodanga soling.
→ _____
- 9) Iltimos, mana bu kitobni Lazizaga bering.
→ _____

③ Chap va o'ngda berilgan so'z birikmalari ishtirokida namunadagidek dialoglar tuzing. 아래 표 왼쪽과 오른쪽에 있는 구문을 이용하여 예문과 같이 대화를 만드세요.

1-namuna – Nima qilsam ekan-a? Konditsionerni o'chirish esimdan chiqibdi.
– Voy, konditsionerni yoqib qo'ygan edingizmi? Unda uyga tezroq borishingiz kerak.

1-1) dazmolni o'chirmoq	1-1) dazmolni yoqmoq
1-2) eshikni qulflamoq	1-2) eshikni ochmoq

- 1-1)

- 1-2)

2-namuna – Oyi, ko'chaga chiqib o'ynasam maylimi?
– Xonangni yig'ishtirdingmi? Yig'ishtirib qo'ygan bo'lsang, o'ynashing mumkin.

2-1) birpas kompyuter o'ynamoq	2-1) uy vazifalarini tayyorlamoq
2-2) boshqa kitobni olmoq	2-2) oldingisini ko'rib bo'lib, joyiga qo'ymoq

- 2-1)

- 2-2)

3-namuna – Ertangi taqdimotga tayyormisiz?
 – Ha, oldindan hamma narsani tayyorlab qo'yganim uchun ko'nglim
xotirjam.

3-1) majlis
 3-2) seminar

3-1) kerakli hujjatlarni topmoq
 3-2) yaxshi ma'lumotlarni yig'moq

3-1)

3-2)

4 Namunaga qarab bajaring. Fe'llarning shaklini o'zingiz moslab qo'ying(Variantlar bo'lishi mumkin). 예문처럼 완성하세요. 문맥에 맞는 동사를 변화시키세요(정답이 여러 개일 수 있음).

Namuna –Kelasi hafta Chisuning oilasi O'zbekistonga kelar ekan.
 (rejalashtirmoq)
 → –Iye, shunaqami? Unda Chisu ularni qayerlarga olib borishni
rejalashtirib qo'ygandir.

1) –Guruchning narxi yana oshib ketibdi-a? (olmoq)

→ –Gapirmang. Shunga narxi oshmasdan oldin ko'pgina _____

2) –Juda muhim va qimmatbaho narsalarim ko'p. Nima qilsamikan-a? (solmoq)

→ –Ularni, albatta, seyfga _____

3) –Oldin muzlatkich yo'qligida o'zbeklar go'shtni qanday saqlashgan? (tushirmoq)

→ –Bir idishga solib, ariqning ichiga _____

4) –Hozir O'zbekistondasiz-ku, sevgan qizingizga Valentin kuniga sovg'ani
 qanday berasiz? (① o'ylamoq; ② buyurtma bermoq)

→ –Buni allaqachon ① _____ O'tgan hafta internetdan
 chiroyli guldastaga ② _____ Valentin kuni ertalab
 mening nomimdan sevgan qizimga yetkazib berishadi.

5 Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna Qo'limga lak surib qo'ying. Manikyur shart emas.
→ *Qo'limga lak surib qo'ysangiz bo'ldi. Manikyur shart emas.*

1) Chemodanimga kiyimlarimni solib qo'ying. Boshqa narsalarni o'zim solaman.

→ _____

2) 5000 so'm to'lang. Keyin bimalol yangi sim-kartadan foydalanishingiz mumkin bo'ladi.

→ _____

3) Sochimni kesib qo'ying. Turmaklash shart emas.

→ _____

4) Siz baxtiyor bo'ling. Men uchun boshqa hech narsa kerak emas.

→ _____

5) Ishqilib, dugonamga men olgan sovg'a yoqsin. Shunda men xursand bo'laman.

→ _____

6) Ota-onam doim sog'-salomat bo'lishsin. Bu – men uchun katta baxt.

→ _____

7) Alisher hisobotni jumagacha yuborsin. Hali vaqt bor.

→ _____

6 Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna Oldin men unga ishonar edim. (Hozir ishonmayman)
→ *Hozir ishonmay qo'ydim.*

1) Bir yil oldin oshqozonimda kasallik borligi aniqlandi. (Shuning uchun chekishni tashladim)

→ _____

2) Oldin o'zbekcha gapirganingizda ko'p xato qilar edingiz. (Endi umuman xato qilmayapsiz-a?)

→ _____

3) Oldin odamlar bir-birlariniga tez-tez mehmonga borib turishar edi. (Hozir esa borishmaydi)

→ _____

4) U mendan xafa bo'lsa kerak. (Xabarlarimga javob bermayapti)

→ _____

5) Sport bilan shug'ullanishni boshlagan edim. Boshim ham og'rimayapti. (Endi dori ichishimning ham hojati yo'q)

→ _____

6) Akam bilan ko'p vaqtimizni ijtimoiy tarmoqlarda o'tkazar edik. (Hozir ijtimoiy tarmoqlardan foydalanmayapmiz)

→ _____

7) Xato ham bu bir yaxshi tajriba ekan. (Shunga endi xato qilishdan qo'rqmayapman)

→ _____

O'qish (읽기활동)

» Matnni o'qing. Berilgan gap to'g'ri bo'lsa, ○ belgisini, noto'g'ri bo'lsa, ✕ belgisini qo'ying. **지문을 읽고, 주어진 문장이 옳으면 ○ 표시를, 틀리면 ✕ 표시를 하세요.**

Men o'sha paytda Rossiyada turmush ortog'im bilan yashar edim. Hammasi dugonam menga sovg'a qilgan go'zallik saloni kuponidan boshlandi. Dugonam salon xizmatlarini maqtab, o'zi ham yaqinda bu salonda yuzini parvarishlatganini aytdi. U bunday muolajalardan juda mamnun edi!

– Ishonasanmi, dugonajon, yuzimni chaqaloqning yuzidek silliq, yumshoq qilib qo'yishdi. Uya qaytganimda, hatto xo'jayinim ham yosharib ketganimni sezdi! Tasavvur qilyapsanmi? U sezdi. Odatda erkaklar uncha-muncha o'zgarishni sezmaydi-ku!

Men darhol telefonimni oldim-da, juma kuniga dugonam tavsiya qilgan yuz parvarishi muolajasiga navbatga yozilib qo'ydim.

Nihoyat, o'sha men orziqib kutgan kun ham yetib keldi. Men turmush o'rtog'imga: “Bugun men salonga ketyapman. Go'zal bo'lib qaytaman” deb, jilmaygancha* uydan chiqib ketdim.

Kosmetolog meni pardo stoliga yotqizib qo'yib, mayin qo'llari bilan muolaja qila boshladi. Yoqimli, tinchlantiruvchi klassik musiqa eshitilib turardi. Men o'zimni bo'sh qo'ydim. Kosmetolog: “Yuzingizga niqob surib qo'ydim, ozgina yotib turing”, dedi. Men yotgan joyimda ko'zimni ochmay, boshimni qimirlatib tasdiq ishorasini qildim.

Aynan shu daqiqada men Baxning o'lmas sadolari ostida politsiya sirenasining qichqirig'ini eshitdim. Boshida bu tovushga e'tibor bermay, meni kutayotgan yoqimli muolaja haqida o'ylashda davom etdim. Lekin sirena ovozi tobora balandlashayotgan, tobora yaqinlashayotgan edi va birdan musiqa sadolari tindi. Koridorda bir necha kishining gurs-gurs oyoq tovushlari eshitilardi. Men esa hamon ko'zimni ochmay, o'zimning sehrli dunyomda qimirlamay yotardim. Hamon tanish

maqtaboq 칭찬하다
parvarishlatmoq (피부, 미용 등) 관리하게 하다
muolaja 시술, 관리, 트리트먼트

chaqaloq 아기, 갓난아기
silliq 매끄러운

uncha-muncha 그다지
o'zgarish 변화

orziqib kutmoq
무척 기다리다, 고대하다

jilmaymoq 미소짓다, 웃다
pardo stoli (피부관리용) 침대, 시술대
yoqimli 편안한, 기분좋은
tinchlantiruvchi 위로하는, 위안을 주는
bo'sh qo'ymoq 자유롭게 하다

tasdiq 승인한, 확인한
ishora 표, 표식, 기호,

sado 소리
sirena 사이렌
qichqiriq 비명소리

tinmoq 멈추다
koridor 복도

musiqaning eshtilishini kutardim. Birdan eshik sharaq etib ochilib, xonaga koridorda yurgan odamlar kirib keldi. Shunda men kimningdir ratsiya orqali “Serjant, portlash xavfi bor. Odamlarni zudlik bilan evakuatsiya qilish kerak, zudlik bilan” degan gapini eshitdim.

Keyin nima bo'lganini eslay olmayman. Kosmetolog meni turtib, salonning oldidagi qurilish maydonidan Ikkinchi jahon urushi davridan qolgan snaryad topilganini va portlash ehtimoli borligini aytib, turg'izdi.

Uyqum o'chib ketdi. Shoshilganimdan stoldan yiqilib tushishimga sal qoldi. Zo'rg'a oyoq kiyimimni kiyib, sumkamni oldim-u tashqariga otildim. Salon ishchilari va mijozlari u yoqdan bu yoqqa yugurar, bir ayol esa tirnoqlarining chala bo'yalganidan norozi bo'lib baqirar edi.

Metroga yetguncha** juda tez yurdim, yetib kelgachgina erkin nafas ola boshladim. Yuragim tez-tez dukullar edi. Vagonda menga darrov joy berishdi. Oldimda o'tirgan qiz esa negadir mendan uzoqlashishga tirishar, ro'paramda o'tirgan kampir esa menga tikilib-tikilib qo'yardi. Hech narsaga tushunmasdim. Miyamga “Dahshatdan sochlarim oqarib ketdimikan?” degan xayol keldi va sochlarimni ushladim, keyin yuzimni. Buni qarangki, qo'lim “chaqaloqning yuzidek” silliq yuzimga emas, qandaydir bir qattiq narsaga tegdi. Bunisi yana nima bo'ldi? Ha, esimga tushdi: kosmetolog yuzimga niqob surib qo'ygan edi-ku! O'sha yam-yashil niqob yuzimda qotib qolgan ekan. O'zimni kulgidan to'xtata olmay qoldim. Oldimdagi qiz ortiq chidab o'tirolmay, joyidan turib ketdi. Vagonda tik turgan odamlar ko'p bo'lishiga qaramay, hech kim mening yonimga o'tirmadi. Ro'paramda o'tirgan kampir endi menga rahmi kelib qarardi. Xullas, keyingi bekatda tushib, hojatxonada yuzimni yuvib olishimga to'g'ri keldi. Maxsus vositalarsiz yuvganim uchun yuzimning u yer-bu yerida niqobning qoldiqlari qoldi. Shundan keyin boshqa poyezdga o'tirib, uya qaytdim.

Eng kulgili narsa meni uyda kutayotgan edi. Eshikni ochgan turmush o'rtog'im menga birpas tikilib qoldi, keyin esa mehr va tabassum bilan: “O'yijonisi, o'zi chiroyli edingiz. Muolajalardan keyin yanada ochilib ketibsiz!” – desa bo'ladimi? Anchadan beri bunday maza qilib kulmagan edim.

sharaq etmoq 덜커덕거리다
ratsiya 무전기
portlash 폭발
zudlik bilan 즉시, 바로
evakuatsiya 대피

turtmoq 일어나게 하다

snaryad 포탄
ehtimol 가능성
turg'izmoq 일으켜 세우다

otilmoq 뛰쳐나오다

chala 어설피게, 제대로 하지 않는
bo'yalmoq 칠하다

nafas olmoq 숨을 쉬다
dukullamoq 두근거리다
vagon (기차 등) 차량
uzoqlashmoq 멀어지다
kampir 노부인
miya 뇌, 머리
dahshat 공포
oqarmoq 하얗게 되다
xayol kelmoq 떠오르다, 생각이 들다

qotib qolmoq 붙어 있다, 멈추다

tik turmoq 서 있다

rahmi kelmoq 불쌍히 여기다

vosita 수단, 도구
qoldiq 자국, 잔여물

» To'g'rimi yoki noto'g'ri?

- 1) Bu voqea Rossiyadagi shaharlarning birida bo'lib o'tgan. ()
- 2) Voqealarning bunchalik kutilmaganda kulgili bo'lishiga qurilish maydonidan topib olingan snaryad sabab bo'lgan. ()
- 3) Dahshatli voqea tufayli ayolning sochlari oqarib ketgan edi. ()
- 4) Go'zallik salonidan chiqqan ayol metroda uyiga qaytdi. ()
- 5) Turmush o'rtog'i rafiqasining go'zallik salonida chala qilingan pardozini ko'rib jahli chiqdi. ()

** 동사의 어간에 -guncha 를 붙이면 동사의 행동이 언제까지 지속되는지를 표현할 수 있다. 예를 들어, Tong otguncha, mijja qoqmadim.는 새벽까지(해가 뜰 때까지) 잠을 자지 않았다.»가 된다.

상황에 따라 -guncha 뒤에 소유형 인칭어미도 붙일 수 있다.

예를 들어, «O'qishdan qaytgunimcha, onam meni ko'chada kutibdi.»는 «(내가) 학교에서 돌아올 때까지, 어머니는 밖에서 (나를) 기다리고 계셨다.»로 해석 할 수 있다.

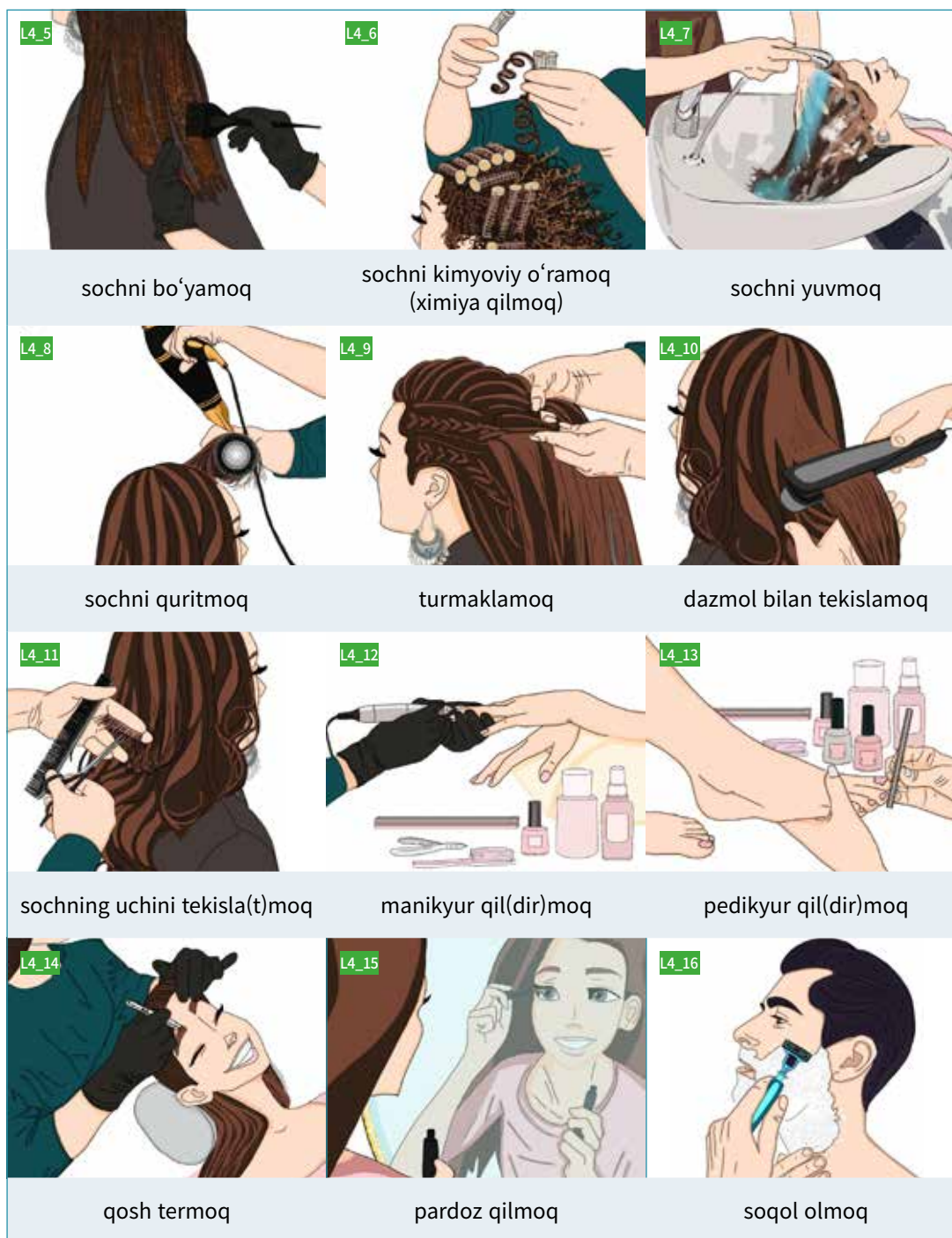
» Davra suhbatida ishtirok eting. Denglge moye atay 대화에 참여하세요.

- 1) Tashqi ko'rinishda birinchi nimalarga e'tibor berasiz?
- 2) "Soch ham bir husn" degan fikrga qo'shilasizmi? Unda sochi kam yoki sochi yo'q odamlarni go'zal deb atay olmaymizmi?
- 3) Go'zallik salonida siz eng yoqtiradigan muolaja nima?
- 4) Odatda pardoz qilishingizga/ko'chaga chiqishga tayyor bo'lishingizga qancha vaqt ketadi?
- 5) Yigitlarning pardoz qilishiga qanday qaraysiz?
- 6) Tatuirovkaga qanday qaraysiz?

Qo'shimcha ma'lumotlar

» GO'ZALLIK SALONIDA QO'LLANADIGAN BOSHQA FAOL IFODALAR

Qo'shimcha ma'lumotlar

L4_17

taroq

L4_18

ployka

L4_19

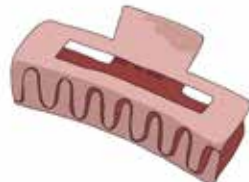
dazmol

L4_20

bigudi

L4_21

sochqisqich (zakolka)

L4_22

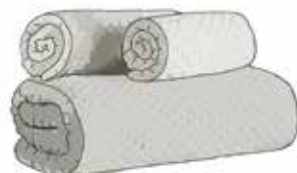
qaychi

L4_23

oyna (=ko'zgu)

L4_24

sochiq

L4_25

balzam, losyon

L4_26

ustara

L4_27

ko'pik

niqob

Qo'shimcha ma'lumotlar

O'ZBEKLARNING SOCH PARVARISHI HAQIDA

P4_2

Soch dunyodagi barcha xalqlarda go'zallik timsoli bo'lib kelgan. Masalan, Sharq xalqlarida qora uzun sochlar ayol go'zalligining alohida ramzi sanalgan. Xitoylik va koreyalik erkaklar qadimda uzun turmaklangan sochli bo'lishgan. Musulmon mamlakatlarida esa erkaklarning sochi kalta bo'lishi musulmonchilik odoblaridan biri hisoblangan. G'arbda esa erkaklarning sochlarini o'stirib yurishi ayb sanalmagan. Ko'rinadiki, soch kalta yoki uzun bo'lishidan qat'i nazar, go'zal siymoning ajralmas qismi bo'lgan. Tabiiyki, sochlarning go'zal bo'lishi alohida parvarishni talab qiladi. Shu bois dunyo xalqlari tomonidan sochlarni parvarishlashning har xil ko'rinishlari paydo bo'lgan.

O'zbek ayollari ham soch parvarishiga alohida e'tibor berib keladi. Hali shampundan foydalanish urf bo'lmagan vaqtlarda o'zbek ayollari qatiq bilan sochlarini yuvishgan. Bugun buvi bo'lib qolgan ayollarning nevaralariga nasihat qilishlaricha, soch qatiq bilan yuvilsa, yaltirab ketar ekan. Bundan tashqari, qatiq tabiiy toza mahsulot bo'lgani sababli sochning ildizlariga chuqur singib, soch ildizlarini baquvvat qilgan, sochning erta oqarib ketishining oldini olgan. Qatiqning ana shu ijobiy ta'siri tufayli sochni qatiq bilan yuvib yurgan ayollarning sochlari uncha-munchaga to'kilavermagan, oqaravermagan. Sochlarning to'zg'ib ketishining oldi olgan. Qatiq tarkibida foydali yog'lar bo'lganligi uchun yumshatuvchi balzam vazifasini ham bajargan.

Qadimda o'zbek ayollarining yana bir soch parvarishlash buyumi yog'och taroqlar bo'lgan. Bunday taroqlar tut va tol daraxti yog'ochidan tayyorlangan.

Qizlar uzun sochlarini mayda, ayollar ikkita qilib o'rib yurganlar. Qizlarning sochi uzun bo'lsa, go'zal hisoblangan. Sochlarni qisqa qilib kesish yaxshi odat sanalmagan. Sochni kesish baxtni kesish bilan tenglashtirilgan.

Keyingi yillarda, ayniqsa, shahar joylarda sochini yevropacha uslubda qisqa qilib kesgan qizlarning soni ham ko'paydi.

Odat bo'yicha erkaklar sochini qisqa qilib yurshadi. O'zbeklar orasida sochini o'stirgan yigitlar juda kam uchraydi. San'atkorlarning ba'zilarigina bunday soch uslubiga egadirlar.

5-dars

HAYOTIMIZ HAM O'ZGARIB KETDI

우리의 삶도 역시 변해간다

Darsning maqsadi (학습목표)

- Harakat natijasining subyekt manfaatiga qaratilganini ifodalash
행동의 결과가 주체에 이익이나 도움이 됨을 표현하기
- Hayotdagi o'zgarishlar haqida gapirish
일상 생활 속의 변화들에 대해 말하기
- *-digan bo'lmoq* qurilmasidan foydalana bilish
-digan bo'lmoq 활용법 익히기
- Harakatning ma'lum darajada yuz berishini ifodalash
발생한 행동의 정도/수준 표현하기

Kirish savollari (도입 질문)

1. Hayotdagi o'zgarishlarga qanday qaraysiz?
2. Hayotingizda o'zingiz amalga oshirgan eng katta o'zgarish nima edi?
3. Sizningcha, o'zgarishlarning bo'lib turishi muhimmi?
4. Kelajakda bizni qanday o'zgarishlar kutyapti?

Yangi so'zlar 새로운 단어

단어	뜻
aviakompaniya	항공사
diktofon	녹음기
ishsiz	일이 없는, 실업자
ko'cha-ko'y	거리, 밖
masofa	거리, 간격
pandemiya	(전국적, 전 세계적) 유행병
taraqqiyot	발전, 진전, 개발
turmush tarzi	생활 양식
xamir	밀가루 반죽
xamir ovqat	밀가루 음식
shtamm	변이, 변종
cheklov	제한, 제제
emlanmoq	예방 접종하다
bag'ishlanmoq (-ga ~)	~에 헌정하다, 바치다
boshqarmoq	운영하다
ko'nikmoq (-ga ~)	익숙하다
ko'nikib qolmoq (-ga ~)	익숙해지다
ko'rishmoq (bilan ~)	만나다
masofadan turib ishlamoq	거리를 두고 일하다
mashinani boshqarmoq	차를 운전하다
ochilmoq	(얼굴이) 흰해지다, 예뻐지다
ta'sir ko'rsatmoq (=ta'sir etmoq) (-ga ~)	영향을 미치다
tiklamoq	세우다, 설정하다
qayta tiklamoq	재설정하다, 재건하다
yuqmoq (-ga ~)	(병 등) 걸리다
zarar ko'rmoq	손해를 보다, 피해를 입다
o'smoq (bo'yi ~)	(키) 자라다
o'zgarmoq	변하다
bo'm-bo'sh	텅 빈
keskin	급격히
qurg'ur	빌어먹을, 망할
sezilarli darajada	괄목할만한, 느껴질 정도로

단어	품사	뜻
boshida	ko'makchi	처음에는
-ning oqibatida	ko'makchi	의 결과(부정적)
nihoyatda	yuklama	굉장히, 무척
Ishonsangiz, ~	kirish so'z	믿으세요,~
Ijozatingiz bilan ~	kirish so'z	귀하의 허락을 받아~
Aytganingiz kelsin.	so'z-gap	말씀대로 이루어지길
O'zingizni ehtiyot qiling.	sodda gap	몸조심하세요.
변화를 표현하는 동사들		
sarg'aymoq	fe'l	노랗게 변하다
qizarmoq	fe'l	붉어지다, 충혈되다
ko'karmoq	fe'l	파랗게 되다, 푸르러지다
ko'paymoq	fe'l	많아지다
ozaymoq	fe'l	줄어들다, 적어지다
isimoq	fe'l	따뜻해지다, 데우다
sovimoq	fe'l	식다, 차가워지다
sog'aymoq	fe'l	회복하다
uzaymoq	fe'l	길어지다
qisqarmoq	fe'l	짧아지다, 줄어들다
yaxshilanmoq	fe'l	좋아지다, 향상시키다
yomonlashmoq	fe'l	나빠지다, 악화되다

- A** Juma kuni men koronavirusga qarshi emlanib oldim.
- B** Ha, yaxshi qilibsiz. Kundan kunga koronavirusning yangi shtammlari paydo bo'lyapti. Emlanmasak, bo'lmaydi. Koronavirusni deb, hayotimiz ham o'zgarib ketdi-a?

- A** E-e-e, nimasini aytasiz... Ko'cha-ko'yga chiqqanda niqob taqadigan bo'ldik. Oldin bunday manzarani kinolardagina ko'rar edik. Endi o'zimiz ham ko'nikib qoldik. Oldin do'stlarimiz bilan tez-tez ko'rishib turardik, endi ko'pchilik bo'lib yig'ila olmaydigan bo'ldik.
- B** Ha, bu virus hamma sohaga ta'sir ko'rsatdi. Masofadan turib ishlashimizga to'g'ri keldi. Maktablar va universitetlar yopilib, o'quvchi va talabalar onlayn dars oladigan, onlayn imtihon topshiradigan bo'ldilar. Odamlar do'konga bormasdan internet orqali kerakli buyum va mahsulotlarni sotib oladigan bo'ldilar.

- A** Bir oy oldin men chet elga xizmat safariga borib keldim. Ishonsangiz, aeroport bo'm-bo'sh. Huvullab yotibdi.
- B** Ha, cheklovlar tufayli odamlar sayohatga bormaydigan bo'lishdi. Aviakompaniyalar ham buning oqibatida katta zarar ko'rdi.
- A** Endi iqtisodiyotni qayta tiklashga vaqt kerak. Bu qurg'ur pandemiya qachon tugarkan-a?
- B** Tezroq tugasin! Oldingi hayotimizga qaytaylik.
- A** Aytganingiz kelsin. O'zingizni ehtiyot qiling.
- B** Rahmat. Siz ham o'zingizni ehtiyot qiling.

1. V-(I)B OLMOQ

(도움, 이익이 되는 무언가를) 하다

행동 주체의 안위, 이익 등을 위해 특정 행위를 함을 표현한다. 문법 형태는 ‘동사어간-(i)b olmoq’이며, ‘(자신을 위해) ~하다’로 해석할 수 있다. 예를 들어, “Boshim qattiq og‘riyapti. –Mana bu dorini ichib olsangiz-chi? (o‘zingiz uchun).”는 “두통이 심합니다. -(당신을 위해서) 이 약 좀 드셔 보시지요.”로 해석할 수 있다. 즉, ‘~ ichib olsangiz-chi?’에서 ichmoq의 대상은 siz로, 약을 ichmoq하는 행위는 siz가 두통이 나아질 수 있는 행위이기 때문에 ichib olmoq의 형태로 표현한 것이다. 마찬가지로, “Uyimizni chiroyli qilib ta‘mirlab oldik. (o‘zimiz uchun)”의 문장을 살펴보면, 우리 집을 고치는 행위는 그곳에 살 우리를 위한 것임으로 ta‘mirlab oldik으로 표현했음을 알 수 있다.

1 Misollarni o‘qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Telefon raqamingizni aytsangiz, yozib olaman. (o‘zim uchun)
- 2) Boshim qattiq og‘riyapti. Mana bu dorini ichib olsangiz-chi? (o‘zingiz uchun).
- 3) Uyimizni chiroyli qilib ta‘mirlab oldik. (o‘zimiz uchun)
- 4) Koronavirusga qarshi emlanib oldim. (o‘zim uchun) Endi koronavirus menga yuqmas.

2. O‘ZGARISHNI IFODALASH

변화 표현하기

2.1

우즈베크어로 상태의 변화를 표현할 때, sarg‘aymoq, qizarmoq, ko‘paymoq, ko‘karmoq과 같이 변화의 의미를 가진 특정 동사들을 활용한다. 예를 들어, “Kuz kelib, daraxtlarning bargi sarg‘aydi.”는 “가을이 되면, 나뭇잎이 노랗게 된다(노래진다).”로 해석할 수 있다. “Ovqat soviyapti. Tezroq yeb olaylik.”에서도 음식이 식어가고 있음을 표현하기 위해 ‘sovimoq 차가워지다, 식다’의 의미를 가진 동사를 활용하여 표현 가능하다.

2.1 Misollarni o‘qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Kuz kelib, daraxtlarning bargi sarg‘aydi.
- 2) Ko‘p yig‘laganingizga* ko‘zingiz qizaribdi.
- 3) Shu kunlarda ishlarim juda ko‘paydi.
- 4) Ovqat soviyapti. Tezroq yeb olaylik.
- 5) Ko‘zingiz ko‘karibdi? Tinchlikmi?

2.2 V-(I)B KETMOQ : (갑자기, 급격히) ~ 하게 되다, ~ 되버리다

어떤 행동이나 상황이 짧은 시간 동안 급격히 변화하는 상황이나 변화의 진행 정도를 표현할 때 사용한다. 문법 형태는 ‘동사어간-(i)b ketmoq’이며, 주로 자동사의 어간에 붙여 활용한다. 예를 들어, “Texnika taraqqiyoti natijasida hayotimiz o‘zgarib ketdi.”는 “기술 발전으로 우리의 삶은 (많이, 급격히) 변화했다.”라고 해석할 수 있다. “Irodaning yuzi uyalganidan qizarib ketdi.”의 문장에서도 Iroda가 너무 부끄러운 나머지 얼굴이 (금세, 급격히) 빨개졌음을 ‘qizarib ketdi’를 써서 표현하고 있다.

2.2 Misollarni o‘qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Texnika taraqqiyoti natijasida hayotimiz o‘zgarib ketdi.
- 2) Irodaning yuzi uyalganidan qizarib ketdi.
- 3) Har kuni xamir ovqat yeganim uchun semirib ketyapman.
- 4) Uylarning narxi nihoyatda oshib ketdi.
- 5) Qornim ochib ketdi. Qachon ovqatlanamiz?
- 6) Kuz kelib, havo keskin sovib ketdi.
- 7) Yangi soch turmagi sizga juda yarashibdi. Ochilib ketibsiz!
- 8) Sizni ko‘rib, xursand bo‘lib ketdim.
- 9) Sovqotib ketgan bo‘lsangiz kerak. Mening paltomni kiyib oling.

2.3 V-DIGAN BO'LMOQ : ~ 하게 됐다, ~하지 않을 수 없다

‘-digan bo'lmoq’은 주체의 의지와는 상관없이 어떤 상태가 변화하거나 또는 어떤 요인(사물이나 환경에 의한) 때문에 상황이 변화함을 표현할 때 사용한다. 문법 형태는 ‘동사어간-digan bo'lmoq’이며, 영어의 ‘became’, ‘came to’의 의미와 유사하다. 예를 들어, “Pandemiya davrida qo'limizni tez-tez yuvib turadigan bo'ldik.”는 “우리는 팬데믹 시대에서 손을 자주 씻게 되었다.”라고 해석할 수 있다. 즉, 손을 자주 씻는 행위는 팬데믹 시대라는 환경적 요인에 의해 우리의 의지와는 상관없이 그렇게 하게 되었음을, 그리고 그 전에 비해서 훨씬 손 씻는 행위가 빈번하게 됐다는 변화의 의미도 내포하고 있음을 알 수 있다.

이 밖에도 ‘-digan bo'lmoq’은 어떤 일을하기로 결정함(has been decided)을 표현할 때도 사용할 수 있다. 결정은 주체가 할 수도, 또는 다른 누군가가 결정했기 때문에 하게 되는 것일 수도 있다. 이 모든 경우에도 주체의 의지와는 상관없이 이미 결정이 난 상황에 대한 표현이다. 예를 들어, “Kelasi hafta Yevropaga xizmat safariga siz boradigan bo'ldingiz.”에서 유럽 출장을 가게 된 사람은 바로 당신이며, 이는 누군가의 결정에 의해 그렇게 됐다는 것을 암시한다. 해석하면, “다음 주에 유럽으로 출장을 당신이 가게 되었다.”가 된다.

2.3.1 Misollarni o'qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Pandemiya davrida qo'limizni tez-tez yuvadigan bo'ldik.
- 2) Men O'zbekistonga kelib, har kuni non yeydigan bo'ldim. Koreyada kamdan-kam non yer edim.
- 3) Odamlar bir-birlari bilan telefonda gaplashishning o'rniga xabar yuborishni afzal ko'radigan bo'ldilar.
- 4) **A:** Erta turasizmi?
B: Ha, yangi ishga o'tganimdan beri erta turadigan bo'ldim.

2.3.2 Misollarni o'qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Kelasi semestrda o'zbek milliy taomlarini o'rganish uchun O'zbekistonga boradigan bo'ldim.
- 2) Ertaga bo'ladigan ziyofatga bormaydigan bo'ldik.
- 3) Maoshim juda kam. Ishdan bo'shab, boshqa ish axtaradigan bo'ldim.
- 4) Kelasi hafta Yevropaga xizmat safariga siz boradigan bo'ldingiz.
- 5) Zudlik bilan uyga ketadigan bo'lib qoldim.
- 6) Farhod Koreyaga kelmaydigan bo'ldi. Toshkentda o'qishga kiradigan bo'ldi.

1 Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna Ertalab turib, bir finjon achchiq qahva ichdim.
→ *Ertalab turib, bir finjon achchiq qahva ichib oldim.*

1) Tashqari juda shovqin edi. Shuning uchun derazani yopdim.

→ _____

2) Ijozingiz bilan suhbatimizni diktofonga yoysam.

→ _____

3) Uyimni mehmonlar kelguncha yig'ishtirishim kerak.

→ _____

4) Nutq so'zlashdan oldin yaxshilab tayyorlaning.

→ _____

5) Uy yumushlarini tugatib, cho'milishga boraman.

→ _____

6) Manzilga yetganimdan keyin sizga qo'ng'iroq qilaman.

→ _____

2 Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna Kuzda daraxtlarning bargi sariq bo'ladi.
→ *Kuzda daraxtlarning bargi sarg'ayadi.*

1) Pandemiya tufayli ishsizlar soni ko'p bo'ldi.

→ _____

2) Qishda kun qisqa, tun esa uzun bo'ladi.

→ _____

3) Buvam qattiq kasal edi. Hozir u sog'lom.

→ _____

4) Ovqatingiz issiq bo'ldi. Keling, yeb oling.

→ _____

5) Kundan kunga vaziyat yomon tomonga o'zgaryapti.

→ _____

6) Keyingi yillarda O'zbekiston va Janubiy Koreya o'rtasidagi iqtisodiy aloqalar sezilarli darajada yaxshi tomonga o'zgardi.

→ _____

③ Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna

→ Havo isib ketdi.

havo

1) L5_3 	2) L5_4 	3) L5_5
men	siz	mashinalarning narxi
4) L5_6 	5) L5_7 	6) L5_8
xolam	ukamning bo'yi	dugonam

- 1) → _____
- 2) → _____
- 3) → _____
- 4) → _____
- 5) → _____
- 6) → _____

④ Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna Oldin men o'zbek tilida uncha yaxshi gapirolmas edim, hozir esa yaxshi gapiradigan bo'ldim.

- 1) Boshida men sevgan qizimning fe'l-atvorini uncha yaxshi tushunmas edim, endi _____
- 2) Oldin men fastfudni ko'p yer edim, hozir fastfudni umuman _____
- 3) Oldin odamlar bir-biri bilan ko'rishib, tanishar edilar. Endi esa internet orqali _____
- 4) Oldin to'ylar uyda o'tkazilar edi, endi to'yxonalarda _____
- 5) Boshida men mashinamni yaxshi boshqara olmas edim, endi _____
- 6) Otam oldin ko'zoynak taqmas edi, o'tgan yildan beri _____
- 7) Oldin ota-onalarimiz oyliklarini naqd pulda olardilar, endi bo'lsa _____

- 5) O'tgan yili Sardor Lazizaga uylandi. Uning turmushida qanday o'zgarishlar ro'y berdi? Rasmlarga va namunaga qarab bajaring. 작년에 Sardor와 Laziza는 결혼했어요. 그들의 삶에는 어떠한 변화가 발생했나요?

그림을 보고 예문처럼 완성하세요.

Namuna U oldin nonushta qilmas edi, endi esa nonushta qiladigan bo'ldi.

Sardor bo'ydoqligida	Sardor oilali bo'lganda
L5_9	L5_10
Namuna: L5_11	L5_12
1) L5_13	L5_14
2) L5_15	L5_16

3) L5_17	L5_18
4) L5_19	L5_20
5) L5_21	L5_22

- 1) → _____
- 2) → _____
- 3) → _____
- 4) → _____
- 5) → _____

⑥ Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna Kelasi semestrda O'zbekistonga borishga qaror qildim.
→ *Kelasi semestrda O'zbekistonga boradigan bo'ldim.*

1) To'yimizni kuzda qilishga qaror qildik.

→ _____

2) **A:** Ziyofatga qanday kiyinishga qaror qildingiz?

B: Yangi sotib olgan qizil ko'ylagimni kiyishga qaror qildim.

→ _____

3) **A:** Ertaga Irodaning tug'ilgan kuniga tortni kim olib kelishga qaror qildi?

B: Tortni Sangmin olib kelishga qaror qildi.

→ _____

4) Chisu mutaxassisligini o'zgartirishga qaror qildi.

→ _____

5) O'zbekiston va Janubiy Koreya munosabatlariga bag'ishlangan konferensiyaning Samarqand shahrida o'tkazishga qaror qilindi.

→ _____

“B” mashqlar guruhi (연습문제 B)

O'qish (읽기활동)

» Matnni o'qing va savollarga javob bering. 문장을 읽고 질문에 대답하세요.

Internetning rivojlanishi, ijtimoiy tarmoqlarning paydo bo'lishi va mobil qurilmalarning keng qo'llanishi hayotimizni o'zgartirib yubordi. Bundan o'n besh-yigirma yil avval turmush tarzimiz butunlay boshqacha edi. Hozir esa hayotimizni internetsiz, ijtimoiy tarmoqlarsiz tasavvur qilolmaymiz. Ammo, baribir, o'sha sodda davrlarni, oddiy turmushimizni chin dildan sog'inamiz.

Oldinlari biz ko'p vaqtimizni uydan tashqarida o'tkazar edik: sayrga chiqardik yoki ko'chada maza qilib o'ynardik. Quyosh nurlari, turli hasharotlar, yomg'ir tomchilari ... Biz velosipedlardan, daraxtlardan yiqildik. Bularning ham gashti bor edi. Endi bolalar ko'chaga chiqmaydigan, uyda kompyuter o'yinlaridan bosh ko'tarmaydigan bo'ldilar. Yoshi katta bolalar, hatto ota-onalar ham “Instagram”, “Facebook”, “Tik-tok”, “YouTube”, “Netflix” singari tarmoqlar olamiga “sho'ng'ib” ketdilar. Ijtimoiy tarmoqlarga o'zlarining selfi suratlarini joylashtiradigan, videolarini yuklaydigan bo'ldilar.

Endi biror narsa xarid qilish uchun do'konga borishning hojati qolmadi: internet orqali dunyoning turli burchaklaridan o'zimizga kerakli mahsulotga buyurtma bera oladigan bo'ldik. Buning uchun faqat internet va bank kartamiz bo'lsa kifoya.

Biz oldin kerakli odamlar bilan yuzma-yuz suhbatlashardik. Do'stlarimiz bilan ko'rishish uchun uchrashuv sanasi va vaqtini oldindan belgilardik. Endi esa ijtimoiy tarmoqlarda osongina yangi tanishlar orttirishimiz mumkin bo'ldi. Buning uchun o'sha kishiga do'stlik so'rovini yuborsak bo'ldi.

Oldin odamlar kiosklardan gazeta va jurnallar sotib olishardi yoki ularga obuna bo'lishardi. Hozir esa ilm-fan, tibbiyot va siyosat

mobil 모바일
qurilma 기기
qo'llanilmoq 사용되다
o'zgartirib yubormoq 바뀌 버리다

sodda 단순한
oddiy 단순한, 평범한

nur 빛
tomchi 방울

gashti bor 기쁨이 있다

bosh ko'tarmoq
머리를 돌다, 반란을 일으키다

singari ~와/과 같은
olam 세계
selfi 셀카
joylashtirmoq
자리잡게 하다, 게시하다

hojati qolmadi 필요가 없다
burchak 모퉁이, 한쪽 구석

kifoya 충분하게
yuzma-yuz
얼굴을 맞대고, 마주하며
belgilamoq 표시하다, 정하다

tanish orttirmoq 사람을 사귀다

olamidagi so'nggi yangiliklardan xabardor bo'lish uchun internet orqali kerakli saytga o'tish kifoya.

Oldin biz do'stimizga, askar aka-ukamizga yoki boshqa yaqinlarimizga xat yozardik. Maktub hol-ahvol so'rashning vositasi edi. Xatni pochta orqali yuborgandan keyin intizorlik bilan javobini kutardik. Endi esa xat yozish kamayib ketdi. Biz elektron pochta va SMS orqali xabarlar yuboradigan va tezda javobini oladigan bo'ldik. Internet tufayli endi biz minglab kilometr uzoqda yashovchi yaqinlarimiz bilan uydan chiqmay videoaloqa qiladigan bo'ldik.

Oldin biz kerakli ma'lumotni kitob va jurnallardan, ensiklopediyalardan qidirardik. Agar kurs ishi yoki referat yozish kerak bo'lsa, kutubxonaga borib, kerakli kitobni olib, o'qirdik. Endi esa hamma ma'lumotlarni "Google"dan izlab topish mumkin bo'ldi. Internet paydo bo'lishi bilan odamlar kutubxonalarga kamroq boradigan bo'ldi. Ilgari biror kitobni o'qishni istasak, kitob do'koniga borib, sotib olardik yoki kutubxonadan olardik. Hozir kerakli kitobni internetdan yuklab olish yoki uning elektron shaklini sotib olish mumkin.

Biz oldin imlo xatolarsiz yozardik. Endi onlayn muloqot chiqib, tezroq yozish uchun so'z va iboralarni kerakli-keraksiz qisqartirish ko'paydi. Ko'p odamlar xabar yozganda tinish belgilarisiz, bosh harflarsiz, ko'plab qisqartmalar va xatolar bilan yozadigan bo'ldilar. Masalan, o'zbek tilidagi *mayli, kelishdik, xo'p bo'ladi* so'zlari o'rnida "OK", *qalaysiz* – "qales", *kerak* – "kk", tushunarli – "chunarli" ishlatiladigan bo'ldi.

Aynan internetning rivojlanishi onlayn ta'lim olish imkonini berdi va biz nafaqat kurslar va master-klasslar, balki G'arb mamlakatlari universitetlarida to'liq huquqli ta'lim olish imkoniyatiga ham ega bo'ldik.

Internet bizga uyimizdan chiqmasdan ishlash imkonini ham berdi: endi biz O'zbekistonda turib, boshqa mamlakatning kompaniyasida ishlashimiz mumkin. Bundan tashqari, internetdagi imkoniyatlar uzoq masofaga borib ishlashi qiyin bo'lgan imkoniyati cheklangan insonlarning hayotini ham sezilarli darajada yengillashtirdi.

do'stlik so'rovi 친구 요청

kiosk 키오스크

obuna bo'lmoq 구독하다
ilm-fan 과학

xabardor bo'lmoq
소식을 접하다

askar 군인
maktub 편지
hol-ahvol so'ramoq
안부를 묻다
vosita 수단으로

intizorlik bilan 간절히

minglab 수천의

videoaloqa 화상연결

ensiklopediya 백과사전
shakl 모양, 버전

imlo 철자
muloqot 커뮤니케이션, 연결

qisqartirmoq 축약하다, 줄이다
tinish belgi 구두점
bosh harf 대문자
ko'plab 대부분
qisqartma 축약

ishlatilmoq 사용되다
ta'lim olmoq
공부하다, 교육 받다

nafaqat ~뿐만 아니라
master-klass 마스터 클래스
to'liq huquqli
모든 권리를 가지고

Albatta, internet bizning hayotimizni, ta'lim, ish va dam olish haqidagi tushunchalarimizni o'zgartirdi, bu yaxshi. Ammo boshqa narsalarda bo'lganidek, internetdan foydalanishda ham me'yorni saqlash va sog'lom fikr muhimdir.

imkoniyati cheklangan inson
장애인
yengillashtirmoq
가볍게 만들다, 편리하게 하다
tushuncha 관념, 인식
me'yor
기준, 제한, 한도, 한계, 정도

» Savollar

- 1) Ijtimoiy tarmoqlar, elektron qurilmalarning rivojlanishi hayotimizga qanday ta'sir qildi?
- 2) Internet kashf etilmasdan avval odamlar dunyo yangiliklaridan qanday xabardor bo'lar edilar?
- 3) XX asrning 70-yillarida koreys askari ota-onasi yoki boshqa yaqinlari bilan qanday xabarlashgan?
- 4) Internetning taraqqiy etishi ta'lim olishga qanday ta'sir ko'rsatdi?
- 5) Koreyaning qaysi universitetida sifatli onlayn ta'lim olish mumkin?
- 6) Hozirgi kunda tufli xarid qilish uchun do'konga borish shartmi?
- 7) Siz dugonangiz bilan "KakaoTalk" orqali xabarlashganingizda qaysi so'zlarni qisqartirib yozasiz?
- 8) Sizga kurs ishi va referat yozish uchun kutubxona qulaymi?

» Davra suhbatida ishtirok eting. 둥글게 모여 앉아 대화에 참여하세요.

PANDEMIYA HAQIDA

- 1) Dastlab COVID-19 katta muammo deb tan olinganda nimani his qildingiz? Haqiqatan ham bu muammoni jiddiy deb o'ylagan edingizmi?
- 2) Dunyoning ko'plab mamlakatlarida hukumat odamlarga pandemiya paytida uyda qolishni tayinladi. Siz hukumatlarning bu qaroriga qanday qaraysiz? Erkinlikni cheklovchi qaror deb o'ylaysizmi yoki yo'qmi? Nega?
- 3) Pandemiya sharoitida shaxsan sizning hayotingizda qanday o'zgarishlar ro'y berdi?
- 4) Pandemiya tufayli sog'lig'ingizga e'tiborliroq bo'lishni o'rgandingizmi? Bu borada sizda qanday o'zgarishlar yuz berdi? Sog'lom bo'lish uchun nima qilyapsiz?

O'ZGARISHLAR HAQIDA

- 1) Hayotingizda yuz bergan eng katta o'zgarish haqida gapirib bering.
- 2) Siz o'zgarishlarni oson qabul qila olasizmi?
- 3) Hayotingizda biror narsani o'zgartirishning imkoniyati bo'lsa, nimani o'zgartirar edingiz?
- 4) Kiyinish uslubingizni hech o'zgartirib ko'rganmisiz? Soch uslubingizni-chi?
- 5) Sizning fikringizcha, hayoti davomida odamning fe'l-atvori o'zgaradimi?

Qo'shimcha ma'lumotlar

MUSTAQILLIK O'ZBEKISTONGA NIMA BERDI?

O'zbekiston – milliy mustaqillikka til mustaqilligini qo'lga kiritib erishgan mamlakat. Chunki hali Sovet Ittifoqi parchalanmay turib, 1989-yil 21-oktyabrda o'zbek tiliga davlat tili maqomi olingan edi. Milliy mustaqillik O'zbekistonning erkin va demokratik davlatga aylanishiga imkon berdi. Konstitutsiyasi, davlat madhiyasi, davlat gerbi, davlat bayrog'i qabul qilindi. Mustaqil O'zbekiston o'z taqdirini o'zi hal qilish huquqiga ega bo'ldi. O'zbekiston mustaqillikning birinchi kunlaridan dunyo davlatlari bilan teng huquqli diplomatik munosabatlar o'rnatdi. Jumladan, O'zbekiston va Koreya Respublikasi o'rtasida 1991-yilda diplomatik aloqalar o'rnatildi. Hozirgi kunda dunyoning 100 dan ortiq mamlakatida O'zbekistonning elchixona va konsulliklari ochilgan.

Mustaqillik o'zbek xalqiga unutilgan urf-odatlarini va diniy qadriyatlarini qaytarib berdi. Ittifoq davrida Navro'z bayrami, diniy bayramlar va marosimlar taqiqlangan edi. Faqat "sovetcha" bayramlar: revolyutsiya kuni – 7-noyabr, ishchilar kuni – 1-may, sovet armiyasi kuni – 23-fevral bayram sifatida nishonlanar edi. Milliy va diniy bayramlarni nishonlagan, dafn marosimida qatnashgan oilalar qattiq javobgarlikka tortilar, partiyadan o'chirilar, ishdan bo'shatilar edi. Endi xalqimiz har yili 21-martni Navro'z bayrami sifatida nishonlaydi, mahalla va qishloqlarda sumalak, halim kabi taomlar pishiriladi. Arqon tortishish, kurash, ko'pkari musobaqalari o'tkaziladi, dorbozlik o'yini namoyish etiladi.

Mustaqillik tufayli O'zbekistonning qo'shni davlatlar: Qozog'iston, Tojikiston, Qirg'iziston, Turkmaniston va Afg'oniston respublikalari bilan yaqin qo'shnichilik munosabatlari o'rnatildi. O'zbekiston o'z qishloq xo'jalik mahsulotlarini, yerosti va yerusti boyliklarini o'zi sotadigan bo'ldi. O'zbekiston o'zining milliy valyutasi – so'mga ega bo'ldi. Mustaqillikkacha esa milliy valyutasi yo'q edi, Rossiya rubli amal qilardi. Mustaqillikka erishgandan so'ng O'zbekiston tabiiy resurslariga o'zi egalik qila. boshladi.

6-dars

DAVLAT, SIYOSAT VA JAMIYAT

국가, 정치 그리고 사회

Darsning maqsadi (학습목표)

- Davlat, siyosat va jamiyatga bog'liq leksika bilan tanishish 국가, 정치 및 사회와 관련된 어휘 익히기
- Taajjubni ifodalash 놀람, 당황함 표현하기
- Harakatning ma'lum vaqt ichida bajarilishini ifodalash 어떤 행동이 일정 시간 동안 행해짐을 표현하기
- O'zganing manfaati uchun bajariladigan harakatni ifodalash 다른 사람의 이익을 위해 (실)행해진 활동에 대해 표현하기
- Harakatni bajarishga rozilik, xayrixohlikni ifodalash 어떤 행동이 행해짐에 동의, 찬성하는 표현하기

Kirish savollari (도입 질문)

1. Siyosatga qiziqasizmi?
2. Siz oxirgi saylovda ovoz berdingizmi?
3. Mamlakatingizda qanday siyosiy partiyalar mavjud?
4. Mamlakatingizda eng katta siyosiy masala nima deb o'ylaysiz?
5. Siyosatchilardan kimning qarashlarini hurmat qilasiz?
6. "Jamiyat" deganda nimani tushunasiz?
7. "Mukammal jamiyat" deganda qanday jamiyatni tasavvur qilasiz?

Yangi so'zlar 새로운 단어

단어	뜻
burch	의무, 책무, 책임
demokrat	민주주의자
demokratiya	민주주의
deputat	국회의원
diktator	독재자
diktatorlik	독재
huquq	권리, 법
kommunist	공산주의자
kommunizm	공산주의
lider	리더, 대표
jamiyat	사회
lift	엘리베이터
navbatchi	당직자, 숙직자
pozitsiya	입장
saylovchi	투표자, 유권자
siyosat	정치
siyosatchi	정치인
siyosiy partiya	정당
siyosiy tizim	정치 체제
"tepadagilar"	고위층, 지도층, 윗분들
tig'iz payt	혼잡한 시간, 러시아워
tong (~ otmoq)	새벽
shart-sharoit (~ yaratmoq, ~ yaratilmoq)	조건, 환경 (~만들다)
bildirmoq	알리다
ilmoq	걸다
ovqatni suzmoq	음식을 덜다
ovoz bermoq	투표하다
ovoz olmoq	득표하다
saylamoq	투표하다, 뽑다
saylanmoq	선출되다
suv quymoq	물을 주다

단어	뜻
tikmoq	옷을 짓다, 만들다
toʻldirmoq	작성하다, 채우다
yoʻlga tushmoq	길을 떠나다, 출발하다
shakllanmoq	형성되다
mijja qoqmoq	밤 새우다, 한숨도 자지 않다
demokratik	민주적인, 민주주의
gavjum	붐비는, 사람이 많은
kommunistik	공산주의적인
nohaq	불공정, 틀림
oppozitsion	야당, 반대세력
rasmiy	공식적인
aks holda (= yoʻqsa)	그렇지 않으면
Qizigʻi yoʻq.	관심이 없다, 재미가 없다
Boʻlar ish boʻldi.	되어야 할 일이 됐다.
Eski hammom, eski tos. (Maqol)	모래된 욕실, 오래된 대야 (오래된 같은 이야기)
Holva degan bilan ogʻiz chuchimas. (Maqol)	Halvo를 말한다고 입이 달아지지는 않는다. ('빈말로로는 아무 소용이 없다.'라는 뜻)

L6_1

- A** Alisher, qayerga ketyapsiz?
- B** Qayerga boʻlardi? Saylovga ketyapman-da. Oʻzingiz-chi? Bormaysizmi? Hamma bugun saylovga boradi-ku.
- A** Ee-e, mayli... Men, yaxshisi, bozorga borib kelaman. Bugun kechqurun kursdoshlarim bilan gapimiz* bor.
- B** Bozorga saylovda ovoz bergandan keyin borsangiz ham boʻladi-ku?!
- A** E-e-e, menga qaysi partiya yutsa ham, qizigʻi yoʻq... Ovoz berganim bilan, hech narsa oʻzgarmaydi. Eski hammom, eski tos. Bitta mening ovozim nimani ham hal qilardi?
- B** Unaqa demang. Siz ham, men ham jamiyatimiz aʼzosimiz. Saylovda ovoz berish esa bizning fuqarolik huquqimiz va burchimiz. Axir saylov natijalari mamlakatimiz kelajagini oʻzgartirishi mumkin.
- A** Nima**, tepadagilar oddiy xalq haqida oʻylaydi, deysizmi?
- B** Mana shuning uchun ham saylovda qatnashib, oʻzingizning fuqarolik pozitsiyangizni bildirishingiz kerak. Axir demokratik mamlakatda yashayapmiz-ku. Ovoz berish huquqimiz bor. Shukr qilib, mana shu huquqdan foydalanishimiz kerak.
- A** Ha, bu gapingiz ham toʻgʻri. Mayli, unda 5 minut toʻxtab turing. Tez kiyinib, chiqaman. Men faqat nomzodlarning hammasini ham bilmayman. Yoʻlda tushuntirib berarsiz.
- B** Albatta! Mana bu – boshqa gap. Boʻla qoling.

1. SO‘ROQ SO‘Z +BO‘LARDI?

(누구, 어디, 어떤)이겠어요? (당연히~)

대화에서 상대방의 질문에 대해 대답할 때, '당연히~이지요'라는 의미를 표현한다. 문법 형태는 '의문사 bo'lardi?'이며, 상대의 질문에 이렇게 물어보게 된다면, 상대의 질문 자체가 너무나 당연하거나 혹은 질문하는 사람에게 그걸 어떻게 모를 수 있느냐는 놀람, 당황의 느낌을 전달할 수 있다. 따라서 한국어로 해석할 경우, '~겠어요? 당연히~이지요' 또는 '~겠어? 보나마나~지' 등으로 표현할 수 있다. 예를 들어, "Qayerga ketyapsiz?"라는 질문에 "Qayerga bo'lardi? Darsga ketyapman-da." 즉, "어디 가긴요? 수업에 가고 있죠."라고 응답한다면, 이 대답에는 상대가 당연한 걸 물어본다는 의미, 그리고 내가 지금 갈 곳이 당연히 학교(수업)이라는 의미를 내포하고 있다. '~bo'lardi?' 앞에는 모든 의문사를 넣어서 표현할 수 있다.

1 Misollarni o'qing. 예문을 읽으세요.

- 1) **A:** Qayerga ketyapsiz?
B: Qayerga bo'lardi? Darsga ketyapman-da.
- 2) **A:** Kecha men sovg'a sotib oldim.
B: Kimga?
A: Kimga bo'lardi? Sizga-da.
- 3) **A:** Saylov yaxshi o'tdi.
B: Qaysi partiya yutdi?
A: Qaysi partiya bo'lardi? Eng ko'p ovoz olgan partiya-da.
- 4) **A:** Deputatlikka bizning tumandan kim saylanibdi?
B: Kim bo'lardi? Zafar aka-da! Tumanimiz farovonligi uchun ancha ishlar qilgan.

2. V-GAN(IM) BILAN

(계속해서, 끊임없이) ~ 해서, ~ 했어도, ~ 했는데도

어떤 행동/상태가 계속해서, 끊임없이 행해지거나 이어짐을 의미한다. 유사한 문법으로는 '-sa ham' 이나 '-ga qaramay' 등이 있다. 문법형태는 '동사어간-gan-소유형 인칭어미'이며, 소유형 인칭어미 (-im, -imiz, -ing, -ingiz, -i, -lari)로 행동의 주체를 구분할 수 있다. 의미는 '~인데도, ~했어도,

~ 했는데도' 등으로 표현할 수 있다. 예를 들어, "Qayta-qayta o'qiganim bilan hech narsaga tushunmayapman."는 "나는 계속해서 읽어도 아무것도 이해하지 못한다."로 해석할 수 있다.

2 Misollarni o'qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Qayta-qayta o'qiganim bilan hech narsaga tushunmayapman.
- 2) Unga xabar yozganingiz bilan u, baribir, javob bermaydi.
- 3) U nogiron bo'lgani bilan hayotda katta yutuqlarga erishdi.
- 4) Oppozitsion partiya kuchli bo'lgani bilan bizning nomzodimiz saylovda g'alaba qozondi.
- 5) Holva degan bilan og'iz chuchimaydi.

3. V-(I)B TURMOQ

(당분간) ~ 하며 있다

-(i)b접사가 붙은 동사의 행동을 일정 시간 동안 행함을 의미할 때 사용한다. 따라서 명시한 일정 시간 동안에 '일시적, 임시로, 잠깐'의 의미가 내포된다. 예를 들어, "Xizmat safariga ketganimda, iltimos, gullaringa suv quyib turing."은 "내가 출장을 갔을 때, (임시로, 그 기간 동안) 꽃에 물을 좀 주세요."로 해석할 수 있다.

3 Misollarni o'qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Xizmat safariga ketganimda, iltimos, gullaringa suv quyib turing.
- 2) Iltimos, birpas kutib turing.
- 3) Qaytgunimcha dam olib turing.
- 4) Iltimos, boshliq kelgunlaricha shu yerda o'tirib turing.

4. V-(I)B BERMOQ

(누군가를 위해, 무언가를 위해) ~ 해 주다

어떤 행동의 결과가 다른 사람의 이익을 위한 것을 의미하고자 할 때 사용한다. 문법 형태는 '동사어간-(i)b bermoq'로, "(누군가를 위해) ~해 주다"로 해석한다. 예를 들어, "Men o'g'limga qog'ozdan kema yasab berdim."는 "나는 아들을 위해/아들에게 종이배를 만들어 주었다."로 해석할 수 있다.

4 Misollarni o'qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Men o'g'limga qog'ozdan kema yasab berdim.
- 2) Onam tug'ilgan kunimga chiroyli ko'ylak tikib berdi.
- 3) Sardor men yozgan hisobotni tekshirib berdi.
- 4) Oyijon, iltimos, ertaga somsa pishirib bering.

5. V-(A/Y) QOLMOQ

(강한 동의, 찬성, 부탁의 의미로) ~ 하다

어떤 행동이 행해지는 것에 대해 강한 동의, 찬성, 조언, 부탁 등의 의미를 강화할 때 사용한다. 문법 형태는 '동사어간-(a/y) qolmoq'이며, '~ 하는 것이 좋다' 또는 '응당 ~해야 한다, 하는게 좋다' 등으로 해석할 수 있다. 예를 들어, "Mayli, men endi uyga bora qolay."는 "그래, 그럼 나는 이제 집에 가 볼게요."라고 해석할 수 있다. 즉, 이 말에는 이 상황에서 내가 집에 가는 것이 제일 좋은 방법이다 또는 집에 가는 것이 가장 낫다라는 의미를 내포한다. «Bo'la qoling, aks holda, konsertga kech qolamiz.»는 서두르세요, 그렇지 않으면, 우리는 콘서트에 늦을 거예요.»로 해석할 수 있다.

5 Misollarni o'qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Mayli, men endi uyga bora qolay.
- 2) Bo'la qoling, aks holda, konsertga kech qolamiz.
- 3) Jon dada, menga yangi smartfon olib bera qoling.
- 4) Kech bo'lib qoldi. Bugun biznikida qola qolinglar. Ertaga ertalab yo'lga tusharsizlar.

"A" mashqlar guruhi (연습문제 A)

1 Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna Dori ichdim, lekin isitmam tushmayapti.
→ *Dori ichganim bilan isitmam tushmayapti.*

1) Navbatda turasiz, lekin chipta sotib ola olmaysiz.

→ _____

2) U hech qachon O'zbekistonga bormagan, lekin o'zbek tilida juda yaxshi gapiradi.

→ _____

3) Taksida boramiz. Lekin biz yetib borganda banklar yopilgan bo'ladi.

→ _____

4) U qiz uncha chiroyli emas, lekin shunga qaramay mashhur aktrisa bo'la oldi.

→ _____

5) Men uni kechiraman, lekin endi oldingidek yaqin do'st bo'la olmaymiz.

→ _____

6) Bu soyabon qimmat, sifati uncha yaxshi emas ekan.

→ _____

② Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna Kiyimim ko'p bo'lsa ham, dugonamning to'yiga nima kiyishga o'ylanyapman.
→ *Kiyimim ko'p bo'lgani bilan dugonamning to'yiga nima kiyishga o'ylanyapman.*

1) Afsuslansangiz ham, endi hech narsani o'zgartirib bo'lmaydi.

→ _____

2) Bugun dam olish kuni bo'lsa ham, do'konlar gavjum emas.

→ _____

3) Men o'zbek tilida yaxshi gapirsam-da, yozganimda xato qilaman.

→ _____

4) U va'da bersa-da, va'dasining ustidan chiqmaydi.

→ _____

5) COVID-19 pandemiyasi yakunlansa ham, hayotimiz oldingidek bo'lmaydi.

→ _____

6) Mashina haydash qulay bo'lsa ham, tig'iz paytlari Seulda mashina haydashning iloji yo'q.

→ _____

③ Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna Men shifoxonaga borib kelaman. Siz esa bolalarga qarang.
→ *Men shifoxonaga borib kelgunimcha bolalarga qarab turing.*

1) Siz ishdan qaytasiz. Men esa uyni yig'ishtiraman.

→ _____

2) Boshliq majlisdan qaytadi. Shu yerda uni kuting.

→ _____

3) Men eshikni ochib olay. Iltimos, sumkamni ushlang.

→ _____

4) U hojatxonaga kirib chiqdi. Men uning chemodanlariga qaradim.

→ _____

5) Siz qo'lingizni yuvib chiqasiz. Men ovqatni suzaman.

→ _____

4 Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna Mana bu so'rovnomani to'ldiring.
→ *Mana bu so'rovnomani to'ldirib bering.*

1) Ovqat sovib qolibdi. Iltimos, sal iliting.

→ _____

2) Kompyuterim ishdan chiqibdi. Menga yangi kompyuter sotib oling.

→ _____

3) Men bu kishining nima deyayotganini tushunmayapman. Iltimos, o'zbek tiliga tarjima qila olasizmi?

→ _____

4) Kecha hisobot yozgan edim. Shuni ko'rsangiz.

→ _____

5) Mana bu rasmiy xatga qo'l qo'ysangiz.

→ _____

6) Kecha do'koningizdan qizim uchun sotib olgan ko'ylak unga kichkina keldi. Almashtira olasizmi?

→ _____

7) Men uning nohaqligini isbotladim.

→ _____

5 Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna –Sangmin, paltomni qayerga ilib qo'yay?
→ – Bering, o'zim ila qolaman.

1) – Konditsioneringizni qanday yoqaman?

→ – Keling, o'zim _____

2) – Gulni qayerga qo'yay, Iroda?

→ – Bering, o'zim _____

3) – Qahvangizga qancha shakar solay? Ko'proqmi? Kamroqmi?

→ – Bering, o'zim _____

4) – Boshliqqa qo'ng'iroq qilgani xijolat bo'lyapman.

→ – Keling, unda men _____

5) – Hamma Yangi yil bayrami kuni navbatchi bo'lishdan bosh tortyapti. Nima qilishimni bilmay qoldim...

→ – Mayli, unda men _____

★

일반적으로, 옷 등이 몸에 맞는 정도를 말할 때 다음 표현을 사용한다.

- loyiq kelmoq 딱 맞다
- kichkina kelmoq 작다
- katta kelmoq 크다

6 Quydagi jadvalni to'ldiring.

Mavhum ot	Shaxs oti	Sifat
siyosat	<i>siyosatchi</i>	<i>siyosiy</i>
demokratiya		
kommunizm		
diktatorlik		

“B” mashqlar guruhi (연습문제 B)

O'qish (읽기활동)

» Matnni o'qing va savollarga javob bering. 문장을 읽고 질문에 대답하세요.

Prezidentlik lavozimi – Respublika boshqaruvidagi mamlakatlarda davlat boshlig'idir. Prezidentlik lavozimi birinchi marta davlat boshlig'i sifatida 1787-yilda AQShda joriy qilindi.

O'zbekiston Respublikasining Prezidenti davlat boshlig'idir. U davlat hokimiyati organlarining kelishilgan holda faoliyat yuritishini hamda hamkorligini ta'minlaydi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga 35 yoshga to'lgan, saylovgacha kamida 10 yil O'zbekiston hududida muqim yashagan, davlat tilini yaxshi biladigan O'zbekiston fuqarosi saylanishi mumkin.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti O'zbekiston Respublikasining fuqarolari tomonidan umumiy, teng va to'g'ridan to'g'ri saylov huquqi asosida, yashirin ovoz berish yo'li bilan besh yil muddatga saylanadi.

O'zbekistonda Prezidentlik lavozimi sobiq ittifoq respublikalari orasida birinchi bo'lib joriy qilingan.

1991-yilning 29-dekabrda O'zbekiston tarixida birinchi bor Respublika Prezidentligiga umumxalq saylovi bo'lib o'tdi. Bu lavozimga Islom Abdug'aniyevich Karimov saylandi.

Prezidentni saylash tartibi O'zbekiston Respublikasining qonuni bilan belgilangan. 2016-yil 4-dekabrda bo'lib o'tgan Prezident saylovi yakunlari bo'yicha Shavkat Miromonovich Mirziyoyev O'zbekiston Respublikasi Prezidenti etib saylandi. 2020-yilning 24-oktyabr kuni bo'lib o'tgan saylov natijalariga ko'ra, Shavkat Miromonovich Mirziyoyev saylovchilarning 80,12% ovozi bilan ikkinchi muddatga O'zbekiston Respublikasi Prezidenti etib qayta saylandi.

joriy qilinmoq
실행되다, 도입되다

hokimiyat 정부, 통치
organ 기관, 조직
kelishilgan holda
합의된 상태에서
faoliyat yuritmoq
근무하다, 활동하다
ta'minlamoq 제공하다, 보급하다
bevosita 직접적으로
muqim 지속적으로, 영구적으로

to'g'ridan to'g'ri 직접적인
asosida 기초 하여, 근간에는
yashirin 숨은, 숨겨진, 숨긴

ittifoq 연합

umumxalq 보통국민의, 공중의

1. Savollar

- 1) Prezidentlik lavozimi birinchi marta qachon, qayerda joriy qilingan?
- 2) O'zbekiston Respublikasining birinchi Prezidenti kim edi?
- 3) O'zbekiston Respublikasining prezidentligiga nomzodlarga qanday talablar qo'yiladi?
- 4) 1991-yilning 29-dekabrida O'zbekiston tarixida qanday voqea ro'y bergan?
- 5) Saylovchilarning 80,12% ovozi bilan ikkinchi muddatga saylangan prezident kim edi?
- 6) Prezidentlik lavozimi sobiq ittifoq respublikalari orasida birinchi bo'lib qayerda joriy qilingan?

2. Bo'sh joylarni to'ldiring. Turli mamlakatlarning siyosiy tizimini solishtirib ko'ring.

빈 칸을 채우세요. 여러 국가의 정치 체제를 비교해보세요.

O'ZBEKISTONDA

O'zbekiston Respublikasida Prezident umumxalq saylovida _____ .

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga _____ yoshga to'lgan, saylovga kamida 10 yil O'zbekiston hududida _____ yashagan, davlat tilini yaxshi biladigan O'zbekiston fuqarosi saylanishi mumkin. Prezident saylovlari har _____ yilda o'tkaziladi.

KOREYA RESPUBLIKASIDA

Koreya Respublikasida ham Prezident umumxalq saylovida, yashirin _____ yo'li bilan saylanadi. Prezident saylovida 19 yoshga to'lgan har bir fuqaro _____ huquqiga ega. Koreya Respublikasining Prezidenti lavozimiga _____ yoshda to'lgan Koreya Respublikasi fuqarosi _____ mumkin.

BUYUK BRITANIYADA

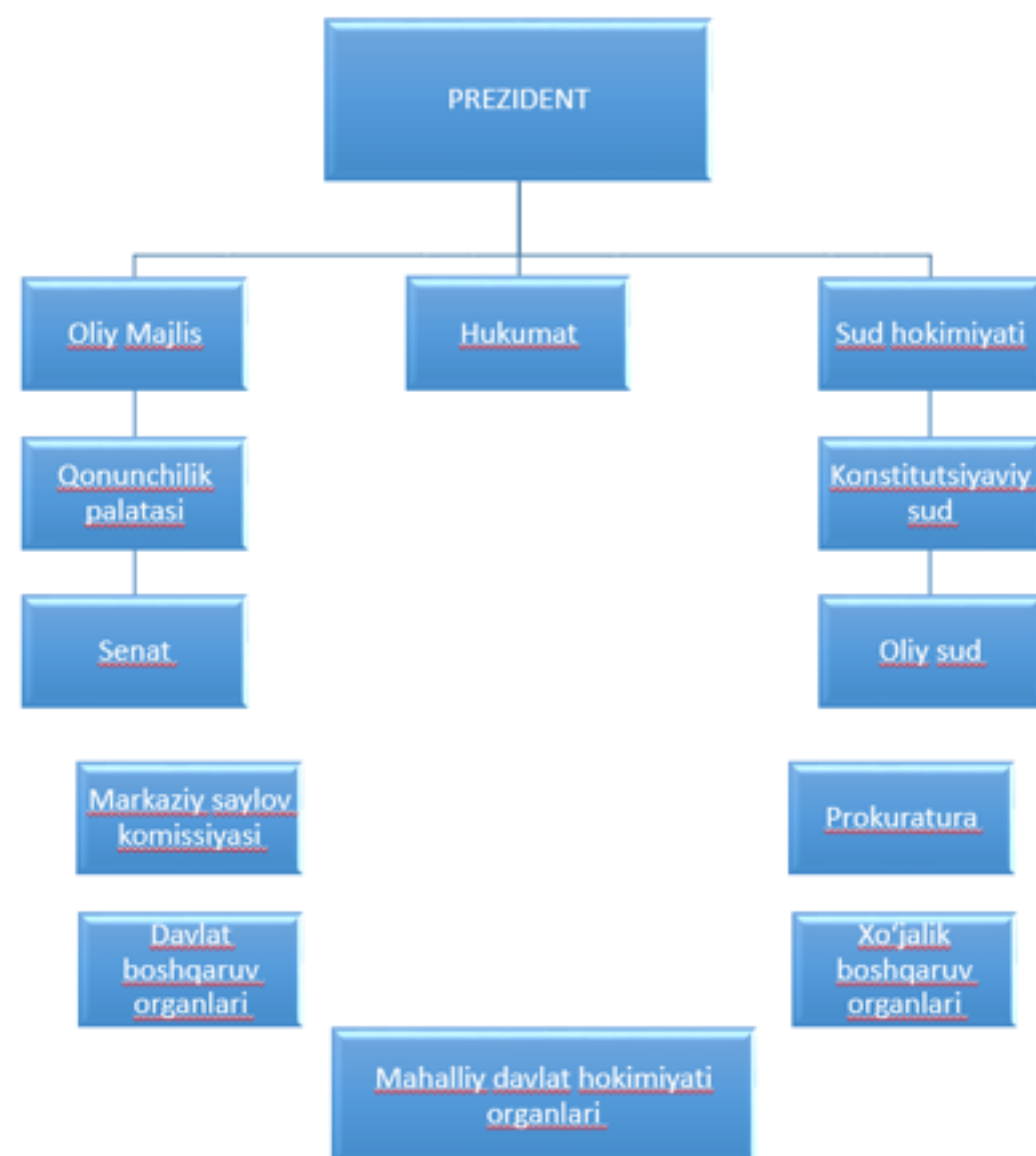
Buyuk Britaniyada umumxalq saylovlari har besh yilda bir marta _____. Buyuk Britaniyaning siyosiy _____ O'zbekiston va Koreya Respublikalarining siyosiy tizimidan farq qiladi. Ko'pchilik ovozni _____ siyosiy _____ hokimiyatga keladi, uning lideri esa _____ Vazir lavozimiga tayinlanadi.

“Siyosiy lider qanday bo'lishi kerak?” davra suhbatida ishtirok eting.

“정치 지도자는 어때야 하나요?” 등글게 모여 앉아 대화에 참여하세요.

» O'ZBEKISTONDA DAVLAT HOKIMIYATI

» O'ZBEKISTONDA SIYOSIY PARTIYALAR

O'zbekiston "Adolat" sotsial-demokratik partiyasi

"Adolat" SDP

O'zbekiston "Milliy tiklanish" demokratik partiyasi

O'zMTDP

O'zbekiston liberal-demokratik partiyasi

O'zLiDeP

O'zbekiston Xalq demokratik partiyasi

O'zXDP

O'zbekiston ekologik partiyasi

O'zEP

Qo'shimcha ma'lumotlar

» XALQARO TASHKIOTLAR

Nomi	Qisqartmasi	Koreyscha
Arab Davlatlari Ligasi	ADL	UAE(아랍국가연맹)
Birlashgan Millatlar Tashkiloti	BMT	UN(세계연합)
BMTning ta'lim, fan va madaniyat bo'yicha tashkiloti	YUNESCO	UNESCO(세계문화유산기구)
Islom Hamkorlik Tashkiloti	IHT	(OIC)이슬람협력기구
Jahon Sog'liqni Saqlash Tashkiloti	JSST	WHO(세계보건기구)
Katta sakkizlik davlatlari	G8	G8
Katta yigirmalik davlatlari	G20	G20
Markaziy Osiyo Hamkorligi Tashkiloti	MOHT	중앙아시아협력기구
Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligi	MDH	CIS(독립국가연합)
Osiyo Taraqqiyot Banki	OTB	ADB(아시아개발은행)
Turkiy Tilli Davlatlar Kengashi	TTDK	투르크어국가위원회
Xalqaro Valyuta Fondi	XVF	IMF(세계통화기금)
Yevropa Ittifoqi	YI	EU(유럽연합)
Yevropada Xavfsizlik va Hamkorlik Tashkiloti	YXHT	CSTO(유럽안보협력기구)
Yevrosiyo Iqtisodiy Hamjamiyati	YOIH	EAEU(유라시아경제연합)
Shanxay Hamkorlik Tashkiloti	ShHT	SCO(상하이협력기구)
Shimoliy Atlantika Shartnomasi Tashkiloti	NATO	NATO(북대서양안보조약기구)

Qo'shimcha ma'lumotlar

» QISQACHA SIYOSIY ATAMALAR LUG'ATI

agressiya	
balans	
birdamlik	
debat	
diplomat	
diplomatiya	
diskriminatsiya	
erkinlik	
ekspansiya	
evolyutsiya	
fashizm	
federatsiya	
fuqarolik jamiyati	
genotsid	
globallashuv	
hokimiyat	
huquqiy davlat	
ichki siyosat	
ijtimoiy taraqqiyot	
immigratsiya	
innovatsiya	
inouguratsiya	
inqiroz	
insonparvarlik	
irq	
konservatizm	

» QISQACHA SIYOSIY ATAMALAR LUG'ATI

korruptsiya	
liberalizm	
mafkura	
millatchilik	
monarxiya	
parlament	
qadriyat	
rezolyutsiya	
sammit	
sivilizatsiya	
siyosiy ong	
siyosiy rejim	
tabaqa	
tashqi siyosat	
tenglik	
ultimatum	
unitar davlat	
ziddiyat	

» MAHALLA

O'zbekistonda mahalla – shaharcha, qishloq, ovullarda, shuningdek, shaharlardagi aholi punktlarida faoliyat ko'rsatadigan hududiy birlik; o'zini o'zi boshqarishning xalq an'analari va qadriyatlariga xos bo'lgan usuli. Mahalla o'zini o'zi boshqarishning milliy-demokratik modelidir. Hali qonun-qoidalar ishlab chiqilmagan davrlardayoq jamiyatni mahalla oqsoqollari boshqargan. Mahalla hayotidagi har qanday ish mahalla oqsoqoli roziligi va boshchiligida bajarilgan. Mahalla oqsoqoli vazifasiga o'sha mahallada yashovchi obro'li va donishmand kishi erkin saylov asosida tanlangan. Bamaslahat qaror qabul qilish, uyushqoqlik, bag'rikenglik, murasozlik, o'zaro mehr-oqibat singari o'zbekona fazilatlar aynan mahalla muhitida kamol topadi. Mahallada kuchli ta'sirga ega bo'lgan jamoatchilik fikri fuqarolarning xulq-atvori, o'zaro munosabatlarini ijtimoiy adolat va ma'naviy-ahloqiy mezonlar asosida tartibga solib turadi. O'zbekistonda mahalla aholini ijtimoiy himoya qilishning xalq ishonadigan adolatli yo'li va vositalaridan biridir, chunki mahalla kim qanday sharoitda yashayapti, kim, haqiqatan, yordamga muhtojligini yaxshi biladi. O'zbekistonda mustaqillik yillarida mahallalar mavqeyini oshirishga, ularning faoliyatini rivojlantirishga katta e'tibor qaratildi.

"O'zbekiston milliy ensiklopediyasi" materiallaridan

7-dars

GLOBAL MUAMMOLAR

글로벌 문제들

Darsning maqsadi (학습목표)

- Global muammolar haqida fikr bildirish olish
글로벌 문제에 대하여 의견 말하기
- Harakatning davomlilikini ifodalash
행동의 연속/지속 표현하기
- Harakatning to'siqsiz, moneliksiz, cheklanmay davom etishini ifodalash
어떤 행위가 방해나 제한 없이 계속되는 것에 대한 표현하기

Kirish savollari (도입 질문)

1. "Global muammo" deganda nimani tushunasiz? Misol keltira olasizmi?
2. Bugungi kunda global muammolardan qaysi biri ko'proq muhokama qilinmoqda?
3. Nima uchun global muammolar haqida gapirish muhim?
4. Global muammolardan qaysi biri sizni ko'proq tashvishga soladi? Nega?
5. Atrof-muhitni muhofaza qilish uchun nima qilishimiz mumkin?

Yangi so'zlar 새로운 단어

단어	품사	뜻
atmosfera	ot	대기, 공기
atrof-muhit	ot	환경
atrof-muhitning ifloslanishi	so'z birikmasi	환경 오염
ekologiya	ot	생태학
ekologik muammo	ot	생태/환경 문제
energiya	ot	에너지
global isish	ot	지구 온난화
falokat	ot	재앙
issiqxona	ot	온실
issiqxona effekti	ot	온실 효과
karbonat angidrid	ot	이산화탄소
kislota	ot	산(酸), 산성
kislotali yomg'ir	ot	산성비
ko'mir	ot	석탄
ko'rpa	ot	이불
iqlim	ot	기후
isrof (~ qilmoq, ~ bo'lmoq)	ot	낭비(~하다, ~되다)
muzlik	ot	빙하
neft	ot	석유
odamzod	ot	인류
oqibat	ot	(어떤 원인에 의해 생긴) 결과, 발생물
ozon qatlami	ot	오존층
ochlik	ot	기아
plastmassa	ot	플라스틱
sanoat	ot	산업
sanoat changi	ot	산업 먼지
sanoat chiqindilari	ot	산업 폐기물
suvsizlik	ot	가뭄
tabiiy resurslar	ot	천연 자원
tanqislik	ot	부족, 결핍
tengsizlik	ot	불평등
zaruriyat	ot	필요성
chiqindi	ot	잔해, 폐기물

단어	품사	뜻
chora	ot	조치, 방법
texnologik taraqqiyot	ot	기술 개발, 진보
uglerod	ot	탄소
yoqilgʻi	ot	연료
chang	ot	창 (전통 악기 이름)
zararli gazlar	ot	유해 가스
amal qilmoq	feʻl	행하다, 지키다
boʻshatmoq	feʻl	해고하다, 비우다
erimoq	feʻl	녹다
halok boʻlmoq	feʻl	죽다
haydalmoq	feʻl	쫓겨나다, 제적당하다
ifloslanmoq	feʻl	오염되다
iliqlashmoq	feʻl	따뜻해지다
isitmoq	feʻl	데우다, 뜨겁게 하다
kesilmoq	feʻl	베이다
koʻtarilmoq	feʻl	들어올려지다
muhofaza qilmoq (atrof-muhitni ~)	feʻl	(환경을 ~) 보호하다
moʻljallanmoq	feʻl	계획하다, 설계하다
oldini olmoq (-ning ~)	feʻl	방지하다, 예방하다
nazarda tutmoq	feʻl	의미하다, 생각하다
nobud boʻlmoq	feʻl	죽다, 사망하다, 멸종하다
qazimoq	feʻl	파다, 캐다
qazib olmoq	feʻl	캐다, 발굴하다
qazib olinmoq	feʻl	채굴되다
qayta ishlamoq	feʻl	가공하다
qiyinlashmoq	feʻl	어려워지다
qoplamoq	feʻl	뒤덮이다
quruqlashmoq	feʻl	건조해지다
saralamoq (chiqindilarni ~)	feʻl	분류하다 (쓰레기 따위를 ~)
undamoq	feʻl	설득하다, 호소하다, 간청하다
yoqilmoq	feʻl	켜다
zarar yetkazmoq	feʻl	해를 입히다

단어	품사	뜻
amaliy	sifat	현장의, 현실의, 실전의
barqaror	sifat	안정적인
befarq	sifat	무관심한, 차이가 없는
butun boshli	sifat	완전히, 완벽하게
global	ot	글로벌
kiber	ot	사이버
masʻuliyatsiz	sifat	무책임한
oqilona	sifat	현명하게, 지혜롭게
salbiy	sifat	부정적인
yagona	sifat	유일한
bogʻliq (-ga ~, bilan ~)	koʻmakchi	(~와/과) 관련된
~ singari	koʻmakchi	~처럼
~ga nisbatan	koʻmakchi	~에 관련하여
yaʻni	modal soʻz	즉,
darkor	modal soʻz	해야하는
asta-sekin	ravish	천천히, 서서히
qayta	ravish	다시
yildan yilga	ravish	해마다
Misol uchun, ~	kirish soʻz	예를 들어 ~
Koʻrib turganingizdek, ~	kirish soʻz	보시다시피~
Koʻzim toʻrt boʻldi.	ibora	눈이 4개 되었다 (오래 기다렸다는 뜻)

L7.1

- A** Hozir noyabr oyi bo'lsa ham, havo oldingi yillardan ancha iliq-a?
- B** Ha, nimasini aytasiz. Hammasi – global isishning oqibati.
- A** Global isish deganda nimani nazarda tutyapsiz?
- B** Global isish Yer yuzida haroratning barqaror ko'tarilishini anglatadi. Texnik taraqqiyot iqlimdagi mana shunday salbiy oqibatlarga sabab bo'ldi. Muzliklar asta-sekin erib, qishda ham ob-havo iliqlashib boryapti.
- A** Hm-m... To'g'ri aytasiz. Keyingi yillarda ob-havo harorati sezilarli darajada ko'tarildi.
- B** Buning ustiga, dunyoning ba'zi hududlarida ob-havo anomal bo'lib bormoqda. Misol uchun, Afrikada hech qachon qor yog'magan, hozir esa ba'zan qor yog'adigan bo'ldi. Yurtimiz haqida gapiradigan bo'lsam, yildan yilga havo isib, qor kam yog'adigan bo'ldi.
- A** Global isishning asosiy sabablari nimada?
- B** Avvalo, atmosferada karbonat angidrid haddan tashqari ko'payib ketgan. U yopilgan ko'rpa singari issiqlikni saqlab, sayyoramizni isitadi. Buni "issiqxona effekti" deb

ham ataydilar. Bularning hammasi odamzodning mas'uliyatsiz harakatlari tufayli sodir bo'lyapti. Yonilg'idan ko'p foydalanamiz, o'rmonlarni yoqamiz. Natijada uglerod butun atmosferamizni qoplayapti.

- A** Bir narsaga hech tushunmayman-da. Nega odamlar neft yoki ko'mir kabi qazib olinadigan yoqilg'idan foydalanaverishadi, nega butun boshli o'rmonlarni yoqaverishadi-a?!
- B** Hm-m... Yoqilg'i energiya uchun kerak, o'rmonlar esa maydonlarni bo'shatish maqsadida kesiladi yoki yoqiladi. Ko'proq yerni egallaymiz deb, ko'proq energiya olamiz deb, sayyoramizga zarar yetkazyapmiz. Ko'rib turganingizdek, hamma narsa bir-biriga bog'liq.
- A** Global isish sayyoramizdagi yagona muammo bo'lmasa kerak...
- B** Haqsiz. Shu kunlarda boshqa ekologik muammolarga ham duch kelyapmiz. Masalan, atrof-muhitning ifloslanishi, o'rmonlarning kesilishi, tabiiy resurslarning kamayishi, kislotali yomg'ir, sanoat changi, chiqindilar muammosi va boshqalar. Agar tabiatga shunday befarq bo'laversak, bu katta falokatga olib kelishi mumkin: hayvonlar va o'simliklar nobud bo'ladi, atmosfera ifloslanadi, odamlar ochlikdan, suvsizlikdan halok bo'ladi.
- A** Ah-h... Bu muammolarning oldini olish choralari bormikan-a?
- B** Albatta. Har bir odam bir nechta oddiy qoidalarga amal qilsa bo'ldi. Shuning o'zi ham tabiatga katta yordam bo'ladi.
- A** Qanday qoidalarini nazarda tutyapsiz?
- B** Birinchidan, qog'oz, plastmassa va shishani qayta ishlashni yo'lga qo'yishimiz zarur. Bir martalik mahsulotlarni emas, qayta foydalanishga mo'ljallangan mahsulotlarni xarid qilishimiz lozim. Ikkinchidan, mashinalarda kamroq yurib, ko'proq velosipedlardan foydalanishimiz kerak. Isitkich, issiq suv va konditsionerlardan foydalanishni iloji boricha kamaytirish tavsiya etiladi. Dadam aytganlaridek, daraxtlarni kesishimiz emas, ko'proq ekishimiz zarur. Ya'ni tabiatdan oqilona foydalanishimiz darkor.
- A** Tushunarli. Unda men ham shunday qilishga, boshqalarni ham bu qoidalarga amal qilishga, tabiatimizga nisbatan befarq bo'lmaslikka undayman.

1. V-(I)B BORMOQ

(어떤 동작, 상황, 상태가) 계속되다, 지속되다

-ib bormoq 는 어떤 동작의 연속, 계속을 의미한다. 주로 공적 발화에서 ' ~ 이 계속되다, 지속되다'의 의미로 사용된다. 문법 형태는 '동사어간-(i)b bormoq' 이다. 예를 들어, "O'zbekiston iqlimi keskin quruqlashib bormoqda."는 "우즈베키스탄 기후는 급격하게 건조해져 가고 있다." 즉, 건조화되는 상태가 지속, 연속됨을 내포한다.

1 Misollarni o'qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Kundan kunga narxlar oshib boryapti.
- 2) Kiberjinoyatlarning soni ko'payib bormoqda.
- 3) Global muammolarni hal qilish qiyinlashib bormoqda.
- 4) O'zbekiston iqlimi keskin quruqlashib bormoqda.
- 5) Men kundalik voqealarimni yozib boraman.
- 6) Umr o'tib bormoqda.
- 7) Bugungi kunda O'zbekiston keng imkoniyatlar va amaliy ishlar mamlakatiga aylanib bormoqda.

2. V-(A/Y)VERMOQ = V-(A/Y) BERMOQ

(원하는 대로) ~ 하다, 해버리다

어떤 행동을 방해 없이 자유롭게 실행하거나, 반대, 제한 없이 지속, 반복하는 것을 의미할 때 사용한다. 문법형태는 '동사어간-(a/y)vermoq'로 연속성을 뜻하는 'hadeb', 'muncha' 등의 단어와 주로 사용된다. 예를 들어, "Hadeb fastfud yeyaversang, semirib ketasan."은 "자꾸(계속, 지속적으로) 패스트푸드를 먹으면(먹어대면/ 먹어버리면), 살이 찌 것이다."로 해석할 수 있다.

우즈베크어에서 bo'laveradi 라는 표현이 있는데, 이는 'qoniqarli', 'shunday bo'lsa ham, bo'ladi', 'menga hechqisi yo'q', 'mayli'와 같은 표현과 같은 의미로, '괜찮아', '(그리 되어도) 상관없어'로 해석 가능하다. 주로 구어체에서 많이 쓰인다.

2 Misollarni o'qing. 예문을 읽으세요.

- 1) **A:** Ketasizmi? Sizni kutib turaymi?
B: Yo'q-yo'q, ketavering. Sizga yetib olaman.
- 2) Turmanglar, o'tiraveringlar.
- 3) Kecha u to'xtamasdan gapiraverdi, gapiraverdi.
- 4) Hadeb fastfud yeyaversang, semirib ketasan.
- 5) Muncha uxlayverasan-a?
- 6) Sizni kutaverib-kutaverib, ko'zim to'rt bo'ldi.
- 7) **A:** Qanday mashinani ijaraga olmoqchisiz? Katta mashinami yoki kichikroqmi?
B: Menga kichikroq mashina ham bo'laveradi. Sayohatga bir o'zim kelganman.
- 8) **A:** Ertaga kechki soat 7 larda uchrashsak, nima deysiz?
B: Bo'laveradi. Soat 7 da men bo'shman.

1 Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna O‘zbekiston va Koreya Respublikalari o‘rtasida hamkorlik rivojlanyapti. (kundan-kunga)
→ *Kundan kunga O‘zbekiston va Koreya Respublikalari o‘rtasida hamkorlik rivojlanib bormoqda.*

1) Aholi soni oshyapti. (yildan yilga)

→ _____

2) Zamonaviy axborot texnologiyalari rivojlanyapti. (yil sayin)

→ _____

3) Ijtimoiy tengsizlik kuchaymoqda. (kundan kunga)

→ _____

4) Aholining turmush tarzi yaxshilanmoqda. (kundan kunga)

→ _____

5) Muzliklar eriyapti. (kun sayin)

→ _____

6) Tajriba natijalarini yozyapman. (kunda)

→ _____

2 Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna – Kirsam maylimi?
→ – *Bemalol. Kiravering.*

1) – Yoningizga o‘tirsam maylimi?

→ – _____

2) – Sizdan bir narsani so‘ramoqchi edim.

→ – _____

3) – Imtihonni topshirgandan keyin uyga ketsam bo‘ladimi?

→ – _____

4) – Sizga bir gap aytmoqchi edim.

→ – _____

5) – Vaqt juda kech bo‘ldi. Uxlasammikan?

→ – _____

6) – Mana bu kompyuterdan foydalansam bo‘ladimi?

→ – _____

③ Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna – Shu kunlarda deyarli har kuni fastfud yeyapman.

→ – *Hadeb fastfud yeyaversangiz, semirib ketasiz-ku.*

1) – Har kuni maktabdan keyin internet kafega borib, 5–6 soat o‘yin o‘ynayman.

→ – _____, yaxshi universitetga kira olmaysiz.

2) – Maoshimni olishim bilan darrov do‘konga borib, o‘zimga yangi kiyim sotib olaman.

→ – _____, hech qachon pul to‘play olmaysiz.

3) – Oyijon, telefoningizni yana ozgina o‘ynay qolay.

→ – _____, ko‘zing og‘rib qoladi, o‘g‘lim.

4) – Bog‘dagi daraxtlarni yana kesishibdi.

→ – _____, yaqinda shahrimizda umuman daraxt qolmaydi.

5) – Bugun ham Kumar darsni qoldirdi.

→ – _____, universitetdan haydaladi-ku.

6) – Narxlar oshib ketyapti.

→ – _____, iqtisodiy muammolar ham ko‘payib boraveradi.

④ Bo‘sh joylarni to‘ldiring. 빈 칸을 채우세요.

1) ozon qatlami .

2) _____ yomg‘ir

3) sanoat _____

4) _____ isish

5) issiqxona _____

6) _____ resurs

7) _____ erishi

5 Jadvalni to'ldiring. 표를 채우세요.

Ot	Sifat
ekologiya	ekologik
tabiat	
xavf	
zarar	
jamiyat	

6 Atrof-muhitni muhofaza qilish uchun nima qilishimiz va nima qilmasligimiz darkor? 환경을 보호하기 위해 우리는 무엇을 해야 할까요? 그리고 무엇을 하면 안 될까요?

- (a)
- 1) Qog'oz, plastmassa, shisha va kiyimlarni qayta ishlashimiz darkor.
 - 2) Iloji boricha, shaxsiy avtomobildan kamroq _____ darkor.
 - 3) Suv va energiyani _____ darkor.
 - 4) Tabiiy resurslardan oqilona _____ darkor.
 - 5) Chiqindilarni _____ darkor.
- (b)
- 1) Suv va energiyani isrof qilmasligimiz darkor.
 - 2) Qog'oz, shisha va kiyimlarni _____ darkor.
 - 3) Zaruriyat bo'lmaganda bir martalik buyumlarni _____ darkor.

7 Muammolarning nomini yozing. 다음 상황과 문제를 지칭하는 용어를 적으세요.

- 1) Atrof-muhitni ifloslantiruvchi ikki sabab: _____.
- 2) Iqlimda sodir bo'layotgan ikki muammo: _____.
- 3) Kelajakda hayvonlar va odamlar nobud bo'lishi mumkin bo'lgan ikki sabab: _____.

“B” mashqlar guruhi (연습문제 B)

O'qish (읽기활동)

» Matnni o'qing va savollarga javob bering. 문장을 읽고 질문에 대답하세요.

OROL FOJIASI

P7_1

Hozirgi kunda sayyoramizda inson faoliyatining salbiy ta'sirlari natijasida atrof-muhitda sezilarli o'zgarishlar ro'y bermoqda. Tabiatning inson ta'sirida o'zgarishi mahalliy, mintaqaviy va global ekologik muammolarni keltirib chiqaradi. Jumladan, “Orol fojiasi” ana shunday ta'sirlar natijasida vujudga keldi. Bu muammo XX asrning eng yirik fojialaridan biri hisoblanadi.

Orol dengizi aslida dengiz emas, ichki ko'l bo'lib, O'zbekiston va Qozog'iston chegarasida joylashgan. Orol dengizining yarmidan ko'pi O'zbekiston hududiga qarashli. Orol dengizi kattaligi bo'yicha jahonda to'rtinchi, Yevrosiyo mintaqasida esa Kaspiy dengizidan keyin ikkinchi o'rinda edi. Havzasining kattaligi uchun ko'l emas, “dengiz” deb atalgan. O'tgan asrning 60-yillarigacha Orol dengizining maydoni orollari bilan 68 ming km²ni tashkil qilgan. Orol dengizida 300 dan ortiq orol bo'lgan. Dengizga, asosan, Amudaryo va Sirdaryo suvlari quyilgan.

fojia

sezilarli
눈에 띄게, 느낄수 있을 정도로

mahalliy 지방적
mintaqaviy 지역적인

keltirib chiqarmoq 야기하다

ichki 내륙
chegara 국경
qarashli (-ga ~) 속한

Yevrosiyo 유라시아
mintaqa 지역
havza 유역

makon 집, 주거, 거주
manba 출처, 근원
Orolbo'yi 아랄해

tutilmoq 잡히다

Ilgari Orol dengizi ko‘plab baliqlar uchun makon va ko‘pchilik uchun oziq-ovqat manbayi edi. Orolbo‘yi mintaqasida yashovchi aholining 80 foizdan ortiqrog‘i, asosan, baliq ovlash, baliq mahsulotlarini tayyorlash va yetkazib berish bilan shug‘ullangan. XX asr o‘rtalarida Orolbo‘yida 10 ta baliq zavodi ishlab turgan. Orol dengizidan tutilgan baliqlar sobiq Sovet Ittifoqi baliq ta‘minotining 1/6 (oltidan bir qismi) ni tashkil

Baliq ovlash o‘tgan asrning 90-yillarigacha davom etgan.

Xo‘sh, Orol dengizining qurishiga nimalar sabab bo‘ldi?

1960-yillarning boshlarida Sovet hukumati Orol dengiziga quyiluvchi Amudaryo va Sirdaryo suv o‘zanlarini cho‘l hududlaridagi qishloq xo‘jaligiga yo‘naltirib, asosan, paxta, tarvuz, qovun dalalari sug‘orilgan, suv omborlari qurilgan. Albatta, Orol dengizi suvining qurishi o‘sha paytdayoq sezilgan. Lekin hokimiyat bu muammoga umuman befarq bo‘lgan. 1988-yilda O‘zbekiston paxta eksporti bo‘yicha yetakchiga aylandi. Lekin Orol dengizning sathi keskin pasayishni boshladi. Sovet hukumati buni tan olmay, tabiatning xatosi, deb hisobladi. Chunki qadimdam Orol dengizining sathi goh pasayib, goh ko‘tarilib turgan. Lekin bu gal boshqacha edi. Suv sathi yil sayin 20 smdan 90 smgacha kamayib borgan.

1990-yilga kelib, Orol maydoni yuzasi 60 foizga kamayib ketdi. Suvda tuz miqdori juda oshdi. Bu yilga kelib, suvdagi tuz miqdori 36,7 foizga yetdi. Bu esa okean suvidan 10 barobar sho‘r degani. Albatta, bunday sho‘r suvda baliq yashay olmaydi. Baliqchilik sanoati ham butkul tugab, Orolbo‘yi aholisi ishsiz qoldi. Bu ham yetmagandek, tuproqning kuchli sho‘rlanishi oqibatida qishloq xo‘jalik mahsulotlarini yetishtirish bir necha barobar kamayib ketdi.

2004-yilga kelib, Orol dengizi suvining to‘rtidan bir qismi qoldi, xolos. 2014-yilga kelib esa Orol dengizining sharqiy tomoni butunlay qurib ketdi.

Noqulay ekologik vaziyat inson salomatligiga jiddiy xafv solib, ko‘pgina kasalliklarni keltirib chiqarmoqda.

So‘nggi yillarda O‘zbekiston hukumati ushbu ekologik muammoni

Sovet Ittifoqi 소비에트 연방

ta‘minot 보장, 제공
qurimoq 건조하다, 마르다

suv o‘zani 관개수로, 용수로
cho‘l 사막
yo‘naltirmoq 향하게 하다
sug‘orilmoq 물을 공급하다

eksport 수출
yetakchi 지도자, 선두자

sath 수위

pasaymoq 내려가다
tan olmoq 인정하다

baliqchilik 수산업
butkul 완전히
Bu ham yetmagandek, ~
~뿐만 아니라
tuproq 흙, 토양, 토질, 땅, 국토
sho‘rlanish 염화, 소금기가 생김
yetishtirish 경작

xavf solmoq 위험에 빠뜨리다

hal etish borasida samarali ishlarni olib bormoqda. Eng avvalo, aholi

So‘nggi yillarda O‘zbekiston hukumati ushbu ekologik muammoni hal etish borasida samarali ishlarni olib bormoqda. Eng avvalo, aholi uchun 100 ming kilometrlik quvur orqali toza ichimlik suvi yetkazib berildi. Aholi bandligini ta‘minlashga xizmat qiluvchi qator loyihalar tatbiq qilinmoqda. Xususan, qurigan sahroni o‘rmonzorga aylantirish borasida ko‘pgina ishlar bajarilmoqda.

aholi bandligi 고용
qator 일련의

tatbiq qilinmoq 시행되다
Xususan, ~ 특히
sahro 사막
o‘rmonzor 숲

Savollar

- 1) Global va mintaqaviy muammolar deganda nimani tushunasiz?
- 2) Orol fojiasining sabablarini aytib bera olasizmi?
- 3) Sobiq Sovet Ittifoq hukumati Orol dengizining qurishiga qanday munosabatda bo‘ldi?
- 4) Orolbo‘yi aholisi qanday kasblar bilan shug‘ullangan?
- 5) Qaysi daryolar Orol dengiziga quyilib turgan?
- 6) O‘zbekiston hukumati Orolbo‘yidagi ekologik muammoni hal etish uchun qanday yo‘l tutmoqda?

Davra suhbatida ishtirok eting. Denglge 모여 앉아 대화에 참여하세요.

- 1) Mamlakatingizda ekologik muammolar mavjudmi? Qanday?
- 2) Mamlakatingizda ekologik vaziyat eng yomon bo‘lgan hududlar qaysi? Buning sababi nima?
- 3) Mamlakatingizda katta shahar markaziga shaxsiy avtomobillarda harakatlanish bo‘yicha cheklovlar bormi?
- 4) Mamlakatingizda ekologik harakat bormi?
- 5) Hukumatingiz tomonidan ekologik vaziyatni yaxshilash uchun qanday choralar ko‘rilmoqda?
- 6) Shaxsan siz tabiatni asrashga qanday hissa qo‘shyapsiz?

» BOSHQA GLOBAL MUAMMOLAR

urush va tinchlik muammolari	전쟁과 평화 문제
terrorizm	테러리즘
yadro quroli	핵무기
qurol savdosi	무기 거래
kimyoviy qurol ishlab chiqarish	화학무기개발
demografik muammolar	인구학적 문제
ishsizlik	실업
aholi migratsiyasi	이주
tabiiy resurslarning kamayishi	천연자원 고갈
oziq-ovqat muammolari	식료품 문제
ocharchilik	기아
qashshoqlik	빈곤
qoloqlik	저개발, 경기 침체
xalqaro okean muammolari	국제 해양 문제
jinoyatchilik	범죄
odam savdosi	인신 매매
narkotrafik	마약밀거래

HASHAR

O'zbek xalqining yaxshi odatlaridan biri jamoa bo'lib biror ishni bajarishdir. Hashar ana shunday odatlardan biri bo'lib, qadim zamonlardan beri bor. Qadimgi o'zbeklar hali traktor va kombaynlar kashf etilmagan vaqtlarda uy-joy qurish, ariq kavlash, yer chopish, bug'doy, sholi, makkajo'xori, beda o'rish ishlarini qarindosh-urug', qo'ni-qo'shni, mahalladoshlar yordamida bajarganlar. Eng og'ir, ko'pchilikning yordami kerak bo'lgan yumushlar jamoa bo'lib uddalanishiga hashar deyilgan. Hozirgi kunda ham qishlog'-u mahallalarda hashar orqali uy quriladi, qishloq xo'jalik mahsulotlari o'rib-yig'ib olinadi.

Hashar uchun avval hasharchilarni chaqirib chiqish kerak bo'ladi. Bunda bir kun avval mahalla jarchisi ko'chama-ko'cha yurib, mahalladoshlarni hasharga chaqiradi. Masalan: "Odamlar-u odamlar! Bugun Salim akalarnikiga hasharga boringlar! Uy quryapti!" tarzida. Mahalladoshlar ertalabdan biri ketmon, biri kurak, yana biri chelak va boshqa duradgorlik buyumlarini olib, hashar qilinayotgan xonadonga kelaveradi. Hasharchilar to'plangach, uy egasi ularga dasturxon yozadi. Nonushtadan so'ng ishboshining duosi bilan ishga tushiladi. Kimdir loy qoradi, kimdir suv tashiydi, yana kimdir devorga g'isht teradi... Hashar hasharchilarning askiyasi, hazil-mutoyibasi bilan kechgacha davom etadi.

O'zbek xalqi azaldan tabiat muhofazasiga, hududlarning toza va saranjomligiga e'tibor qilib kelgan. O'zbekistonda mustaqillik yillarida hasharning ana shu amaliy ahamiyati to'g'ri anglandi va umumxalq xayriya hasharlarini tashkil qilish urfga kirdi. Masalan, har yili Navro'z bayrami yoki 9-may – Xotira va qadrlash kunidan oldin respublika miqyosida umumxalq hashari o'tkaziladi. Umumxalq hasharida barcha o'zbekistonliklar ishtirok etadilar. Hasharchilar tomonidan mahalla va ko'chalar tozalanadi, daraxt va gul ko'chatlari o'tqaziladi, daraxtlar oqlanadi, ariqlar kavlanadi va hokazo. 9-may – Xotira va qadrlash kuni munosabati bilan o'tkaziladigan hasharda tozalash tadbirlari qabristonlarda ham bo'ladi. Hasharchilar uchun mol-qo'ylar so'yilib, doshqozonlarda sho'rva hamda oshlar pishiriladi. Umumxalq hashari ezgu tilaklar va duolar bilan yakunlanadi.

8-dars

BIZNES OLAMIDA

비즈니스 세계에서

Darsning maqsadi (학습목표)

- Biznes, moliya va iqtisodiyotga oid leksika bilan tanishish 비즈니스, 재무 및 경제 관련 용어 익히기
- Tugallanganlik, to'la bajarilganlik ma'nosini ifodalash 완료, 끝냄과 관련된 표현 배우기
- O'zlik olmoshini qo'llashni o'rganish 재귀대명사 사용하기
- Faraz qilinadigan vaziyatni hamda undan qanday chiqish mumkinligini ifodalash 예상되는 상황이나 특정 상황에서 어떻게 벗어날 수 있는지 표현하기
- Ma'lum hodisa yoki harakat sodir qilinganiga qancha vaqt bo'lganini ifodalash 어떤 사건이나 행동이 발생한지 얼마나 되었는지 표현하기

Kirish savollari (도입 질문)

- Biznes olamiga qiziqasizmi? Nega?
- O'z biznesingizni yuritish haqida o'ylaysizmi? Qanday biznes bilan shug'ullanmoqchisiz?
- Sizningcha, har qanday odam biznes yurita oladimi?
- O'z biznesiga ega bo'lishning xatarli tomoni nimada deb o'ylaysiz?
- Sizningcha, erkaklar va ayollarning biznes yuritishida farq bormi? Kim muvaffaqiyatliroq deb o'ylaysiz? Nega?

Yangi so'zlar 새로운 단어

단어	뜻
band	(법) 조항
bankrotlik (~ka yuz tutmoq)	파산(하다)
barqarorlik	안정
daromad (~ olmoq)	수익, 이득(~ 취하다)
foiz stavkasi	이자율
foyda (~ olmoq)	이익, 혜택(~ 취하다)
inflyatsiya	인플레이션
muovin	대리인
muzokara	협상
oborot	매출
samaradorlik	생산성, 효율
sarmoya (=investitsiya) (~ kiritmoq)	투자 (~ 하다)
soliq	세금
tender	입찰
tovar	상품
xarajat	비용
xomashyo	원자재, 원료
yakun	총계, 결과, 끝
yil yakunlari	연말결산
shart (~ni bajarmoq)	조건 (~을 충족하다)
shior	좌우명
shubha	의심
daromad ko'rmoq	수입을 보다, 돈을 벌다
hamkorlik qilmoq	협력하다
javobgarlikka tortilmoq	(어떤 자리/보직) 맡다, 임명되다, 책임을 지다
kiritilmoq	포함시켜지다
muzokara olib bormoq	협상하다
qo'shmoq	추가하다
talab etmoq	요구하다, 필요로 하다

단어	뜻
xarajatni qoplamoq	비용을 충당하다
vaqt ajratmoq	(~ 위한) 시간을 내다
yuk tushirmoq	짐을 내리다, 하역하다
zimmaga olmoq	책임을 지다
shikastlamoq	(~을/를) 다치다
mashgʻul	(일 따위에) 바쁜, 붙들려 있는
dastlab	처음에는
tegishli (-ga ~)	필요한, 적합한
~, deb hisoblamoq	~라고 생각하다
qoʻshimcha	추가적으로
barcha	모두, 모든
shuningdek	게다가, 또한
Arzonroq tushadi.	더 저렴할 것이다.

L8_1

- A** Janob Maqsudov, biz shartnoma bilan tanishib **chiqdik**. Esingizda boʻlsa, bu – korxonangizga kerakli xomashyolarni yetkazib berish boʻyicha shartnoma.
- B** Albatta, esimda, janob Han.
- A** Biz shartnomaning barcha bandlariga rozimiz. Lekin shartnomaga yana bir band qoʻshish kerakmikan...
- B** Gapiravering, janob Han. Qanday bandni nazarda tutyapsiz?
- A** Bu band yukni tushirishga tegishli.
- B** Yaʼni?
- A** Shartnomada tovarlarni yetkazib berish muddati koʻrsatilgan. Biz tovarlarni oʻz vaqtida yetkazib beramiz. Ammo shartnomada yuk tushirish muddati koʻrsatilgan band ham boʻlishi kerak, deb hisoblaymiz. Bu fikrga qanday qaraysiz?
- B** Qarshi emasman.
- A** Yana bir narsani aytmoqchi edim. Yuristlarimiz shartnomaga jarima toʻgʻrisida ham band kiritilishi lozim, deb hisoblashyapti.
- B** Oʻzingiz ham shunday deb oʻylaysizmi?
- A** Ha, bu jarimalar biz tomondan yetkazib berish muddatlari yoki sizlar tomondan tushirib olish muddatlari buzilgan **taqdirda** qoʻllanadi.
- B** Taklifingizni, albatta, yigʻilishda muhokama qilib koʻramiz. Aniq fikrga kelishimiz bilan sizga darhol xabar qilamiz.

2-suhbat

L8_2

- A** Sizni "TechUz Group" bilan tuzilgan shartnomamiz bo'yicha yil yakunlarini muhokama qilish uchun chaqirgan edim.
- B** Tushundim. Demak, shartnoma tuzganimizga 10 oy bo'ldi. Dastlab daromadimiz yaxshi bo'larmikan, degan shubha bor edi. Biz hamkorlarimizni yuqori sifatli xomashyo bilan ta'minladik. Lekin yetkazib berishimiz qo'shimcha xarajatlarni talab etdi.
- A** Xo'sh, bu muammoni qanday hal qildingiz?
- B** Biz yetkazib bersih shartlarini biroz o'zgartirdik va ularga keyingi yetkazib berishlarga chegirma taklif qildik. Hozir umumiy oborotimiz 2 million dollardan oshdi. Ya'ni kutganimizdan 5 foiz yuqori.
- A** Juda yaxshi natijaga erishibsiz. Yashang! Hamkorlarimizning kelgusi yil uchun ham shartnoma tuzish niyatlari bormikan?
- B** Ha, albatta. Hamkorlarimiz yetkazib berish va to'lov shartlarimizdan mamnun. Shuningdek, hozir ular bilan yangi loyihani ham muhokama qilyapmiz.
- A** Juda yaxshi. Shunday davom eting. Ishlar qanday ketayotgani haqida hisobot berib boring.

1. V-(i)B CHIQQOQ

(어떤 상황, 일 등이) 완료되다, 끝나다

-(i)b chiqmoq 은 어떤 행위의 완료, 끝남을 의미하는 표현이다. '-(i)b bo'lmoq'과는 달리 해당 문법은 동사와 연결되는 대상이 이미 준비된 상태이며 그와 관련된 행위(동작)를 완료하게 된다는 의미를 가진다. 이런 의미를 표현할 때만 '-(i)b chiqmoq'이라는 표현을 사용할 수 있다. -(i) bo'lmoq에서는 이러한 조건이 필요하지 않다. 즉, '-(i)b chiqmoq' 용법은 대상과 관련된 동작의 시작과 끝을 내포한다. 예를 들어, "Bu kitobni o'qib chiqdim."는 "나는 이 책을 읽었다."를 의미한다. 즉, 책 읽는 행위를 시작해서 끝냈다는 뜻이다.

Qiyoslang:

-(i)b bo'lmoq	-(i)b chiqmoq
1) Alisher hisobotni yozib bo'ldi. (bu yerda hisobot hali tayyor bo'lmagan obyekt edi) 알리셰르는 보고서를 보고서를 작성했다. (아직 작성 중인 보고서)	Alisher hisobotni o'qib chiqdi. (bu yerda hisobot tayyor obyekt edi) Alisher는 보고서를 (처음부터 끝까지 다) 읽었다. (완료가 된 보고서)
2) Alisher ovqatni yeb bo'ldi. (ovqat boshlanish va tugash nuqtalariga ega emas) Alisher는 음식을 먹었다. (음식을 먹는 행위가 시작되거나 끝남을 의미하지는 않는다)	U birin-ketin stolga qo'yilgan ovqatlardan yeb chiqdi. (boshlanish va tugash nuqtalari bor). 그는 차례로 식탁에 놓여진 음식들을 먹었다. (차례로 먹어보면서 식사를 끝났음을 의미한다)

1 Misollarni o'qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Hisobotingizni ko'rib chiqdim.
- 2) Bu kitobni o'qib chiqdim.
- 3) Hamma joyni qarab chiqdim, lekin hamyonimni topa olmadim.
- 4) Ukam kechasi bilan dars qilib chiqdi.
- 5) Yig'ilishda investitsiya loyihalarining samaradorligi ko'rib chiqildi.
- 6) Mashhur rassom kechasi uxlamay, rasm chizib chiqar edi.

2. O'ZLIK OLMOSHI

재귀 대명사

재귀대명사는 'o'z'에서 파생된 단어로, 인칭대명사 또는 명사를 강조하는 역할을 한다. '~ 자신'으로 해석하며, 인칭대명사에 이어 뜻을 강조하거나 명확히 한다. 예를 들어, "Men uchun pul to'lashingizni istamayman. Men o'zim uchun to'layman."는 "나를 위해 당신이 비용을 지불하는 것을 원하지 않는다. 내가 (나를 위해) 직접 지불하겠다."로 해석할 수 있다.

2 Misollarni o'qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Men uchun pul to'lashingizni istamayman. Men o'zim uchun to'layman.
- 2) Men o'zimni yomon his qilyapman.
- 3) U o'zi haqida gapirishni xush ko'rmaydi.
- 4) Mashinam buzilsa, doim o'zim tuzataman. (boshqa odam emas, o'zim)
- 5) Men sizning ishingizni qilmayman. O'zingizning ishingizni o'zingiz qiling.
- 6) Uyimizni o'zimiz ta'mirlaylik. Arzonroq tushadi.
- 7) Yuk tushirish bilan bog'liq xarajatlarni o'z zimmamizga olamiz.
- 8) U o'z rafiqasini juda sevadi.

3. V-GAN TAQDIRDA, ~ / BORDI-YU V-SAM, ~

~ 한 경우, ~ 라며 ~

가정(추측) 상황에 사용할 수 있다. 문법 형태는 '동사어간-gan taqdirda, ~'이며, '만일 ~ 하다면 (~ 한 경우에)'로 해석한다. 또한 'taqdir'에 소유형 인칭어미를 붙여 누구의 어떤 경우인지를 구분할 수 있다. '동사어간-gan taqdirda,' 다음 문장에는 상황, 결과를 어떻게 극복(대처)하는지에 대한 방법, 해결책이 나타난다. 예를 들어, "Yong'in chiqqan taqdirda, darhol 103 raqamiga qo'ng'iroq qiling."은 "화재가 발생한 경우, 즉시 103번으로 연락하세요."가 된다. 구어체에서는 '-gan taqdirda, ~' 대신에 'Bordi-yu ~ qolsa, ~'로도 종종 표현한다. 예를 들어, "Bordi-yu kech qolsam, sizga, albatta, oldindan xabar berib qo'yaman."는 "Kech qolgan taqdirda, albatta, oldindan xabar berib qo'yaman."과 동일한 의미이다.

3 Misollarni o'qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Yong'in chiqqan taqdirda, darhol 103 raqamiga qo'ng'iroq qiling.
- 2) Yo'l-transport hodisasiga duch kelgan taqdiringizda, 102 raqamiga qo'ng'iroq qiling.
- 3) Yetkazib berish muddatlari kechikkan taqdirda jarima to'lanadi.
- 4) Bordi-yu kech qoladigan bo'lsam, sizga, albatta, oldindan xabar berib qo'yaman.

1 Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna –Biznes rejamizni ko‘rdingizmi?
→ –Ha, albatta, ko‘rib chiqdim. *Biznes rejangiz bo‘yicha bir nechta savollarim bor edi.*

1) –Maqolamni o‘qidingizmi?

→ –Ha, _____. Juda yaxshi yozibsiz.

2) –Kuchugingizni topa olmadingizmi? Qo‘shnilardan ham so‘rab ko‘rdingizmi?

→ –Ha, hamma qo‘shnimdan _____. Hech kim ko‘rmagan ekan.

3) –Anketadagi hamma bo‘sh joylarni to‘ldirishingiz kerak.

→ – _____. Mana, bir ko‘ring-chi.

4) –Xarajatlarni hisobladingizmi?

→ –Ha, hammasini _____. Bu oy xarajatlarimiz ko‘payib ketibdi.

5) –Hamma bemorlarga ukol qildingizmi?

→ –Ha, _____. Hozir hamma bemorlarning ahvoli yaxshi.

6) –Shahar aylanmoqchimisiz?

→ –Ha, albatta, hamma mashhur joylarni _____.
Chunki bu yerga kelishni yoshlikdan orzu qilar edim.

2 Namunaga qarab bajaring. Mumkin bo‘lgan joylarda *-(i)b chiqmoq, -(i) bo‘lmoq* birikuvlaridan foydalaning. 예문처럼 완성하세요. 가능한 곳에 *-(i)b chiqmoq, -(i) bo‘lmoq* 을 활용하세요.

1-namuna –Uy qurasizmi?
→ –*Allaqachon qurib bo‘lganman.*

2-namuna –So‘rovnomani hammaga tarqatdingizmi?
→ –*Allaqachon tarqatib chiqqanman.*

1) –Maqola yozasizmi?

→ – _____

2) –Hamma xatolarni belgilaysizmi?

→ – _____

3) –Hamma hujjatlarni ko‘rasizmi?

→ – _____

4) –Taqdimotni tayyorlaysizmi?

→ – _____

5) –Sovg‘alarni hamma bolalarga tarqatasizmi?

→ – _____

6) –Biznes rejamiz bilan tanishasizmi?

→ _____

7) –Ovqatingni yeysanmi?

→ _____

③ Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna Ukam kechasi bilan yo'taldi.
→ *Ukam kechasi bilan yo'talib chiqdi.*

1) Negadir itimiz kechasi bilan hurdi.

→ _____

2) Qishi bilan saqlab qo'ygan mevalarimizni yedik.

→ _____

3) Qo'shnimizning bolasi kechasi bilan yig'ladi.

→ _____

4) Qish bo'yi uyimiz isimadi.

→ _____

5) Men tuni bilan kompyuterda ishladim.

→ _____

④ Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna Ovqat pishiring.
→ *O'zingizga o'zingiz ovqat pishiring.*

1) Ishonasizmi?

→ _____

2) Sochingizni kesa olasizmi?

→ _____

3) Nega gapiryapsiz?

→ _____

4) Aldashning keragi yo'q.

→ _____

⑤ Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna Har doim boshqalar haqida gapirasiz. Nega o'zingiz haqingizda hech gapirmaysiz?

- 1) U faqat _____ haqida o'ylaydi.
- 2) Juda ko'p ishlaysiz, hech dam olmaysiz. _____ ehtiyot qiling.
- 3) Meni hech kim urgani yo'q, men _____ yiqilib, yuzimni shikastladim.
- 4) Bunda hech kunning aybi yo'q. Hammasiga _____ aybdorsiz.
- 5) Hisobotni oldin _____ ko'rib chiqib, keyin boshliqqa ko'rsatmoqchimiz.
- 6) Iltimos, _____ tanishtirsangiz.

⑥ Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna – Kompyuteringizni sizga kim tuzatib beradi?
→ – Kim bo'lardi? O'zim tuzataman.

- 1) – Irodaning sochini kim turmaklaydi?
→ – Kim bo'lardi? _____
- 2) – Sizga Sardorning uylanganini kim aytdi?
→ – Kim bo'lardi? Sardorning _____
- 3) – Irodaga telefon qilib bera olasizmi?
→ – Nega? _____ qila olmaysizmi?
- 4) – Somsani kim pishirdi?
→ – Kim bo'lardi? _____

7 Kerakli joyga o'zlik olmoshlarini, kerakli joyga kishilik olmoshlarini qo'ying va gaplarni to'ldiring.

재귀 대명사 또는 인칭 대명사를 적절한 곳에 넣고 문장을 완성하세요.

- 1) Mening aybim yo'q. Siz _____ ayblay olmaysiz.
- 2) Men nimaga do'stimga qo'pol gapirdim. Endi gapirgan gaplarimdan _____ uyalyapman.
- 3) Men sizning Sangmin bilan uchrashishingizni xohlayman. Men _____ Sangmin bilan tanishtirib qo'ymoqchiman.
- 4) Doniyor va mendan xavotir olmang. Biz _____ ehtiyot qilamiz.
- 5) Men ularga uyimning kalitini berdim. Shuning uchun ular _____ uyga kira oladilar.

8 Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna Uyim bo'lishini xohlayman.
→ *O'z uyim bo'lishini xohlayman.*

- 1) U doim ishlari bilan mashg'ul.
→ _____
- 2) Muammolarimizni hal qilishimiz kerak.
→ _____
- 3) Ona bolalarini deb, shaxsiy hayotidan voz kechdi.
→ _____
- 4) Ishim ko'pligidan oilamga vaqt ajrata olmayapman. Shunga juda xafaman.
→ _____
- 5) Tenderda kompaniyalar biznes loyihalari bilan ishtirok etadilar.
→ _____

9 Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna Kechiksangiz, imtihon xonasiga kiritilmaysiz.
→ *Kechikkan taqdiringizda, imtihon xonasiga kiritilmaysiz.*

1) Kompyuterim ishdan chiqsa, nima qilay?

→ _____

2) Yong'in chiqsa yoki zilzila sodir bo'lsa, liftidan foydalanish mumkin emas.

→ _____

3) Tomonlardan biri shartlarni buzsa, shartnoma bekor qilinadi.

→ _____

4) Samolyotga chipta bo'lmasa, poyezdda bora qolamiz.

→ _____

10 Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna O'zim kela olmagan taqdirimda, o'rnimga muovininimni yuboraman.
→ Bordi-yu o'zim kela olmasam, o'rnimga muovininimni yuboraman.

1) Shaharda adashib qolgan taqdiringizda, darhol menga qo'ng'iroq qiling.

→ _____

2) Bugun ishdan ertaroq bo'shab qolgan taqdirimda, sizni konsertga olib boraman.

→ _____

3) Soliqlarni vaqtida to'lamagan taqdiringizda, javobgarlikka tortilishingiz mumkin.

→ _____

4) Hamkorlarimiz ertaroq kelib qolishgan taqdirda, darhol menga xabar bering.

→ _____

11 Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna Biznesingizni yurgizish uchun bankdan nima olasiz?
→ Kredit.

- 1) Kredit olsangiz, bankka nima to'laysiz?
→ _____.
- 2) Narxlarning muntazam o'sib borishi nima deb ataladi?
→ _____.
- 3) Kompaniyalarning asosiy maqsadi nimadan iborat?
→ _____.
- 4) Bordi-yu kompaniya majburiyatlarini bajara olmasa, ishchilariga ish haqi, nafaqalarni to'lay olmasa, nimaga yuz tutadi?
→ _____.

12 Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

1) investitsiya <u>kiritmoq</u>	4) bankrotlikka _____
2) _____ qoplamoq	5) foiz _____
3) muzokara _____	6) shartlarni _____

“B” mashqlar guruhi (연습문제 B)

 O'qish (읽기활동)

» Matnni o'qing va savollarga javob bering. 문장을 읽고 질문에 대답하세요.

Hech bir inson muvaffaqiyatli tadbirkor bo'lib tug'ilmaydi. O'zbekistondagi ko'chmas mulk bozorida yetakchi va shiddat bilan rivojlanayotgan “Murad Buildings” qurilish-developerlik kompaniyasi asoschisi Murod Nazarovning biznes yo'li buning yorqin tasdig'idir.

Murod Nazarovning ota-onasi o'qituvchi bo'lib, o'g'lida yoshlikdan bilimga mehr uyg'otgan.

Murod bolaligidan qurilishga qiziqishi va ishtiyoqi bor edi. Murod birinchi uyini otasi bilan qurishni boshladi, lekin otasi to'satdan vafot etdi. Murod otasi bilan boshlagan ishini o'zi yakunlashiga to'g'ri keladi. O'sha paytda u atigi 14 yoshda edi. Uy oila uchun qurilayotganiga qaramay, qurilish ishlari tugallangach, bu uyni sotish bo'yicha yaxshi takliflar tusha boshlagan. Murod onasining roziligi bilan bu uyni sotib, boshqasini qurishga ahd qiladi. Ikkinchi uyni bitirishi bilan oldingi vaziyat yana qaytariladi. Aftidan, bu bir belgi edi.

Taqdir taqozosi bilan Murod Nazarov universitetni tamomlagach, grant yutib, Yaponiyaga o'qishga jo'nadi. U yerda Murod eng yirik “Mitsui” developerlik kompaniyasining yetakchilaridan birining oilasida yashaydi. Bu unga amaliy bilimlarini kengaytirishga imkon beradi. Toshkentga qaytib, o'z biznesini ochishga qaror qiladi.

Murod 2003-yilda qandolat ishlab chiqaruvchi kompaniya ochadi va bu biznes unga muvaffaqiyat keltiradi. Biroq qurilishga bo'lgan ishtiyoqi vaqt o'tishi bilan sevimli kasbiga aylanadi. Bu esa undan ko'proq mehnat, ko'proq fidoyilik va ko'proq e'tibor talab qilardi. Shunday qilib, Murod Nazarov boshqa barcha biznes loyihalarini chetga surib qo'yib, qurilish biznesini o'rganishga kirishadi. 2007-yilda yosh tadbirkor onasi va yaqin do'stlarining yordami bilan qurilish biznesini boshlaydi.

ko'chmas mulk 부동산
yetakchi 선도적인, 선도의
shiddat bilan 빠르게
developerlik 개발
asoschi 설립자
yorqin 빛나는, 화려한

mehr uyg'otmoq
관심을 갖게 하다

qurilish 건설
ishtiyoq 결정

atigi 겨우

ahd qilmoq 결정하다
qaytarilmoq 반복되다
Aftidan, ~

taqdir taqozosi
grant 장학금
jo'namoq 떠나다

kengaytirmoq 확장하다

qandolat 캔디

Muvaffaqiyat bu – 50% omad va 50% tayyorgarlik, – deydi Murod. Aynan kuchli e’tiqod, mehnatsevarlik va o’zini sevimli ishga “yuz foiz” bag’ishlash qobiliyati Murodga xususiy developerlik kompaniyasini yaratishga imkon berdi.

Murodning fikricha, mas’uliyat miqyosi va uni bajarish istagiga qarab, inson tegishli kuch-quvvat, g’oyalar va hatto omadni oladi. Inson o’z hayoti uchun mas’ul bo’lishga qaror qilsa, u o’z maqsadlariga ishonch bilan intiladi va ularga erishadi.

Keyingi bosqich – bu jamiyat oldidagi mas’uliyat. Inson hayotdagi o’z missiyasini anglab yetsa, o’z yurtiga, xalqiga foyda keltirishni istasa, uning oldida butunlay boshqacha ufqlar ochiladi, hayoti teran mazmunga to’ladi. Bu ezgu niyatlar unga kuch va ilhom baxsh etadi.

Murod Nazarovning muvaffaqiyat tarixi juda qiziqarli va kashfiyotlarga boy. Unga yarim yo’lda to’xtab qolmaslik va rivojlanishda yordam beradigan narsa o’z harakatlarini doimiy tahlil qilish, jamiyatga hamda vataniga foyda keltirishga bo’lgan intilishdir.

fidoyilik 희생
talab qilmoq 필요하다, 요구되다
chetga surmoq 제쳐두다

e’tiqod 믿음

bag’ishlamoq 바치다

mas’uliyat 책임
miqyos 규모

kuch-quvvat 힘

missiya 사명
anglamoq 깨닫다

ufq
teran mazmun 깊은 의미
ezgu niyat 좋은 의도, 뜻, 바램
ilhom
baxsh etmoq 선사하다, 주다

kashfiyot 발견

tahlil qilmoq 분석하다
intilish 포부, 열망

» Savollar

- 1) Murod Nazarov kim?
- 2) Murod Nazarovning birinchi muvaffaqiyati qaysi ishdan boshlangan?
- 3) Murod Nazarovning fikricha, muvaffaqiyat nimaga bog’liq?
- 4) Murod Nazarovning qurilish biznesi qachon va kimlarning ko’magida boshlandi?
- 5) Inson jamiyat oldida mas’ulmi?
- 6) Murod Yaponiyada qanday oilada yashadi?
- 7) Murod 2003-yilda qanday biznesga qo’l uradi?

» Davra suhbatida ishtirok eting. Duglge moye aya daxehe chemyhseyo.

- 1) O’z biznesingizga ega bo’lishni xohlaysizmi?
- 2) Biznes yuritish uchun qanday xislatlar muhim deb o’ylaysiz?
- 3) Mamlakatingizda biznes boshlash va yuritish osonmi?
- 4) Qanday biznes ko’nikmalaringiz bor?
- 5) Biznes ochgan taqdiringizda, shioringiz qanday bo’lardi?
- 6) Qanday ofisda ishlashni xohlaysiz?
- 7) Biznes yuritishda kimdan o’rnak olgan bo’lar edingiz?
- 8) Biznesingizdan asosiy maqsad nima bo’lar edi?

Qo'shimcha ma'lumotlar

» QISQARTMALAR 축약어

Qisqartma	To'liq nomi	Tarjimasi
AJ	Aksionerlik jamiyati	
OAJ	Ochiq aksionerlik jamiyati	
MChJ	Mas'uliyati cheklangan jamiyat	
JB	Jamoat birlashmasi	
DK	Davlat korxonasi	
XK	Xususiy korxona	
QK	Qo'shma korxona	
QQB	Qishloq qurilish banki	
TB	Tijorat banki	
XVJ	Xalqaro Valyuta Jamg'armasi	
O'zmilliybank	O'zbekiston milliy banki	
DSQ	Davlat soliq qo'mitasi	
STIR	Soliq to'lovchining identifikatsion raqami	
YIM	Yalpi ichki mahsulot	
YMM	Yalpi milliy mahsulot	

Qo'shimcha ma'lumotlar

» QISQACHA IQTISODIY ATAMALAR LUG'ATI

aksionerlik jamiyati	
aksiya	
auksion (=kimoshdi savdosi)	
avans	
birja	
boj	
bojxona	
bozor iqtisodiyoti	
broker	
byudjet	
chakana savdo	
davlat mulki	
davlat qarzi	
defitsit (= kamyob)	
dehqon xo'jaligi	
deklaratsiya	
devalvatsiya	
diler	
eksport	
fermer xo'jaligi	
garov	
ijtimoiy siyosat	
ijtimoiy to'lovlar	
import	
infratuzilma	
innovatsiya	

Qo'shimcha ma'lumotlar

inqiroz	
investor	
ipoteka	
islohot	
iste'mol savati	
ish haqi	
ishsizlik	
jahon bozori	
kamomad	
kichik biznes	
konsern	
kontrakt	
makroiqtisodiyot	
Markaziy bank	
mehnat birjasi	
mikroiqtisodiyot	
milliy boylik	
milliy valyuta	
moliya	
monopoliya	
mulk	
notijorat tashkilotlar	
qimmatbaho qog'ozlar	
raqobat	
sof foyda	
homiya	
taklif	
talab	
turmush darajasi	

Qo'shimcha ma'lumotlar

ulgurji savdo	
valyuta	
valyutalar kursi	
xususiy tadbirkorlik	
yalpi milliy mahsulot	
chakana savdo	
o'rta biznes	
erkinlik	
ekspansiya	
evolyutsiya	
fashizm	
federatsiya	
fuqarolik jamiyati	
genotsid	
globalashuv	
hokimiyat	
huquqiy davlat	
ichki siyosat	
ijtimoiy taraqqiyot	
immigratsiya	
innovatsiya	
inouguratsiya	
inqiroz	
insonparvarlik	
irq	
konservatizm	

SAVDOLASHISH MADANIYATI

P8_2

Sharq bozorlariga borish orqali sharq xalqlari madaniyati va turmush tarzini bilib olish, mamlakat ruhini his qilish mumkin.

Haqiqatan ham, Sharq bozorlarining gavjumligi, sotuvchi va xaridor o'rtasida kechadigan qizg'in savdolashish xorijliklarni beixtiyor o'ziga tortadi.

O'zbek xalqida "Otang yaxshi, onang yaxshi, bozor yaxshi", "Otang – bozor, onang – bozor, xaridorga berma ozor" degan naqlar bor. Chindan ham, sharq bozorlarida topilmaydigan narsaning o'zi yo'q.

O'zbek madaniyatida bozorda savdolashish o'zgacha o'rin tutadi. Odatda, savdogar molning narxini aytadi, xaridor ham o'z narxini beradi. Oxiri ikkovi bir narxga kelishadi. Shu tariqa xaridor 15–20% chegirma bilan narsa sotib olishi mumkin. Savdolashib olish savob keltiradi deyishadi. Ko'pincha odamlar narxni tushirish uchungina emas, balki savdolashish jarayonidan zavq olish uchun ham shunday qiladilar.

Xalqimizda qadimda savdo odatlariga qat'iy amal qilingan. Savdogar odobli va madaniyatli bo'lmasa, undan hech kim mol olmagan. Savdogar va xaridor bir-biridan rozi bo'lmog'i kerak. Savdogar pulni olganidan keyin xaridorga "rozimisiz" yoki "rozi bo'ling" deydi. Agar xaridor rozi bo'lmasa, savdogarning ishi yurishmaydi, foydasidan baraka topmaydi, degan tushuncha bo'lgan. Savdoga qo'yilgan birinchi va oxirgi mol arzonroq narxda yaxshiroq odamga sotilgan. Agar xaridor rozi bo'lsa, savdogarning obro'si ko'tarilgan, bozori ham chaqqon bo'lgan.

CHORSU BOZORI

P8_3

Xorijlik sayyohlar orasida eng mashhur o'zbek bozori – Chorsu bozori. Toshkentning Chorsu bozori – shaharning eng katta va gavjum bozorlaridan. Bu bozorda yetti ulkan moviy rangli gumbaz ostida savdo rastalari joylashgan. Ularda turli-tuman dehqonchilik mahsulotlari sotiladi. Bozor milliy shirinliklar bilan to'la. Meva va sabzavotlarning hidi ufurib turadi.

Alohida rasta qassoblarniki. Bu yerda Toshkentning asl qassoblari mol, qo'y va ot go'shtlari bilan savdo qiladilar.

Chorsu bozorida g'alla rastasi ham alohida gumbaz ostida joylashgan. U yerda xilma-xil guruchlar, no'xot, mosh, loviya sotiladi. Shuningdek, bug'doy, makkajo'xori doni, arpa singari g'alla mahsulotlari bilan ham savdo qilinadi.

Xuddi qadim zamonlardagidek, Chorsu bozori hunarmandlar ustaxonalari bilan o'ralgan. Bu yerda zargarlik buyumlari, so'zanalar, choponlar, o'zbek milliy pichoqlari, o'yma naqshli chiroyli laganlar o'sha yerda tayyorlanib, sotuvga qo'yiladi.

Chorsu bozorining chetida qush bozori bor. Qush bozorida bedana, kaklik, kaptar, to'ti bilan birga, tovuq, xo'roz, o'rdak, g'oz, kurka, hatto quyon ham sotiladi.

9-dars

SOG' TANDA – SOG'LOM AQL

건강한 신체에 건강한 정신

Darsning maqsadi (학습목표)

- Sportga bog'liq leksika bilan tanishish 스포츠 관련 용어 익히기
- Sifat va ravish so'zlar ifodalaydigan belgining yuqori darajasini ko'rsatish 형용사, 부사의 최상급
- Gumon olmoshlarini qo'llay bilish 부정대명사 사용하기

Kirish savollari (도입 질문)

1. "Sport" deganda dastlab xayolingizga qaysi sport turi keladi?
2. Qaysi sport turi ishqibozisiz?
3. Mamlakatingizda qaysi sport turlari mashhur?
4. Sport bilan shug'ullanishning qanday afzalliklari bor?
5. Sizningcha, sport turlari kelajakda o'zgaradimi?
6. Qanday qilib sport turli mamlakatlardagi odamlarni bir-biriga yaqinlashtiradi?
7. Mamlakatda turli xalqaro sport musobaqalarini o'tkazishning afzalliklari nimada deb o'ylaysiz?

Yangi so'zlar 새로운 단어

SPORT TURLARI

futbol

voleybol

basketbol

tennis

regbi

beysbol

golf

badminton

yengil atletika

gimnastika

og'ir atletika

boks

xokkey

figurali uchish

suzish

shaxmat

단어	뜻
	체스
darvoza	문, 게이트
darvozabon	골키퍼
dotsent	강사, 조/부교수
gol	골

단어	뜻
hakam	심판
himoyachi	보호자, 수호자
hisob	계정
liga	리그
magʻlubiyat	실패, (경기에서) 패
murabbiy	코치
muxlis	팬
nafaqaxoʻr	은퇴
on	순간
qoʻpollik	무례
soyabon (=zontik)	우산
xavfsizlik xizmati xodimi	경비직원
oʻyindan tashqari holat (= ofsayd)	오프사이드(축구)
gʻalaba (~ qozonmoq)	우승(하다, 거머쥐다)
adashmoq	실수하다, 헛갈리다.
alam qilmoq	고통스럽다
gol urmoq	골을 넣다
kurashmoq	노력하다, 겨루다
magʻlubiyatga uchramoq (=yengilmoq, yutqazmoq)	(경기에서) 지다, 패하다
qoʻpollik qilmoq	무례하다
tepmoq	차다
urmoq	차다, 때리다, 터트리다
ustun kelmoq	우세하다
uzatmoq	전달하다
zavqlanmoq	즐기다
yutmoq(=gʻalaba qozonmoq)	이기다
boʻydoq	미혼 (남자의 경우)
hayajonli	신나는, 흥미진진한
lazzatli	즐거는, 맛있는
loyiq	합당한
noloyiq	합당치않은
-ga nisbatan	~와 관련하여
Kulgimni qistatmang.	웃기지 마세요, 말도 안되요
Tamom – vassalom.	끝!
Jim boʻlsangiz-chi.	조용히 하세요
Ajab emas.	놀라운 일이 아니다

- A** Oʻyinni koʻrdingizmi! Hisob besh-u nol-a!!! Men tomosha qilgan eng hayajonli oʻyin boʻldi bu! Biznikilar “yomon” oʻynab qoʻydi-da!
- B** Nimasi hayajonli? Kulgimni qistatmang. Sizning jamoangiz yutishga noloyiq edi.
- A** E-e-e... Sizga endi alam qilyapti-da-a? Sizning jamoangiz magʻlubiyatga uchradi-ku! Lekin adolatli oʻyin boʻldi.
- B** Adolatlimish. Ikkita gol oʻyindan tashqari holatda urildi-ku.
- A** Oʻyindan tashqari holatda? Ikkalamiz bir joyda oʻtirdik-ku, shunaqamasmi? Boʻpti, ulardan biri yaqin edi, lekin...
- B** Yaqinmish-a... U aniq oʻyindan tashqari holatda edi. Keyin biz 7 daqiqadan soʻng bu golni bekor qilgan edik...
- A** Toʻgʻri, chunki sizlarning oʻyinchigiz bizning darvozabonimizga nisbatan qoʻpol oʻynadi.
- B** Qoʻpollik emas edi. Agar oʻsha gol bekor qilinmaganda, kim biladi, nima boʻlar edi!
- A** Nima boʻlganda ham, biz sizlardan ustun keldik! Tamom – vassalom!
- B** Hech kimdan ustun kelganlaring yoʻq! Bugun hakam **shuncha** koʻp xato qildiki, hatto hisobdan ham adashib ketdim.
- A** Bugun kimning **dir** ishi yurishmadi!!! Ha-ha-ha...
- B** E-e-e... Jim boʻlsangiz-chi. Baribir, biz hali ligada sizlardan oldindamiz...
- A** Koʻramiz... Shunday oʻynab tursalaring, biror kun oʻtib ketsak, ajab emas!
- B** Mayli! Lazzatli onlardan zavqlanib qoling! Bunday oʻyin har hafta boʻlmaydi-ku. Men esa uyga borib, uxlab olmasam **boʻlmaydi**.

1. SHUNCHA (SHUNAQA) V-KI, (HATTO) ~

어찌나 ~ 하던지, (심지어) ~ 하다

통상 2개의 문장으로 구성되며, 앞 문장은 원인, 요인을, 그리고 두번째 문장은 그에 따른 결과를 설명한다. 문장과 문장은 -ki 로 연결된다. 문법 형태는 'shuncha(shunaqa, shunchalik, shunchalar, shunaqa ham, shunaqayam) 동사-ki, (hatto)~ '이며, 뜻은 '어찌나 ~ 하던지, 심지어 ~ 하다'로 해석 가능하다. 예를 들어, "U shunaqa tez gapiradiki, hatto labi labiga tegmaydi."는 "그는 어찌나 빨리 말하던지, 입술이 입술에 닿지도 않는다."로 해석할 수 있다. "Dengiz shunaqa chiroyli ediki, u yerdan hech ketgimiz kelmadi." 역시 "바다가 어찌나 아름답던지, 우리는 그 곳에서 절대 떠나고 싶지 않았다."가 된다.

1 Misollarni o'qing. 예문을 읽으세요.

- 1) U shunaqa tez gapiradiki, hatto labi labiga tegmaydi.
- 2) Uning puli shunchalik ko'pki, hech o'ylamay sarflayveradi.
- 3) Dengiz shunaqa chiroyli ediki, u yerdan hech ketgimiz kelmadi.
- 4) Laziza shunchalik go'zal ediki, uni kursimizdagi deyarli hamma yigitlar sevib qolgan edi.

2. GUMON OLMOSHLARI

부정대명사

우즈베크어에서 부정대명사는 의문대명사에 '-dir' 접사를 붙여 만든다. 한편, biror, bir 등도 부정대명사로서의 의미를 가진다. 그러나 두 부정대명사의 의미는 서로 차이가 있다.

의문대명사에 -dir를 붙여 만든 부정대명사는 화자가 정확하지 않거나 기억에서 잊혀진 누군가 또는 무엇에 대한 것을 표현할 때 사용한다. 예를 들어, "Kimdir eshikni taqillatyapti." 은 "누군가 문을 두드리고 있다."로 해석할 수 있는데, 누가 문을 두드리고 있는지(문을 두드리는 사람이 누구인지를) 나는 모른다는 뜻을 내포한다.

반면, Biror라는 부정대명사는 큰 범주는 특정하지만 그 범주 안에 들어가는 어떤 것이든, 누구이든 상관 없다는 의미를 가진다. 즉, "누구든지, 무엇이든 상관없음"을 내포한다. 예를 들어, "Biror nima yeb olaylik."은 "뭐든 먹자."로 해석할 수 있는데, '먹을 것'이라는 큰 범주 내에서 어떤 것이든 상관없다는 뜻이다.

때때로, bir 는 화자가 실제로 누구 또는 무엇인지 알고 있지만, 그 순간 일시적으로 청자에게 그 대상을 정확히 말하고 싶지 않을 때도 사용할 수 있다. 예를 들어, "Men sizga bir nima olib keldim."은 "나는 당신에게 줄 무언가를 가지고 왔다.(당신에게 뭐 줄 거 있다)"로 해석할 수 있는데, 여기서 화자는 자신이 가져온 것이 무엇인지 알지만 그것을 지금 당장 청자가 알기를 원하지 않기에 bir라는 단어로 대체했다.

그러나 'qachonlardir'는 추측이 아닌, 오래 전 일이나 오래된 시간을 의미한다. 예를 들어, "Qachonlardir bu yerda katta ko'l bo'lgan."은 "오래 전에 이곳에 큰 호수가 있었다."로 해석한다.

2 Misollarni o'qing. 예문을 읽으세요.

- 1) Kimdir menga qo'ng'iroq qilyapti. (Men uning kimligini bilmayman)
- 2) Bu haqida u nimadir degan edi. (Lekin hozir men eslay olmayman)
- 3) U qayergadir ketib qoldi. (Qayergaligini men bilmayman)
- 3) Stolning ustida kimningdir hamyoni yotibdi. (Kimnikiligini bilmayman)
- 4) Menga biror kishi qo'ng'iroq qildimi?(Kim bo'lsa ham, farqi yo'q)
- 5) Biror kishidan maslahat so'raylik. (Kimdan bo'lsa ham, farqi yo'q)
- 6) Biror joyga borib, dam olib kelmoqchimiz. (Qayerga bo'lsa ham, bizga farqi yo'q)

1 Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

1) Ma'ruza shunaqa zerikarli ediki, hatto	a) darsga ham bora olmasam kerak.
2) Futbol matchi shunaqa hayajonli ediki, hatto	b) uxlab qolishimga sal qoldi.
3) Kitob shunaqa qiziqarli ediki,	d) men kechasi bilan uxlamay chiqdim.
4) Boshim shunday qattiq og'riyaptiki, hatto	e) tushlik qilgani ham vaqti yo'q.
5) Kecha ko'rgan dahshatli film shunaqa qo'rqinchli ediki,	f) o'zimning ham maydonga tushib, futbol o'ynagim kelib ketdi.
6) U shuncha ko'p ishlaydiki, hatto	g) men uni bir kechada boshidan oxirigacha o'qib chiqdim.

2 Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

1-namuna Menga (nima) aytib bering. (Farqi yo'q, nima bo'lsa ham)
→ *Menga biror nima aytib bering.*

2-namuna U menga (nima) dedi. (Lekin men eshita olmadim)
→ *U menga nimadir dedi.*

- 1) (Kim) keldi. (Men uni tanimayman)
→ _____
- 2) Bu haqida (kim bilan) maslahatlashishingiz kerak. (Farqi yo'q, kim bilan bo'lsa ham)
→ _____
- 3) Kecha Alisherning (kim bilan) gaplashib turganini ko'rdim. (Kim ekan-a u?)
→ _____
- 4) (Kimda) futbol matchiga chipta bormikan? (Farqi yo'q, kimda bo'lsa ham)
→ _____
- 5) U menga (nima) olib keldimi? (Farqi yo'q, nima bo'lsa ham)
→ _____
- 6) U menga (nima) olib kelganga o'xshaydi. (Nima ekan-a?)
→ _____
- 7) Yo'qligimizda uyga (kim) kimganga o'xshaydi. (Kim bo'lishi mumkin-a?)
→ _____
- 8) Yerdan (kimning) qo'lqopi yotibdi. (Kimniki ekan-a?)
→ _____

③ Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

1-namuna Bugun kechqurun () boraylik. Uyda siqilib ketdim.
→ *Bugun kechqurun biror joyga boraylik. Uyda siqilib ketdim.*

2-namuna () bekatda soyabonini unutib qoldiribdi.
→ *Kimdir bekatda soyabonini unutib qoldiribdi.*

1) Qorningiz ochib ketgan bo'lsa kerak-a? () yeysizmi?

→ _____

2) U menga o'z ona tilida () dedi. Lekin men tushuna olmadim.

→ _____

3) Kecha kafeda sizni () o'tirganingizni ko'rib qoldim. Kim edi u?

→ _____

4) Nega karavotning tagiga qarayapsiz? () yo'qotdingizmi?

→ _____

5) Nega jimsiz? () demaysizmi?

→ _____

6) Laziza menga bu haqida () degan edi-ya. Hozir eslay olmayapman.

→ _____

7) () yana ko'rishib qolarmiz.

→ _____

8) U () xafa ko'rinadi. Nima bo'ldikan-a?

→ _____

9) Sangmin metroning oldida () kutib turgan edi.

→ _____

10) Sizni () bilan tanishtirib qo'ymoqchiman. Kimligini yaqinda o'zingiz bilib olasiz.

→ _____

④ Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

1-namuna Iltimos, xohlagan qo'shig'ingizni aytib bering.
→ *Iltimos, biror qo'shiq aytib bering.*

2-namuna Singlim unga krem sotib olishimni iltimos qildi. Lekin nomi esimdand chiqib qoldi.
→ *Singlim unga qandaydir krem sotib olishimni iltimos qildi.*

1) Sport bilan shug'ullanishingiz kerak. Qanday sport turi bo'lsa ham, farqi yo'q.

→ _____

2) Professor matnni tarjima qilishimizni aytdi. Lekin qanday matnligi esimda yo'q.

→ _____

3) Shirinlik olaylik. Farqi yo'q, har qanday shirinlik ham bo'laveradi.

→ _____

4) Konsertdan keyin restoranda ovqatlanishimiz mumkin. Qaysi restoran bo'lsa ham, farqi yo'q.

→ _____

5) Buvam ko'zoynaklarini qayerga qo'yanlarini. eslay olmayaptilar.

→ _____

6) Chemodaningizni xohlagan joyingizga qo'ying.

→ _____

7) Akam ertalab chiqib ketdi. Lekin men uning qayerga ketganini bilmayman.

→ _____

⑤ Quyidagi vaziyatlarda nima deysiz? Namunaga qarab bajaring.
아래 상황에서 당신은 무슨 말을 하겠나요? 예문처럼 완성하세요.

Namuna Otangiz ketdi, lekin qayerga ketganini aytmadi.
→ *Otam qayergadir ketdi.*

1) Do'stingiz qo'ng'iroqlaringizga nega javob bermayotganligini bilmaysiz.

→ _____

2) O'qib turishga jurnal berishni so'rayapsiz. Farqi yo'q. Har qanday jurnal ham bo'laveradi.

→ _____

3) Siz telefon qilishingiz kerak. Lekin kimgaligini aytishni istamaysiz.

→ _____

⑥ Namunaga qarab bajaring. 예문처럼 완성하세요.

Namuna Ancha oldin u raqsga chiroyli tushar edi.
→ *Qachonlardir u raqsga chiroyli tushar edi.*

1) Ancha oldin bu uy bizga qarashli bo'lgan.

→ _____

2) Ilgari bu yerda katta saroy bo'lgan.

→ _____

3) Oldin bir-birimizni sevardik.

→ _____

4) Ilgari Orol dengizida baliq juda ko'p bo'lar edi.

→ _____

5) Ilgari ayollar ovoz berish huquqiga ega emas edilar.

→ _____

7 Namunaga qarab davom ettiring. 예문을 보고 문장을 이어가세요.

- 1) Spotchilarning o'qituvchisi – murabbiy.
- 2) Sportchilarning guruhi – _____
- 3) Mamlakatning jamoasi – _____
- 4) Sport musobaqasini tomosha qilgani kelgan odamlar – _____

8 Namunaga qarab davom ettiring. 예문을 보고 문장을 이어가세요.

- 1) To'p kerak bo'ladigan uchta sport turini yozing:
→ futbol, _____
- 2) To'pni uzatish mumkin bo'lgan uchta sport turini yozing:
→ _____
- 3) To'pni tepish mumkin bo'lgan ikkita sport turini yozing:
→ _____
- 4) Ikkita odam kurashadigan uchta sport turini yozing:
→ _____
- 5) Muz ustida o'ynaladigan ikkita sport turini yozing:
→ _____

9 Bo'sh joylarga to'g'ri keladigan so'zni tegishli shaklda yozing.
빈 칸에 적절한 단어를 찾아 문맥에 맞게 변화시키세요.

mag'lubiyatga uchratmoq urmoq g'alaba hisob bilan

- 1) Davom etgan uzoq bellashuvdan keyin "Navbahor" jamoasi "Chinor"
jamoasini _____.
- 2) Bu "Navbahor" jamoasi uchun bu yilgi birinchi _____
bo'ldi.
- 3) Shu orada Andijon viloyati jamoasi Namangan viloyati jamoasini 4:2
_____ mag'lubiyatga uchratdi.
- 4) Hisob 0:0 edi. O'yin oxirida o'zbekistonlik o'yinchi Odil Ahmedov raqib
darvozasiga hal qiluvchi golni _____.

O'qish (읽기활동)

» Matnni o'qing va savollarga javob bering. Matnning mazmuni va mavzusi haqida savollarni tuzib bering.

QO'QON – 1912

Qo'qon – juda ko'plab qiziq tarix hamda voqealarga boy shahar. Bugun “millionlar o'yini”ga aylangan futbol ham Qo'qon shahrida qo'qonlik tanti yigitlarning qiziquvchanligi sabab paydo bo'lgan.

Ma'lumki, XX asrning 20-yillarida Qo'qonda sho'rolar hukmronligi o'rnatilgan. Bu vaqtda shaharga katta miqdordagi rus harbiylari joylashtirilgan edi. Qo'qonlik yosh-u qari ana shu sariqsoqol harbiylarning Xudoyorxon o'rdasi atrofida maydonda to'planib olib, qichqirishib, nimanidir tepib yugurishlarini miriqib tomosha qilganlar. Futbol nimaligidan bexabar qo'qonliklar bu o'yinni “shayton o'yni” deb nomlaganlar. Qo'qonlik kosiblardan biri o'z o'rtoqlariga charmdan dastlabki qo'lbola koptokni tikib beradi. Yigitlar koptokning ichiga latta-putta tiqib, to'p qilib tepib, futbol o'ynashni mashq qila boshlaydilar.

Keyinchalik eski shahardagi o'sha yigitlar o'zaro pul to'plab, rus askarlaridan koptok sotib oladilar va “shayton o'yini”ni rosmi sport turiga aylantiradilar. Shu tariqa Qo'qonda 1912-yilda O'zbekistondagi ilk futbol jamoasi tuziladi. Qizig'i shundaki, bu jamoa keyinroq Qo'qon rus harbiylari jamoasini ham, Farg'ona garnizoni jamoasini ham

tanti 관대한, 자비로운
qiziquvchanlik 호기심

sho'rolar 소비에트
hukmronlik 통치
o'rnatilmoq 설치되다
miqdor 수량
harbiy 군대
joylashtirilmoq 배치되다
sariqsoqol 노란 수염
to'planmoq 수집하다
qichqirmoq 소리지르다

shayton 악마
nomlamoq 이름을 짓다
kosib 장인
dastlabki 첫
qo'lbola 수공
koptok 공

latta-putta 갈레
tiqmoq 찔러 넣다
o'zaro 서로

rosmiian 진짜, 실제

shu tariqa 이와 같이
ilk 첫

garnizon 수비대
paqqos 완전히, 모조리, 전혀

paqqos yenggan.

Bugun ham Qo'qonda futbol bag'oyat qadrlanadi, qo'qonliklar esa “shayton o'yini”ning ashaddiy shaydosi. O'zbekistonda Qo'qon futbol vatani deb tan olingan. Zamonaviy “Qo'qon – 1912” futbol jamoasi ana shu qiziq tarixning, ota-bobolari an'alariga sadoqatning tirik ramzidir. Biz ham nima derdik?! Qo'qonchasiga: “Olg'a, Qo'qon-1912”, – deymiz-da!

bag'oyat 엄청난
qadrlanmoq
높게 평가되다, 존중되다
ashaddiy shaydo
습관이 된 사랑

sadoqat 충성
ramz 상징
Olg'a! 화이팅!

Savollar

- 1) O'zbekistonda futbol qayerda paydo bo'lgan?
- 2) Sho'rolar hukumati Qo'qonda qachon o'rnatilgan edi?
- 3) Dastlabki qo'lbola koptokni qo'qonliklarga kim tikib bergan?
- 4) Qo'qondagi birinchi futbol jamoasi qaysi futbol jamoalarni mag'lub etgan?
- 5) Qo'qonliklar futbolni nima deb atagan edilar?
- 6) Qo'qonda hozir ham futbol o'ynaladimi?

Quyidagi shaxslarga qaysi sport turi bilan shug'ullanishni tavsiya qilgan bo'lar edingiz?
아래의 각 문장의 주어에게 어떤 스포츠를 추천하겠나요?

- 1) 20 yoshli to'ladan kelgan talaba qiz;
- 2) 23 yoshli bank xavfsizlik xizmati xodimi;
- 3) 46 yoshli universitet dotsenti, bo'ydoq;
- 4) uy bekasi, tadbirkorning rafiqasi, yaqinda farzand ko'rgan;
- 5) 68 yoshli nafaqaxo'r, oldin harbiy bo'lgan.

Davra suhbatida ishtirok eting. Duglge moye aya dawe chamehaseyo.

- 1) Nima uchun sport muhim deb o'ylaysiz?
- 2) Sizningcha, taniqli sportchilar bolalar uchun o'rnak bo'la oladimi?
- 3) “Sport yulduzlari juda ko'p pul topadi” degan fikrga qo'shilasizmi?
- 4) O'g'il bolalardan ko'ra qizlar orasida mashhurroq sport bormi?

Qo'shimcha ma'lumotlar

O'zbek xalqi ham sportsevar xalqlardan biridir. Bu o'lkada qadimdan ot sporti (uloq, ko'pkari deb ataladi), kurash kabi sport turlari bo'lgan. Hozirgi vaqtda juda ko'plab sport turlari, masalan, futbol, voleybol, basketbol, gandbol, boks, karatening bir necha turlari, taekvondo, yengil va og'ir atletika, suv sporti, tennis, shaxmat, shashka, qilichbozlik kabi 50 ga yaqin sport turlari bo'yicha sportchilar tayyorlanadi.

O'zbekistonni dunyoda mashhur qilgan sport turlaridan biri kurashdir. Bugun o'zbek kurashi jahon sport turlaridan biri sifatida tan olingan. Halol, chala, yonbosh, dakki, kurash, g'irrom kabi o'zbekcha so'zlar kurash sportining terminlari sifatida dunyo tillariga kirib bormoqda. Bu o'zbek milliy sport turi haqida A2 darsligimizda batafsil ma'lumot bergan edik.

O'zbek boks maktabi ham uzoq tarixga ega. O'zbek bokschilari orasidan jahon, olimpiada, Osiyo chempionlari yetishib chiqqan. Masalan, Rufat Risqiyev 1974-yilda Jahon chempioni bo'lgan. Mustaqillik yillarida o'zbek boks maktabining dovrug'i ko'tarildi. Muhammadqodir Abdullayev, Hasanboy Do'smatov, Shahobiddin Zoirov, Bektemir Meliqo'ziyev, Murodjon Ahmadaliyev, Fazliddin G'oibnazarov, Elshod Rasulov, Shahram G'iyosov, Rustam To'laganov, Bahodir Jalolov kabilar olimpiada va jahon chempionlari bo'lganlar.

Qo'shimcha ma'lumotlar

O'zbek xalqi orasida futbol, boks, karatening bir necha turlari, taekvondo ancha mashhur sport turlaridandir. Hozirgi kunda o'zbekistonlik futbolchilar Rustam Ashurmatov "Gabgwon FC" jamoasida, Dostonbek Tursunov esa "Busan FC" o'ynashmoqda. 2021-yilda Tokio shahrida bo'lib o'tgan olimpiadada O'zbekiston tarixida ilk bor taekvondo bo'yicha Ulug'bek Rashidov oltin medalni qo'lga kiritdi.

O'zbekistonda og'ir va yengil atlektika bo'yicha ham nomdor sportchilar bor. Masalan, Ruslan Nuriddinov 2016-yilgi Rio olimpiadasida olimpiada rekordini yangilagan va oltin medalni qo'lga kiritgan.